

SKY TRANSPORT SOLUTIONS
 ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ
 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ
PHONE: 209-855-6938

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ

Postal Address
 Desh Doaba
 5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843

www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

VOL - 8 ISSUE - 52
April 8, 2020

Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ
 ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੇ
 ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ
 ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600
 Email: myfuturetruck@gmail.com

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੋਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਾਦਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ

ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪਾਠਕਾਂ, ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ, ਸੁਭਚਿੰਤਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ, ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਪਰਮਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦਾ ਬੇਵਕਤ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਦਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵ-ਭਿੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਹੋਰ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖ ਅੰਦਰ ਦੇਖੋ)

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 400545 ਹੋਈ, ਮੌਤਾਂ 12900 ਹੋਈਆਂ

ਕਾਲੀ ਵਸੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ, ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਥਿਰਤਾ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 1900 ਤੋਂ ਵਧ ਲੋਕ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਜਾ ਪਏ ਹਨ ਤੇ ਕੁਲ ਮੌਤਾਂ 12900 ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਕਰੀਬਨ 400545 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ 4760 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਲੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 86% ਮੌਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ ਤੇ ਸ਼ੂਗਰ ਵਰਗੇ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸਨ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਿਆ ਤੇ ਇਸ

ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ 61% ਮਰਦ ਹਨ ਤੇ 39% ਔਰਤਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 63% ਉਹ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਰ 70 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਸੀ।

ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ

ਅਮਰੀਕੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਥੋਮਸ ਮੋਡਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਵਿਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਥੋਮਸ ਮੋਡਲੀ ਨੇ ਰੋਜ਼ਵੈਲਟ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੋਡਲੀ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਪਟਨ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 8 'ਤੇ

ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਭਾਰਤ ਗਏ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ)- ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅਜੇ ਤਕ ਆਪਣੇ ਕਰੀਬ 1,300 ਨਾਗਰਿਕ ਕੱਢੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੁਣ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਪਰਤਣ ਤੋਂ ਕਤਰਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਮਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਪਰਤਣ 'ਚ ਡਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਐਲਿਸ ਜੀ ਵੈਲਜ਼ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤਕ ਕਰੀਬ 1,300 ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ। ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਪੰਜ ਵਾਧੂ ਉਡਾਣਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਸਹੀ ਅੰਕੜਾ ਦੱਸ ਸਕਣਾ ਕਠਿਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ

ਦੇਸ਼ ਪਰਤਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਘਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਦੂਤਘਰ ਵਿਚ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ ਪਰਤਣ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਘਬਰਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਵੈਲਜ਼ ਨੇ ਸਿਰਫ

ਏਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਹਾਟਸਪਾਟ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਪਰਤਣ ਤੋਂ ਕਤਰਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਗਠਿਤ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਹ ਸੰਕਾ ਪ੍ਰਗਟਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੋਨਸ ਹੌਪਕਿੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟੇ 'ਚ 1200 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਘੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਗਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਬੇਹਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਮੌਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਰਾਟ੍ਰੋਪ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਹੁਣ ਤਕ 10 ਲੱਖ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

Indian Grill
 Indiagrillsanleandro.com
 Pal343@yahoo.com
 510-878-2704, 510-332-1074 Mobile

We do Outdoor & Indoor Catering for all your Events
 1600 Washington Ave. San Leandro, CA 94577

Open 7 days a week
 Lunch Buffet : 11:00 AM - 2:30 PM
 Fine Dining: 4.30 PM - 9:30 PM

GINNY WALIA
 Law Offices, Inc
 Ginny H. K. Walia

Experienced Jury Trial Lawyer
 Featured as a legal analyst on Fox News, MSNBC and Kron 4

Tel: (408) 724-9200
 Fax: (408) 724-9202
 Toll Free: 1 (800) 379-9330

ginny@waliafirm.com
 www.waliafirm.com

FAMILY LAW, CRIMINAL DEFENSE AND CIVIL LITIGATION

BAGGA JEWELERS
 916-912-8842, 916-329-8772
 jewelers.Bagga@gmail.com

SINCE 1996

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Sandeep Jony Bagga

6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823

MAJESTIC HOMES

Office (925) 779-1234
 Direct (925) 366-3618
 Fax (905) 219-3918
 DRE Licence- 00871752

RAMESH SUMAN
 Broker Realtor
 RCS-D TM

www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
 P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SAROAY INVESTMENT REALTY

Ram Saroay
 Broker/Realtor
 Business License 031035
 ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
 Office: (510) 742-8120, Cell: (510) 368-3983

Amrik Chand (CPA)

Phone : 510-490-8200
 Fax : 510-490-8202
 Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation (Individual, Corporation & LLC)
 Payroll Services & Bookkeeping Services
 * We are in this business since 1989. Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.

959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

INDIA BAZAAR

Jai Ram Gaught

Harjit Gaught (Happy)

INDIAN, PAKISTANI & FIJIAN GROCERIES

WE ARE OPEN
7 DAYS A WEEK
9:00am to 8:30pm

RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES

WE ACCEPT FOOD STAMPS

CALL TO **HAPPY**
Cell: (209)-487-2127
Ph: (209) 478-0285
Fax: (209) 477-3206

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।

EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES

1304-E HAMMER LANE, SUITE 12, STOCKTON CA, 95210

EMAIL: indiabazaar08@yahoo.com

INDIA MARKET

SWEETS & SPICES

CHAAT PAPDI, SAMOSA, CHAAT, PANI PURI
DAHI VADA, BHEL PURI CHAAT

**ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ
ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਸਟੋਰ**

ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ
ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

WE HAVE
LARGEST
COLLECTION
FOR INDIAN
FIJIAN & PAKISTANI
GROCERY

MUSIC, FABRIC
ARTIFICIAL
JEWELRY, SWEETS,
FRESH VEGETABLES
& MORE..

ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੀਰਾ

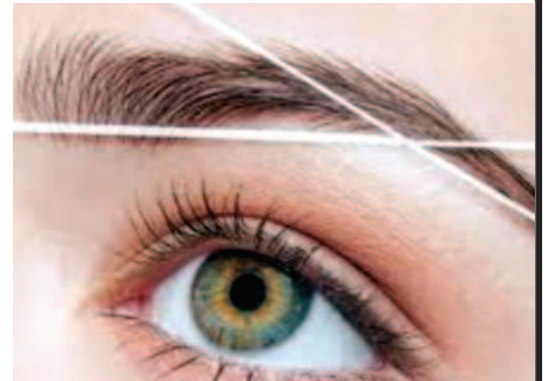

ਬਰਿੰਦਰ ਥੋਗੜ

**Super Eyebrow
Threading Now Open**

**Eyebrow Threading
& Henna Tattoo**

7 times,
Get 8th one free!

Inside India Market

Cell :

SACRAMENTO

5203 EKLHORN BLVD
SACRAMENTO CA 95842
916- 338-5511

WALK
INS
WELCOME

ROSEVILLE

1265 PLEASANT GROVE BLVD.
100 ROSEVILLE, CA 95747
916- 786-7666

916-798-8142

Email: IndiaMarketRoseville@gmail.com

SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR
MAJOR 5-STAR HOTELS

ITEMS SERVING

All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor

CATERING SERVICE

Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que

ADDITIONAL SERVICE

Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders

CONTACT US:

RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619

Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com

Find us on facebook: rajasweetsandcatering
Follow us on Twitter: rajasweets

Kash FABRICS

**ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ
ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ**

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ
ਲਹਿੰਗੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ
ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ
ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ
ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ
ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ
ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਥ ਵੀਥ ਡੀਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਥ ਪੀਥ ਐਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

KASH FABRICS

ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward. Ca 94544
www.kashfabrics.com

Tel: 510-538-1138

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੀ ਗਿਣਤੀ- ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਸੈਨਿਕ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਰੀ ਤਾਇਨਾਤੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 3 ਲੱਖ ਤੋਂ ਟੱਪ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਰਿਸਪੌਂਸ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ. ਡੇਬੋਰਾਹ ਬ੍ਰਿਕਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬਹੁ- ਵਾਇਰਸ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੌਤਾਂ ਵਧਣਗੀਆਂ। ਡਾ. ਬ੍ਰਿਕਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਸਪੇਨ ਤੇ ਇਟਲੀ ਨਾਲੋਂ 12 ਦਿਨ ਪਿਛੇ ਹੈ ਜਿਥੇ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਘਟਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦੇਭਾਗੀ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਘਾਤਕ ਹੋਣਗੇ। ਡਾ. ਐਨਥਨੀ ਫੋਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਹਿਮ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਅਲਹਿਦਾ ਹੋਣੇ ਜਾਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੌਹਨਜ਼ ਹੋਪਕਿੰਨਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 8476 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 64000 ਤੋਂ ਟੱਪ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 12 ਲੱਖ ਲੋਕ

ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਸੈਨਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਤਾਇਨਾਤ: ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ

ਹੋਈ ਖਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਉਥੇ ਸੈਨਿਕ ਡਾਕਟਰ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਜੰਗ ਲਈ 1000 ਮੈਡੀਕਲ ਜਵਾਨ ਤਾਇਨਾਤ

ਕਰਨਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸਾਂ, ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਮਾਹਿਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ਼ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਮੱਦਦ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੇਮਵਾਰ ਤੱਕ ਇਹ ਸਟਾਫ਼ ਨਿਊਯਾਰਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਐਸਪਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਿਆਦਾ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣਗੇ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਝ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸਵਿਕਾਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਹਰ ਗਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਐਂਡਰੀਊ ਕੋਮੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ 30000 ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ 17000 ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਵਧੀ ਮੰਗ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ।

ਫਰਵਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ ਭਰਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ (ਬਿਊਰੋ)— ਪੀ. ਸੀ. ਐਸ. ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਫਾਉਂਡਰ ਸ. ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਲਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਫਰਵਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਕਤ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਛੋਟਾ ਵੀਰ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ (58) ਪਹਿਲੀ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ 'ਚ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਰਵਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਸਦਮਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕਹਿਰ ਕਾਰਨ ਸ. ਰਫ਼ਪਾਲ ਫਰਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮਕਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਵਰਗੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਇਕ ਨੇਕਦਿਲ ਇਨਸਾਨ ਸਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਗਿਆਤਾ, ਸਕੂਲ-ਕਾਲਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਯਾਰਾਂ-ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਚਹੇਤਾ, ਇਕ ਚੰਗਾ ਪਤੀ, ਪਿਤਾ, ਭਰਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਲੱਗਭੱਗ 6 ਮਹੀਨੇ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਜੂਝਦਾ ਹੋਇਆ ਆਖਿਰ, ਆਖਰੀ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਗਿਆ ਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀ ਉਮਰ 58 'ਚ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਸੁਪਤਨੀ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਘੇੜਾ, ਸਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਿੰਸ ਸੰਘੇੜਾ ਅਤੇ ਸਪੁੱਤਰ ਨਵਰੀਤ ਸੰਘੇੜਾ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਸਵਰਗੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਫਰਵਾਲਾ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ। ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਣੇ 'ਤੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਅੰਦਰ ਜੋ ਗਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਤੇ ਬੋਲਚਾਲ ਦਾ ਇਕ ਵਧੀਆ ਸਲੀਕਾ ਜਾਨਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਿਆ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ 'ਚ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ। ਉਹ ਉਥੋਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਦਾ ਸੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਤਭੂਮੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ, ਆਪਣੇ ਕਲਚਰ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿਣਾ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਸ. ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਲਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਜੋ ਖੁਦ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਕਤ ਦਾ ਇਕ ਵਧੀਆ ਗਾਇਕ ਰਿਹਾ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਪੀ. ਸੀ. ਐਸ. ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਕੋਈ 30-31 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ/ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਰੰਗ ਬਿਖੇਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਸੋ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹੋਣਹਾਰ ਹੀਰੋ ਦਾ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਬੜਾ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ। ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਫਰਵਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਫਰਵਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ 916-880-0531 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ'
'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼'
ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਭਾਟੀਆ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਦਮਾ, ਰਤਨੀ ਭਾਟੀਆ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ

ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਬੜੇ ਦੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਸਵਰਗੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਭਰਾ ਖੁਸ਼ੀਆ ਰਾਮ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਰਤਨੀ ਭਾਟੀਆ ਜੀ ਬੀਤੀ 26 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 12 ਨਵੰਬਰ 1940 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਸਤਨੌਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸ੍ਰੀ ਖੁਸ਼ੀਆ

ਰਾਮ ਭਾਟੀਆ ਨਾਲ 1958 ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਬੱਚੇ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਗਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਰਾਮ ਬਾਬੂ, ਕਸ਼ਮੀਰੇ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮੀਨਾ ਰਾਜ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਖੁਸ਼ੀਆ ਰਾਮ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ 1985 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਮਕਾਰ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਨਿਊਵਾਲ ਚੈਪਲ ਕ੍ਰਿਪੈਸ ਲਾਅਨ ਮੌਮੇਰੀਅਲ ਪਾਰਕ ਕੋਲਮਾ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। (ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 6)

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

We Do Complete Engine Transmission, Body and Paint Work We Sell Used Cars at a Good Price

**Free Estimates
Free Towing**

510-733-2222

1421 Industrial PKWY West#F Hayward, CA 94544

**Prop: Jasbir Singh Takhar
510-755-2132**

Harmandeep Singh

L.A. MERCHANDISE

Whole Sale + Retail

500 N. Palora Ave. Yuba City, CA 95991

New folding bed verities

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਸਤੇ ਰੁਟਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ

Toilet Water Pressure (Elite 2 Bio Bider) A budget Friendly solution for your desire to feel exceptionally clean and reduce toilet paper waste Only \$ 42.99 + Tax

ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਗੈਨਿਕ ਦਾਲਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇੱਥੀਆਂ ਤੋਂ Matterss ਸਸਤੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

Baksho Kaur Bisla Hardev Singh Bisla ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ

530-671-0439, Fax 530-822-0439 Cell- 530-844-3250

ਲੱਖ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਚਰਮ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਵੇਗਾ- ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ

ਰੂਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫੌਜੀ ਕਾਰਗੋ ਜਹਾਜ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਪਲਾਈ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਿਆ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਟੱਪ ਕੇ 5110 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਟੋਪ ਦੀਆਂ ਸਹਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਆਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮੁੱਚਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਵੀ ਅਗਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਆਪਣੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਵੇਗਾ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਗੇ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਧ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 2214 ਮੌਤਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ।

ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ 84000 ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾ-ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 2018-19 ਦੇ ਫਲੂ ਸੀਜਨ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਦੁੱਗਣੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ 34000 ਲੋਕ ਫਲੂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੀ ਇੰਸਟੀ-ਚਿਊਟ ਆਫ ਹੈਲਥ ਮੈਟਰਿਕਸ ਐਂਡ ਇਵੈਲਜੂਏਸ਼ਨ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਤੇ ਚੇਅਰ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਮੂਰੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਖੋਜ ਟੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 36000 ਤੋਂ 152000 ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੋਜ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ 11 ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਕੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 100 ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ 50 ਰਾਜ ਇਸੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਮਾਂ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਕਰਨੇ, ਗੈਰ ਜਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨੀਆਂ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣੀ ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਉਪਰ ਸਖਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਰੂਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫੌਜੀ ਕਾਰਗੋ ਜਹਾਜ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਪਲਾਈ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਿਆ

ਰੂਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫੌਜੀ ਕਾਰਗੋ ਜਹਾਜ਼, ਮੈਡੀਕਲ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਐਂਡ ਕੈਨੋਡੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਅੱਜ ਉਤਰਿਆ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ, ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਫੈਲਾਅ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਲੈ ਕੇ ਇਥੇ ਪੁੱਜਾ।

ਰੂਸ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮਾਨ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, ਰੂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਅਤੇ ਯੂਐਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਫ਼ੋਨ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਟਵੀਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮਕਸਦ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ।

ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਆਵੇਗੀ ਹੀ"-ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਧ ਰਹੀ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਆਵੇਗੀ ਹੀ'। ਜੌਹਨਜ਼ ਹੋਪਕਿਨਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਐਤਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3,37,000 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ 9600 ਤੋਂ ਉਪਰ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1,25,000 ਸੀ ਤੇ 2200 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਫੈਲਣ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2 ਵਾਲਮਾਰਟ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ: ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਲਮਾਰਟ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਹਕ ਵਧੇਰੇ ਚੌਕਸ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਵਾਲਮਾਰਟ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ

ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੁਣਕੇ ਅਸੀਂ ਉਦਾਸ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹਾਂ। ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਘੰਟੇ ਘਟ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਇਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਉਸ ਦੇ ਐਵਰਗਰੀਨ ਪਾਰਕ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਏ ਜਿਥੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਦੋਂ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਵਾਇਰਸ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤਿਉ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਵਿਚ ਵਾਂਡੇ ਈਵਾਨਜ਼ (51) ਤੇ ਫਿਲਿਪ ਬੋਮਸ (48) ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

4 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧ ਲੋਕ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਏ: ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀਜਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਫੈਲਣ ਦਾ ਬਕਾਇਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ 4,30,000 ਲੋਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਆਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਵੁਹਾਨ ਜੋ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਯਾਤਰਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਨ ਤੋਂ 1300 ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ 17 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਆਈਆਂ।

ਚਿਤੀਆ ਘਰ ਦੇ ਇਕ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ: ਬ੍ਰੌਕਸ ਚਿਤੀਆਘਰ ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਚਿਤੀਆ ਘਰ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਲਈ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਪੋਜ਼ਿਟਿਵ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਘ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚਿਤੀਆ ਘਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਦੀਆ ਨਾਮੀ 4 ਸਾਲਾ ਮਲਿਆਈ ਟਾਈਗਰ ਅਤੇ ਛੇ ਹੋਰ ਸ਼ੇਰ ਬੀਮਾਰ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਚਿਤੀਆਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਦਿਖੇ। ਚਿਤੀਆਘਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਚਿਤੀਆਘਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਚਿਤੀਆ ਘਰ 16 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੰਦ ਸੀ।

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਆਏ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆਂ ਅਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆ ਦੀ ਘਰ-ਵਾਪਿਸੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗਾ

ਐਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ) - ਕਲਹਿਣੇ ਕੋਰੋਨਾ ਨੇ ਕਦੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਨਾ ਅਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਵਸਨੀਕ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਭੋਇੰਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਬਣ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਿਸੀ ਵਾਸਤੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ, 10 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸਟੇਅ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਰਿਜਲਟ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਆਦਿ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੋ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਵਸਨੀਕ ਇੰਡੀਆ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ 'ਸੇਫ ਟ੍ਰੈਵਲ' ਵੈਬਸਾਈਟ ਉਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 783 ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਇੰਡੀਆ ਨੇ 'ਲੋਕ ਡਾਊਨ' ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਉਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਹੋ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਫਲਾਈਟਾਂ

ਬੰਦ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਮਰਸੀ ਫਲਾਈਟਾਂ (ਤਰਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ) ਦੇ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਫਲਾਈਟਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦੀ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਏਅਰ ਲਾਈਨ ਨੇ 1 ਮਈ ਤੋਂ ਬੁਕਿੰਗ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸੇਫ ਟ੍ਰੈਵਲ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਲਾਈਟਾਂ ਦੀ ਅਜੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫਲਾਈਟਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਅਜੇ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਭਾਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਨਸਨ ਪੀਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਐਕਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਡੇਵਿਡ ਪਾਰਕਰ 25 ਤੋਂ 29 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਹੋ ਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਲਗਦਾ ਜਾਰੀ ਓਨੀ ਪੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਫੈਲਣ ਉਪਰੰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਮਾਸਕ ਤੇ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਚੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਸੀ- ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਹੜਕੰਮ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਜਿਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਥੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖੁਲਾਸੇ ਨਾਲ ਹੜਕੰਮ ਵੀ ਮੱਚ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਮਾਸਕ ਤੇ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਚੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮਾਨ ਸਰਜੀਕਲ ਮਾਸਕ ਤੇ ਫੇਸ ਸ਼ੀਲਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੂਤਿਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਲੱਖਾਂ ਮਾਸਕ ਤੇ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਕੱਲ ਵੱਡੇ ਕਾਰਗੋ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗਵਾਉਣੇ ਪਏ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ ਤੇ ਫਰਵਰੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਮਾਸਕ, ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤੀ ਸਮਾਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਚੀਨ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ

ਮੈਨਹੱਟਨ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਈਸਟ 30 ਸਟ੍ਰੀਟ ਤੇ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਮੁਰਦਾ ਘਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਛੇਤੀ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੂ ਐਸ ਸੈਨਸਜ਼ ਬਿਊਰੋ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ 175 ਲੱਖ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਮਾਸਕ, 136 ਲੱਖ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਸਰਜੀਕਲ ਵਸਤਰ ਤੇ 272 ਲੱਖ ਡਾਲਰਾਂ ਤੋਂ ਵਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਚੀਨ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ। ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਸਮਾਨ ਦੀ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਬਰਾਮਦ ਚੀਨ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਖੁਫ਼ੀਆ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਨਵਰੀ ਤੇ ਫਰਵਰੀ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਡਾਕਟਰੀ ਸਮਾਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਰੋਕੀ ਜਦ ਕਿ ਘਟੇ ਘਟ 54 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਬਰਾਮਦ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੀਰਵਾਰ ਤੱਕ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 6100 ਉਪਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਕੁੱਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2,45,373 ਤੋਂ ਵਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2538 ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ ਤੇ ਇਥੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3,68,000 ਹੋਈ ਤੇ 10941 ਵਿਅਕਤੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਾਰੇ ਗਏ

ਨਿਉਯਾਰਕ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਹੋਈ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੌਤ

ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ
ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 10,941 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਫਤਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਹਾਲਾਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੋਹਨਜ਼ ਹੋਪਕਿਨਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3,68,000 ਹੈ ਜਦ ਕਿ 10941 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ 74000 ਤੋਂ ਵਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 13 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਉਪ

ਸਿਆਸੀ ਬਿਆਨਾਂ ਤਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਸਬਿੱਤੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਅਜੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ

ਨਾਲ ਸੁੰਨ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਖੋਫ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਿਆ

ਟਿਕਾਣਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਤੇ ਇਥੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾ ਸਬੰਧਤ ਸਗਰਮੀਆਂ ਚ ਵੱਧ ਚੜ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਬਾਬਾ

ਕੁਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਡਾਢਾ ਪਿਆਰ ਲੈ ਗਿਆ। **ਅਮਰੀਕਾ ਚ ਪਹਿਲੇ ਕੈਦੀ ਦੀ ਮੌਤ:** ਰਿਕਰਜ਼ ਆਈਲੈਂਡ ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਕੈਦੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਲੀਗਲ ਏਡ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਉਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਦੇ ਰਿਕਰਜ਼ ਆਈਲੈਂਡ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਕੈਦੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਰਕੇ ਹੋਈ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਮਾਈਕਲ ਟਾਇਸਨ ਅਤੇ 53 ਸਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਸਿਹਤ ਬੁਰੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਕਰਸ ਵਿਖੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ, ਨਿਉਯਾਰਕ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ

ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਟਰੰਪ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਨਾਲ ਫੋਨ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਕਟ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ। ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕਈ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਹੈ, ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਜੋ ਬਿਡੇਨ ਆਪਣੇ ਡੋਲਾਵੇਅਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ

' ਸਟੇਅ ਐਟ ਹੋਮ' ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। **ਨਿਉਯਾਰਕ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਮੌਤ:** ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਵਿਆਕਤੀ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਨਿਉਯਾਰਕ ਦਾ ਸਾਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਸ ਖਬਰ

ਹੈ। ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੋਅ ਟਰੱਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਟੋਅ ਟਰੱਕ ਵਾਲਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰਗਰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਚ ਉਹ 1988 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿੱਚ

ਅਤੇ ਲੀਗਲ ਏਡ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਵੱਧ ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਟਾਇਸਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ 100 ਕੈਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ।

ਨਿਉ ਜਰਸੀ ਫਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਨੇ 2 ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤੇ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) - ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਰਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਨੇ ਗਾਰਡਨ ਸਟੇਟ ਫਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਕੰਪੇਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਪਹਿਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਨੇ ' ਬੈਸਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ' ਤੇ ' ਬੈਸਟ ਸਿਨੇਮਾਟੋਗਰਾਫੀ ਐਵਾਰਡ' ਜਿੱਤਿਆ। ਨਿਉਜਰਸੀ ਦੇ ਐਸਬਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕੁਲ 240 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜੈਰੀ ਕਰੈਲ ਤੇ ਐਡਮ ਕਰੈਲ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550 ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ 10 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਾਇਆ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

STRIVE FOR MORE

WE PROVIDE ALL TRUCKING RELATED PERMITS AND SERVICES

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:

NOTARY PUBLIC SERVICES. ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES. DOT OUT OF SERVICES?? AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER. WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS FOR OUT OF SERVICE DOT.

SPECIAL DOT COMPLIANCE FOR SAFETY, AUDITS AND RECORD KEEPING.

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION

PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540

Email: skytransportsolution@gmail.com

Give us a chance to provide you best services

2680 N TRACY BLVD, SUITE 4, TRACY, CA 95376

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ॥

ਲੜੀ ਨੰਬਰ-130

ਘੋੜੀ ਅਤੇ ਘੋੜੀਆਂ (ਦੁਨਿਆਵੀ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਰਥੀ)

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ
510-432-5827

Let's Confront Covid-19 Boldly

Covid-19 pandemic is not the only worldwide health crisis that is being currently faced by mankind. Humanity at large had passed through many more such similar catastrophic phases during its known history so far. What mankind learnt while passing through such terrible times is the perennial lesson that with rational mind and collective measures, we can overcome any such crisis irrespective of its severity and range. What we need urgently to confront this pandemic is to look beyond caste, class and faith boundaries, and to join hands to build social cohesiveness and common courage to fight the invisible common enemy to its finish. We also need to follow sincerely the legal and social injunctions to support with our full strength the worldwide battle against Covid-19. Self-isolation and physical distancing is what we need to follow meticulously to prevent further the spread of the Coronavirus. It is also very delicate time to remind ourselves that if we fall, we fall together, and our safety is also collective. We must understand that we are not safe till the remaining last effected person is cured of Coronavirus infection. In such critical circumstances, can we think only in terms of our individualized self/family/caste/faith-based interests only? Can we save ourselves in our homes singularly while storing mindlessly too much provision-items of daily use? We must realize that when Titanic ship was sinking, self-interest lost its meaning to one and all on board. In our life ship of society too, we also must understand that we will sail and sink together. If it is so, then we should not hesitate to do our maximum to fight this pandemic as is desired of us by our society.

"Ambedkar Times" and "Desh Doaba" Weekly Newspapers assure its supporters, contributors, readers and sympathizers to contribute regularly through this forum with sincere commitment to fight the battle against Covid-19 pandemic. We welcome all your intellectual support to sensitize rationally on this very issue in whatever way you want to come forward.

- Prem K. Chumber
Editor-in-Chief: Desh Doaba

ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਘੋੜੀ ਤੇ ਘੋੜੀਆਂ ਦੇ ਔਖਰੀ ਅਰਥ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਲੇਖ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਰਥੀ ਘੋੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਘੋੜੀ ਵਿਆਹ ਦਾ ਗੀਤ ਤੇ ਘੋੜੀਆਂ ਜੋ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਸ਼ਵ ਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋੜੀ ਇੱਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲੜਕੇ ਵਾਲਿਆਂ ਘਰ ਗਾਣਾ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸਮਾਂ ਬਰਾਤ ਦੇ ਤੁਰਨ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ, ਘੋੜੀ ਨੂੰ ਸਜਾ ਕੇ ਲਾੜੇ ਕੋਲ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਲਾੜੇ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਬਾਲੀ 'ਚ ਛੋਲਿਆਂ ਦਾ ਦਾਲਾ ਪਾ ਘੋੜੀ ਨੂੰ ਖਵਾਉਂਦੀਆਂ, ਵਾਗ ਗੁੰਦ ਦੀਆਂ ਤੇ ਭਰਜਾਈਆਂ ਸੁਰਮਾਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦ ਲਾੜਾ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਦਾ ਤਾਂ ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਕੁੜੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਲੋਕ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਤੇ ਸੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕਰਦੀਆਂ ਕੁਝ ਏਵੇਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ-ਘੋੜੀ ਤੇਰੀ ਵੇ ਮੱਲਾ ਸੋਹਣੀ, ਘੋੜੀ ਤੇਰੀ ਵੇ ਮੱਲਾ ਸੋਹਣੀ। ਸੋਹਦੀ ਕਾਠੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਠੀ ਡੋੜ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰ। ਉਮਰਾਵਾਂ ਦੀ ਤੇਰੀ ਚਾਲ, ਮੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ਵੇ ਮਾਂ ਦਿਆ ਸੁਰਜਨਾ...ਆਦਿ।

ਇਸ ਲੋਕ ਗੀਤ ਰਸਮ "ਘੋੜੀ" ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਘੋੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਪੁਛ ਮੇਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਰੂਪਾਂਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਵਡਹੰਸ ਰਾਗ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਛੇ ਛੰਤਾਂ 'ਚ ਪੰਜਵੇਂ ਤੇ ਛੇਵੇਂ ਨੂੰ "ਘੋੜੀਆਂ" ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੁਨਿਆਵੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਛੰਤਾਂ ਨੂੰ ਗੋਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਲਾੜੇ ਦੇ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਗੁਰੂ-ਕਵੀ ਨੇ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਘੋੜੀ ਦੀ ਨਿਰੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਸਗੋਂ ਲਾੜੇ ਦੇ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਰੂਪਕ ਰਾਹੀਂ ਦੇਹ-ਘੋੜੀ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਸਾਧਕ ਨੂੰ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਮਾਰਗ ਪੁਰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ ਤੇ ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜੰਵ ਦੀ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਘੋੜੀ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਗਿਆਨ ਦੀ ਲੁਗਾਮ ਪਾਈ ਤੇ ਘੋੜੀ ਨੂੰ ਆਗਿਆ 'ਚ ਚੱਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਬਾਠ ਵਰਤੀ ਹੈ।

ਇਵੇਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਬਰਾਤ ਸਹਿਤ ਸਾਧਕ ਲਾੜੇ ਦਾ ਸੰਸਾਰੀ ਬਿਖੜੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਪਰਮ-ਸਤਾ ਨਾਲ ਮੇਲਾਪ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਰ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ ਕਿ-ਦੇਹ

ਘੋੜੀ ਜੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਰਾਮ॥ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਮੰਗਲ ਗਾਇਆ ਰਾਮ॥ ਹਰਿ ਗਿ ਮੰਗਲੁ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਸੇਵ ਸੇਵਕ ਸੇਵਕੀ॥ ਗੁਣ ਰਾਮ ਗਾਏ ਮਨਿ ਸੁਭਾਏ ਹਰਿ ਗੁਰਮਤਿ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਚੜਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ॥(ਮ:੪-੫੭੬)

ਮਹਾਨਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਦੀ ਮੌਕੇ ਬਰਾਤ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਦੇਣ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿਆਹ ਸੰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾੜੇ ਨੂੰ ਘੋੜੀ ਪੁਰ ਸਵਾਰ ਕਰਕੇ ਲਾੜੀ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਘੋੜੀ ਦੀ ਰਸਮ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜੋ ਗੀਤ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਿਆ ਘੋੜੀਆਂ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੰਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਕੁਰੀਤੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ "ਘੋੜੀਆਂ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਵਡਹੰਸ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਪੁਲੋਕ ਦੇ ਸੁਖ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੋ ਜਿਵੇਂ ਲਾਵਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ 'ਚ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਉੱਚ ਅਵਸਥਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਓਵੇਂ ਹੀ ਘੋੜੀਆਂ 'ਚ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਘੋੜੀ ਦੇ ਚੱਲ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗਿਆਨ-ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਲੁਗਾਮ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਬਾਠ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਖਰੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਮਹਿੰਗੇ-ਮਹਿੰਗੇ ਢੋਲ-ਢਮੱਕੇ ਵਜਾਉਂਦੇ, ਗੰਦੇ ਗਾਣੇ ਗਾਂਦੇ, ਲੋਕ ਦਿਖਾਵੇ ਦੇ ਪੈਸਾ ਉਜਾੜੂ ਅਨੇਕ ਅਡੰਬਰ ਕਰਦੇ ਕਰਜਾਈ ਹੋ ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਗਮੀ 'ਚ ਬਦਲ ਫਿਰ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੋ ਸੁਖ ਸਾਦਗੀ ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ 'ਚ ਹੈ ਜੋ ਵਖਾਵੇ ਵਾਲੀਆਂ ਘਰ ਉਜਾੜੂ ਰਸਮਾਂ ਚੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ।

ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜਾ ਮੰਸੂਰ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੇ ਕਲੋਰੋਕੁਆਰੰਟਾਈਨ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ਰ ਗੇਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਿੱਖ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ), ਗਿਆਨੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।
ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਾ- ਬਾਬਰ ਜਲੰਧਰ, ਲਾਹੌਰ

In Loving Memory of
Rattni Bhatia

Born November 12, 1940
Satnaur, Punjab, India

Departed March 26, 2020
San Bruno, California, USA

Rattni Bhatia was born on November 12, 1940 in the village of Satnaur in the Hoshiarpur district of Punjab, India to Rakha Ram and Channo Kaur. She is the eldest of four children. Her siblings: Prem Nath, Tara Chand, and Surjit Kaur, all currently live in India.

Rattni married Khushia Ram Bhatia in 1958 in Satnaur. After marriage, she moved to Khushia Ram's village Lalwan, also in the Hoshiarpur district of Punjab. They have five children: Satpal Singh Bhatia, Ginder Pal, Ram Babu, Kashmiro Kaur, and Meena Raj.

Rattni loved taking care of her family. She was a devoted wife. She adored her husband and always was an active member in family decisions. She loved her children. She always made sure that her children were well fed and taken care of. She wished for a better life for her family. Her dream was coming true soon.

Khushia Ram's brother, Mr. Lahori Ram, petitioned for his family to come to the United States. On March 6, 1985, Rattni immigrated to the United States with her husband and four children. Lahori and Prito Ram welcomed their family with open arms as they started a new chapter of their lives in the United States. The eldest son, Satpal, joined the family in the United States in 1986.

After moving to the United States, a majority of her life was spent living in San Bruno, California. She loved the weather and convenience of San Bruno. Most of her days were spent happily with her husband Khushia. They used to do everything together. They watched TV together, they cooked together, they went to the grocery store together, and they used to go on long walks together. They had a very special relationship. They used to tell jokes to each other, kept each other happy and were always laughing together.

Rattni had a love for watching Hindi and Punjabi movies. She would always be up to date with the newest Hindi and Punjabi dramas on television. She had a passion for gardening. She used to plant flowers, fruits, and vegetables in her garden at the San Bruno house.

Rattni was a loving wife, mother, mother-in-law to Neelam Singh, Harvinder Kaur, Jyoti Ram, and Amarjit Singh. She was a caring grandmother to eleven grandchildren: Raja Singh, Sanjay Bhatia, Priya Bhatia, Palvi Bhatia, Prabjot Singh Bhatia, Sonam Ghuman, Manisha Bhatia, Mohit Bhatia, Sumeet Raj, Lucky Raj, and Raspreet Raj.

She was a loving aunt to Jagdev (Jack) Ram, Ajaipaul (Paul) Ram and late Jagdish (Jackie) Kaur Ram. She also had a special affinity for her family from the village Satnaur that live in California.

Rattni Bhatia passed away peacefully on March 26, 2020. She will be missed by her family and friends all around the world.

Funeral Service

11:00 a.m. Wednesday, April 1, 2020
The Newall Chapel
Cypress Lawn Memorial Park
1383 El Camino Real
Colma, California, USA

Cremation Immediately Following

Cypress Lawn Memorial Park Crematory
1363 El Camino Real
Colma, California, USA

ਐਨ ਆਰ ਆਈਜ ਬਦੋਲਤ ਹੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਥਿਰ ਰਿਹਾ- ਸਹੋਤਾ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਥਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਦੀ ਬਦੋਲਤ

ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਥਿਰ ਖੜਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਆੜ ਚ ਐਨ ਆਰ ਆਈਜ ਬਾਰੇ ਗੁਮਰਾਹਕੁੰਨ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਭ ਵਲੋਂ ਨਿੰਦਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਨ ਆਰ ਆਈਜ ਭਰਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਧਰਮਿਕ ਸਰਗਮੀਆਂ, ਖੇਡਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਕੋਈ ਭੁਲਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਦੀ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੱਬੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਰ ਆਈ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਐਨ ਆਰ ਆਈਜ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਰਕੇ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇ ਰਹਿ ਕੇ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਸਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਬਦਲੇ ਸਭ ਐਨ ਆਰ ਆਈਜ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ 67 ਨਵੇਂ ਕੇਸ, ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 1106 ਉਤੇ ਪੁੱਜੀ

ਔਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਐਸ਼ਲੇ ਬਲੂਮਫੀਲਡ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ 'ਕੋਵਿਡ -19' ਦੇ 67 ਨਵੇਂ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 39 ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਅਤੇ 28 ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 1106 ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਪਾ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 176 ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਇਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। 13 ਲੋਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 3 ਆਈ ਸੀ ਯੂ ਵਿੱਚ ਹਨ, 1 ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। 2 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਟੈਸਟਾਂ ਦਾ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਰੋਲਿੰਗ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਠ

2846 ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ 40,000 ਟੈਸਟ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 68 ਟੈਸਟਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਹਨ। ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਦੇ ਸਵੇਰੇ 9.00 ਵਜੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ

ਕੁੱਲ ਲੈਬ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3,709 ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ 9 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ 39,918 ਟੈਸਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਸਟਾਕ 'ਚ ਸਪਲਾਈ 44,571 ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਮੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 73.5% ਯੂਰਪੀਅਨ, 8.4% ਏਸ਼ੀਆਈ, 7.8% ਮਾਓਰੀ ਅਤੇ 3.4% ਪੈਸੀਫਿਕ ਦੇ ਕੇਸ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 476 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯਾਤਰਾ, 420 ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੰਪਰਕ, 22 ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ 188 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚਲੇ 1106 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 911 ਕਨਫਰਮ (ਰੋਗਗ੍ਰਸਤ) ਅਤੇ 195 ਪ੍ਰੋਬੇਬਲੀ (ਸੰਭਾਵੀ) ਕੇਸ ਹਨ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੇਟਸ ਅਨੁਸਾਰ 930 ਐਕਟਿਵ ਅਤੇ 176 ਰਿਕਵਰ ਕੇਸ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ -19 ਨਾਲ 1 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਬੁੱਧਿਸ਼ਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ

ਜਲੰਧਰ- ਪੰਜਾਬ ਬੁੱਧਿਸ਼ਟ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਭਜਨ ਸਾਂਪਲਾ ਨੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਕੌਟ ਮੋਰੀਸਨ ਦੇ ਮੰਦਭਾਗੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਮੋਰੀਸਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਂਪਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨਵ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਗੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ

ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਸਾਂਪਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ

ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਭਜਨ ਸਾਂਪਲਾ ਨੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮਸਲਾ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜ਼ੈਡ ਅਨਰਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਨੂੰ ਕਿਨਾਰੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀਆਂ 700 ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਫ੍ਰੀ ਗੈਸ

ਔਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਥੇ ਵਸਦੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਅਦਾਰੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਮਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇਪਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਐਨ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਵਸਿਆ ਇਕ ਸਿਰੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਦੁਜਾ ਭਾਗ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅੱਖਰ 'ਜ਼ੈਡ' ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਦੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨੇ

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ (ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਆਦਿ) 'ਜ਼ੈਡ ਅਨਰਜੀ' ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਨਾਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲਗਪਗ 700 ਸੇਂਟ ਜੋਹਨ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਫ੍ਰੀ ਗੈਸ (ਪੈਟਰੋਲ-ਡੀਜ਼ਲ, ਐਲ.ਪੀ. ਜੀ ਆਦਿ) ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਭਜਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਸਲਾਨਾ 4 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ

ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾ ਨੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵੈਨਾਂ ਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿ-ਹਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੈਵਲ-4 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਜਰੂਰੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।

A & S

Auto Repair & Services

Specializing in Brakes & Axles

Mon-Fri
9:00 AM
to 6:00 PM
Saturday
9:00 AM to
5:00 PM

Free Tire Rotation and Brake Inspection with purchase of Oil Service for most cars

Diagnose check Engine light pre-buyers inspection tune-ups and more

Dealer Recommended Service Shocks/Struts A/C Services

Ph: 916-238-4431
649 W. Elkhorn Blvd. Suite B2
Rio Linda, CA 95673

Amarjit Sandhu

ਸੂਫੀ ਫਨਕਾਰ ਜ਼ਨਾਬ ਦਲਜੀਤ ਹੀਸ ਵਲੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਰੂਪੀ ਲਾਇਲਾਜ਼ ਬੀਮਾਰੀ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਜਲੰਧਰ (ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਸਰੋਏ)- ਅੱਜ ਕੋਵਿਡ 19 ਨਾਂ ਦੀ ਨਾਮੁਰਾਦ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਥੇ ਆਮ ਲੋਕਾਈ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ, ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਡਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਅਹਿਤਿਆਰ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਕਡਾਊਡ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿਥਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਕਰਫਿਊ ਤੱਕ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਤਾਂਡਵ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਨਾਮੁਰਾਦ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਉਣੀ ਪਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ-ਓ-ਮਾਰੂਫ਼ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉੱਘੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਪਦਮ ਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਸਦੀਵੀ? ਵਿਛੋੜੇ ਨੇ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਗ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਉੱਘੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਤੱਕ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਉਥੇ ਆਮ ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ

ਹਰ ਵਸਿੰਦੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਲਈ ਦਿਲੀ ਸੋਗ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ।

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਡਾਕ ਨੀਲੇ ਕਾਰਡ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਪਿੰਡ ਰਾਜਗੜ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ 43 ਨੀਲੇ ਕਾਰਡ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪੜਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ। ਜੇਕਰ ਕੱਟੇ ਗਏ ਨੀਲੇ ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੱਗ ਜਾਗਰ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਰਾਸਦੀ ਹੈ। ਰੋਟੀ ਤੇ ਵਾਂਝੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਾਹਦਾ ਵੈਰ ਕਾਹਦਾ ਧੱਕਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਨੀਲੇ ਕਾਰਡ ਮੁੜ ਚਾਲੂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਗਰੀਬ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਭੁੱਖਾ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੇ।

- ਨਵਜੋਤ ਬਜਾਜ (ਗੱਠੂ)
91-98721-02614

ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਵੇ ਵਾਪਸੀ ਵਤਨਾਂ ਨੂੰ

ਏਅਰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵੱਲੋਂ 'ਵਤਨ ਵਾਪਸੀ' ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਹਾਜ਼ ਚਲਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ- ਪਹਿਲੀ ਫਲਾਈਟ ਨਿਕਲੀ ਜ਼ਰਮਨੀ ਨੂੰ

ਐਂਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)-ਏਅਰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਲੀਆਂ ਏਅਰ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ 5 ਸਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਟਾਪ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਲ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ 80ਵਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਫਲਾਈਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਉਬਾਲ ਕੇ ਚਾਹ ਅਤੇ ਕੋਫੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਤਨੀ ਮੁੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਏਅਰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ

ਹੈ ਕਿ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਚ ਫਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਰਗਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਤਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਜ ਪਹਿਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਜ਼ਰਮਨੀ ਦੇ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। ਫਰੈਂਕਫਰਟ ਵਿਖੇ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਸਵਾਰੀਆਂ ਤਾਂ ਬੈਠੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਪਰ ਪਾਇਲਟ ਆਦਿ ਬਦਲ ਜਾਣਗੇ। ਅਜੇ ਹੋਰ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਲਾਈਟਾਂ ਚੱਲਣੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਵੇਂ 95% ਫਲਾਈਟਾਂ ਬੰਦ ਅਤੇ ਹਫਤੇ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 38 ਕੁ ਉਡਾਣਾ ਉਡ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਲਈ। ਇਸ ਵੇਲੇ 106 ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਏਅਰ ਪੋਰਟਾਂ ਉੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੰਟਿਆਂ ਬੰਧੀ ਚੈਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਾਰਗੋ ਜਹਾਜ਼ ਓਵਰ ਟਾਈਮ ਲਾ ਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਡੇਅਰੀ

ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 18 ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫਲਾਈਟ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਏਅਰਪੁਆਇੰਟਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਨਵਾਂ ਐਲਾਨ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ 30ਵੀਂ ਸਾਲਗਿਰਾ ਹੈ। ਏਅਰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੋਰ ਏਅਰਲਾਈਨ ਇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਫਲਾਈਟਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਇੰਡੀਆ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਜੋ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਫਸੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਫਸੇ ਹਨ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਣਗੇ। ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਨਿਰੂਪਾ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਐਂਕਲੈਂਡ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਫਲਾਈਟ ਮਈ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਂਕਲੈਂਡ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਲਈ 2 ਮਈ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਡਬਲ ਚੈਕ ਕਰ ਲੈਣ।

ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਖੱਤਰ

ਪੈਰਿਸ- ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਬੇਗੁਨਾਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਯੂਰਪ ਵਲੋਂ ਇਕ ਖੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੱਤਰ ਵਿਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਫਰਾਂਸ, ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਯੂ ਐਨ ਓ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਡਾ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਲੇਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿੰਨਾ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਚੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਅਗਾਂਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਨਹੀਂ ਵੱਟਿਆ। ਹਰ ਘੜੀ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ

ਹੈ। ਬਾਣਾ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਫਗਾਨੀਆਂ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਘੱਟਣ ਨਾਲ ਰੂਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅ ਪੇਚ ਖੇਡੇ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਗੂਰੀਲਾ ਕੌਮ ਵੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਭਾਰੂ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਾਈ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ

ਪੈਰਾਂ ਉਪਰ ਖੜ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਇਸ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਉਪਰ ਜੁਲਮ ਵੀ ਹੋਏ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਸਲੀ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਕਤਲ ਹੋਏ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਯੂਥ ਸ.ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਆਉਣ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਫੌਜ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਬਸਯਾ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹੁਸੀਨ ਚੰਦ ਹੀਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਬਿਊਰੋ)- ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਅਤਿਅੰਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਲੱਗਭੱਗ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਕਿ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਹੁਸੀਨ ਚੰਦ ਹੀਰ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹੁਸੀਨ ਚੰਦ ਹੀਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਬੜੇ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇਖੇ ਪਰ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀ। ਉਸ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਹੈ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚਰਚਾ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ ਲਗਾ ਕੇ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 400545 ਹੋਈ, ਮੌਤਾਂ 12900 ਹੋਈਆਂ

(ਸਫਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ) ਬਰੈਟ ਕਰੋਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿੱਧਾ ਤੇ ਮੁਰਖ ਆਦਮੀ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮੋਡਲੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕਾਲੇ ਲੋਕ ਵਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ: ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਦੂਸਰੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਵਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ਸੰਘੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਰਾਜ ਨਸਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਕਾਲੀ ਵਸੋ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਉਠਣੀਆਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਵਾਇਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਸੰਘੀ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਸਲੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੰਕੜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕੇ।

ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਾਕਡਾਊਨ 'ਚ ਨਾ ਖੁਦ ਅੱਕੇ ਨਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਕਣ ਦਵੇ

- ਸਵੇਰੇ ਉਠ ਕੇ ਬਿਸਤਰਾ ਸਾਂਭਣਾ ਸਿਖਾਓ
- ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਬੈਠ ਕੀੜੀਆਂ, ਪਰਿੰਦਿਆਂ, ਮੱਖੀਆਂ, ਤਿਤਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਵਿਖਾਓ
- ਘਰੇ ਪਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਬੀਜ, ਗਮਲੇ 'ਚ ਲਾਉਣਾ ਸਿਖਾਓ
- ਕਾਰ 'ਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ
- ਰਸੋਈ 'ਚ ਬਰਤਨ ਧੋਣ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਮੱਦਦ ਲਵੋ
- ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਵੇਲੇ ਮੱਦਦ ਲਵੋ ਅਤੇ ਰੁਮਾਲਾਂ, ਜੁਰਾਬਾਂ ਆਦਿ ਹੱਥ ਨਾਲ ਧੋਣੀਆਂ ਸਿਖਾਓ
- ਘਰ ਦੀ ਸਫਾਈ 'ਚ ਮੱਦਦ ਲਵੋ
- ਸ਼ਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਓ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਕਿਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣੀ ਹੈ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ
- ਸਾਦਗੀ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰੋ, ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਪਲ੍ਹੇ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਉਸਤੋਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ
- ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੇ ਉਪਕਰਣ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ
- ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ
- ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ 'ਚ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ
- ਮੁਸੀਬਤ 'ਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਾਥ ਕਿਵੇਂ ਦੇਣਾ ਹੈ
- ਦੋਸਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
- ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸ਼ੌਕ/ਰੁਚੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੋ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ
- ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਾਫ਼ ਕਿਉਂ ਹੋ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ
- ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਜਾਈਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਚੋਂ ਖੱਟਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਧਰਮ ਕੀ ਹੈ
- ਅਫਵਾਹਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਹੈ
- ਡਾਕਟਰ, ਪੁਲਿਸ, ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਬਾਰ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਣਾ ਹੈ
- ਸੌਦਾ ਪੱਤਾ ਕਿਵੇਂ ਖਰੀਦਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੱਚਤ ਕਰਨੀ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਉਸ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- ਵਾਧੂ ਖਰੀਦਾਰੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
- ਰਿਸ਼ਤੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
- ਅਮੀਰੀ ਅਸਲ ਦੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ ਕਿਹੜੀ
- ਗੁਰੂਆਂ, ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਓ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਾਓ
- ਅਪਣੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟਸ (ਅਧਾਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ, ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਈਸੈਂਸ ਆਦਿ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ)
- ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਵੇਂ ਖੋਜਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਾੜੇ ਪਹਿਲੂ ਕਿਹੜੇ ਹਨ
- ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਵਰਤੋਂ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਨੋਲਕਟਰ ਆਦਿ) ਵਰਤਕੇ ਉਸੇ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿਉਂ ਰੱਖਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ
- ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਿਆਨ 'ਚ ਕੀਤਾ ਵਾਧਾ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
- ਨਸ਼ੇ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਕੌਣ ਹੈ, ਲਾਉਦਾ ਕੌਣ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ
- ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਭੁੱਖ 'ਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ
- ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਲੱਗਦੇ ਹਨ

• ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਚਾਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਓ
ਜੇਕਰ ਘਰ 'ਚ ਗੱਲਾਂ ਚੱਲ ਪਈਆਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇ ਵੀ ਲੱਭ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤਕੜੇ ਦੋਸਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਪਜ ਪੈਣਗੇ
• ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਚੰਨ-ਤਾਰਿਆਂ ਵੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਲਾਈਨਾਂ ਦਾ ਸਰੋਤ: ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ
ਪੇਸ਼ਕਸ਼: ਅਸ਼ੋਕ ਧੀਰ, ਜੈਤੋ

BERKSHIRE HATHAWAY
Home Services
Shangara Ram ELITE REAL ESTATE
Realtor CalBRE# 01969522
Cell: 916-479-5587
Fax # 916-721-2373
Office: 916-681-5112
shangararam2@gmail.com
7412 Elsie Ave., Sacramento, CA 95828

ਵਿਸਾਖੀ: ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਯੂਮ ਐਪ' 'ਤੇ

ਐਂਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ) - ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵੀ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਹੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਲਿੰਗਟਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁੰਦਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਲਈ ਇਨਾਮ ਵੀ ਜਿੱਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਵਿਖੇ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲਾ ਤੇ ਹਾਈ ਟੈਕ ਉਦਮ ਕਰਦਿਆਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ 'ਯੂਮ' ਐਪ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਘਰ ਬੈਠੀਆਂ ਹੋਣਹਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਯੂਮ' (ਮੀਟਿੰਗ) ਆਈ. ਡੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੀਰਤਨਕਾਰ, ਕਵੀਸ਼ਰ, ਢਾਡੀ ਜਾਂ ਕਵਿਤਾ ਆਦਿ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਆਨਲਾਈਨ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸਾਧਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕੱਲੇਪਣ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਆਨ ਲਾਈਨ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਵਿਚ ਚੋਣਵੇਂ ਪੇਸ਼ਕਰਤਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਸਕਣਗੇ ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸੰਗਤ ਫੋਨਾਂ ਜਾਂ ਟੀ.ਵੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਫੋਨ ਕੁਨੈਕਟ ਕਰਕੇ ਵੇਖ ਸਕੇਗੀ। ਸੁੱਕਰਵਾਰ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਫੇਸਬੁੱਕ ਪੇਜ ਉੱਤੇ ਲਾਈਵ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਲੋੜ ਹੈ ਬੋਝਾ ਹਾਈ ਟੈਕ ਹੋਣ ਦੀ।

ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦਾ ਬੇਵਕਤ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ

ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ ਜਥੇ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ ਵਿਖੇ ਕੀਰਤਨ/ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਦੀ ਆਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਂ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਅਚਿੱਤੋ ਬਾਜਾ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਖੋਏ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਝੰਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਨੇ 2001 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਿਆਰ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਵਕਤ ਦਾਸਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਆਪਣੇ ਜਥੇ ਨਾਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 2001, 2003 ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ , ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮਦੇਵ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੁਰਬ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦੇ ਰਹੇ। ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਪੰਗੂ ਤੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਠਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅੰਦਰ ਹਰ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹਰ

ਬੁਲੰਦੀ ਨੂੰ ਛੂਹਦਿਆਂ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਮਿ-ਰਤਸਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਲਾਜ ਦੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮਿਰਤਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰੋਲਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦਾ ਕਲੰਕ ਲਗਵਾ ਲਿਆ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਕਦਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੱਬੇ ਆਸੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਨਾਲ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿੱ-

ਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਵੀ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਖਸ਼ ਸਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਸਹਿ ਸਦਮੇ ਦੀ ਚੀਸ ਕੁਝ ਘੱਟ ਸਕੇ। ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਜੀ।
-ਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ +1-347-538-8296

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ (ਰਜਿ) ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਹੀ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਾਂਗ ਵਧੀਆ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਂਗ ਮੁਹੱਲਾ ਕਲਿਨਕ ਖੋਲੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਐਂਮਰਜੈਂਸੀ ਸਮੇਂ ਮੁਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਏਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭੇਜੀ ਈ ਮੇਲ ਵਿੱਚ ਮੰਚ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਨਰਸਾਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ ਤੇ ਹੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਯੰਤਰ ਤੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਿਤ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਪੀ ਪੀ ਈ ਕਿੱਟ, ਐਨ 95 ਮਾਸਕ ਤੇ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨਰਸਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 14 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚੇ ਰਹਿਣ।
ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਬਕਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਜੀ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਮਰਹੂਮ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹਸਪਤਾਲ 'ਤੇ ਕੁਤਾਹੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈਸੋਲੇਸ਼ਨ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜੇਰੇ ਇਲਾਜ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਭਾਈ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਡਾਕਟਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਸਿਰਫ ਨਰਸਾਂ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ 2-3 ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਮਰੇ ਦੇ ਗੀਜ਼ਰ ਦੀ ਪਾਇਪ ਟੁੱਟੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਪਿਛਲੇ 5 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਸਿਖਿਆ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼

ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਖੜ੍ਹੀ ਗਈ ਤਾਂ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਕੁਤਾਹੀ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।
ਮੰਚ ਆਗੂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਲਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਚੱਕਰ ਲਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਕਿ, ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਸਟਾਫ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ ?

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਕੀ ਕਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਆਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ? ਡਾਕਟਰਾਂ, ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਜੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਣ ਕਿ ਕੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2020 ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਖਬਰ ਲੱਗੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਡਿਵੀਜਨ ਹਸਪਤਾਲ ਘੁਦਾ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ 7 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਗਿਲਾਸ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।
- ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, 919417533060

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ 54 ਨਵੇਂ ਕੇਸ, ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 1160 ਹੋਈ-12 ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ

ਹੁਣ ਤੱਕ 42,826 ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ

ਔਕਲੈਂਡ, (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ) - ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਹੈਲਥ ਐਸਲੇ ਬਲੂਮਫੀਲਡ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ 54 ਨਵੇਂ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 32 ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਅਤੇ 22 ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 1160 ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਰਿਕਵਰ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 241 ਹੋ ਗਈ ਹੈ, 1 ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। 12 ਲੋਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 4 ਆਈਸੀਯੂ ਵਿੱਚ ਹਨ, 1 ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। 1 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ 42,826 ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁੱਲ 3,000 ਟੈਸਟ ਹੋਏ ਸੀ। 2% ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਹਰ ਵੇਲੇ ਬਾਹਰ ਮਾਸਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੈਸਿੰਡਾ ਆਰਡਰਨ ਨੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਕਲਾਰਕ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਪਹਾੜਾਂ 'ਤੇ ਸਾਈਕਲ ਚਲਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਉਹ ਗ਼ਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ'। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿਹਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਘਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪਈ'। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਰਡਰਨ ਨੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਕਲਾਰਕ ਨੂੰ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ

ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਬੀਚ ਤੇ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।
ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ 2.3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਡਰਾਈਵ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਊਟੇਨ ਬਾਈਕ ਟ੍ਰੈਲ ਦੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਰਡਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ "ਵੱਡੀ ਗ਼ਲਤੀ" ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਾਰਕ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ 'ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ'। ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਰੌਬਰਟਸਨ ਹੁਣ ਕਲਾਰਕ ਦੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੇਵਿਡ ਕਲਾਰਕ ਹੈਲਥ ਮਨਿਸਟਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੋਸਟਫੋਲੀਓ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਬਸਿਡੀ ਨੇ ਹੁਣ 1 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ 6.6 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਰਡਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, 'ਅਸੀਂ ਟਰੈਕ 'ਤੇ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ' ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Law Office of

NIRWAN & ASSOCIATES

www.nirwanlaw.com

Business Incorporation

Articles of Incorp

Dissolution

501 © Non-Profit

Jagdip S. Nirwan, Esq

916-832-3144

IMMIGRATION LAW

- * Adjustment of Status
- * Citizenship
- * Employment
- * Appeals-1J/
- * Family & Finance Visa
- * Board /Federal Ct
- * Labor Certification
- * Asylum
- * Removal & Deportation Defense

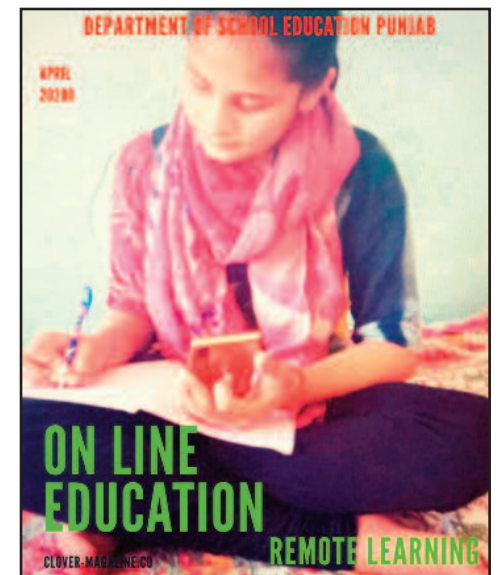
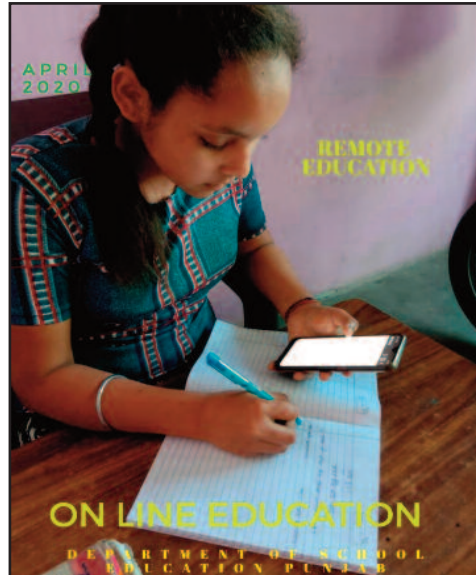
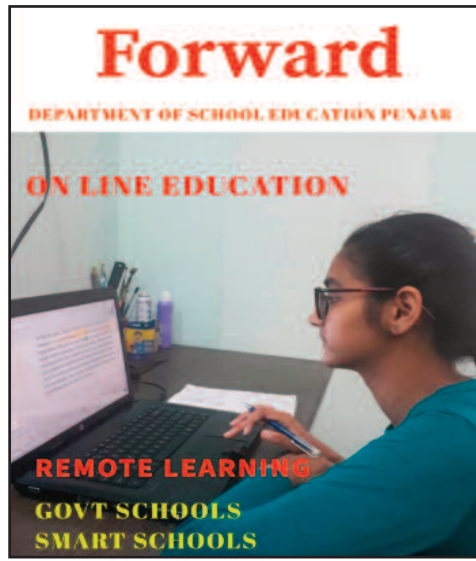
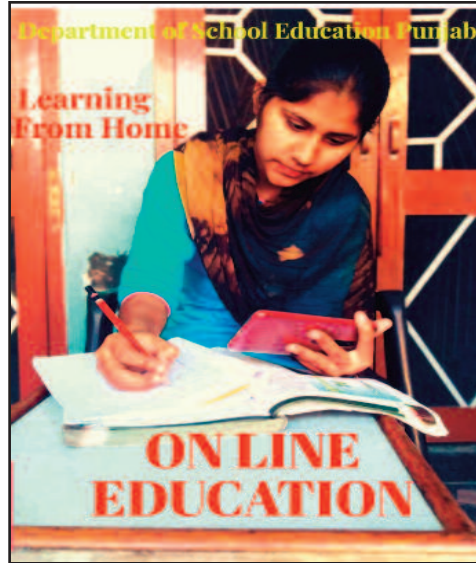
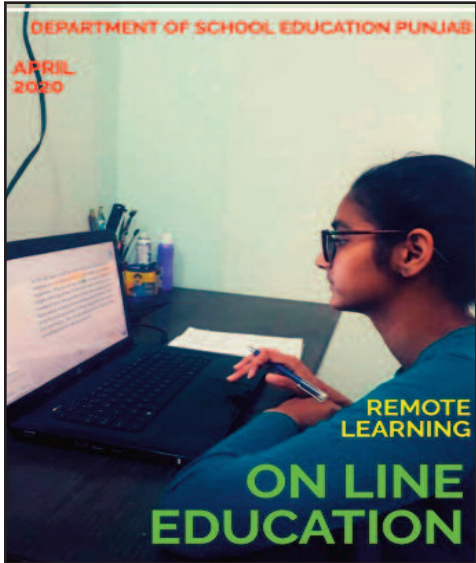
TAX LAW

- * Offer in Compromise
- * Payment Plans
- * File Back Taxes
- * Tax Preparation
- * Audits, Appeals
- * Tax Court Rep
- * IRS/EDD/FTB Representation
- * Personal & Business
- * Income Tax Filling 1040/1020

1104 Corporate Way Sacramento, CA 95831

A great initiative of Department of School Education Punjab under the leadership of Mr. Krishn Kumar IAS Punjab School Education Board

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’

ਹਰ ਹਫਤੇ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਅਖਬਾਰ
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ “ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ” ਵਿਚ ਲਗਵਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਹਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਰਚਨਾ ਸਿਰਫ ਅਣਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।

ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ

ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।

1-916-947-8920 (ਫੋਨ), 1-916-238-1393 (ਫੈਕਸ)

E-mail : deshdoaba@yahoo.com

www.deshdoaba.com www.ambedkartimes.com

੨੬ ਚੇਤਰ

8

APRIL

ਰੋਗ ਦਾਰੂ ਦੋਵੇਂ ਬੁਝੈ

ਤਾ ਵੈਦੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥ (ਅੰਗ - ੧੪੮)

ਜੋ ਰੋਗ ਤੇ ਇਲਾਜ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝ ਲਏ
ਓਹੀ ਸਿਆਣਾ ਹਕੀਮ ਹੈ।

A wise physician comprehends
both the disease and the medicine.

ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ 2020 ਦੀ ਮੁਲਤਵੀ ਦਾ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ ਵੱਡਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ

ਨਾਮੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖੇਡ ਕੈਰੀਅਰ ਹੋਇਆ ਡਾਵਾਂਡੋਲ, ਹੁਣ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 23 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 8 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਹੋਣਗੀਆਂ

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ
91-98143-00722

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਫੈਲੇ ਕਰੋਧ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ 2020 ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਜੋ 24 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 9 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹੁਣ ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ "2020 ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ" ਦੇ ਬੈਨਰ ਵਜੋਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 23 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 8 ਅਗਸਤ

ਤੱਕ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੇ 124 ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਵਕਫੇ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1916 ਵਿੱਚ ਬਰਲਿਨ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ 6ਵੀਆਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਕਾਰਨ 1940 ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਅਤੇ 1944 ਲੰਡਨ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵੀ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਨੂੰ ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਭੈੜੀ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਖਟਾਈ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਟੋਕੀਓ 1964 ਵਿੱਚ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਫਲ ਆਯੋਜਨ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ

। ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਸਰਦ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਓਲੰਪਿਕ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਮਸ ਬਾਕ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿੰਜੋ ਆਬੇ ਤੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਫੈਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। 26 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਬੱਜਟ ਵਾਲੀਆਂ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ 28 ਈਵੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਥਲੀਟਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਸੀ। 12 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਸਪਾਂਸਰ ਸਿਪ ਵੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੀਡੀਆ ਰਾਈਟਸ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਫਾਈਨਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੇਡੀਅਮ ਜਿੱਥੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਣਾ ਸੀ ਉਹ ਲੱਗਭੱਗ ਡੇਢ ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਇਹ ਸਟੇਡੀਅਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 160 ਹਜ਼ਾਰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਇਹ ਸਟੇਡੀਅਮ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਬਣਿਆ ਹੈ।

ਜਦਕਿ ਉਹ ਆਈ ਹਾਕੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਇਸ ਹਾਕੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਤਾਂ 4 ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਸਫਲ ਪਰਖ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਰ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਦਾ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣਾ ਜਾਪਾਨ ਲਈ ਸੁਨਾਮੀ ਵਰਗਾ

ਇੱਕ ਝੱਟਕਾ ਹੈ ਯਾਦ ਰਹੇ 2024 ਦੀਆਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਪੈਰਿਸ ਨੂੰ ਅਤੇ 2028 ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਖੁਦ ਨਾ ਖਾਸਤਾ ਜੇਕਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਵੀ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭੀੜ ਬਣੀ ਤਾਂ ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਫਿਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਟੋਕੀਓ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ 2022 ਵਰੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ, ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਫੁੱਟਬਾਲ, ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਹਾਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਖੁਦ ਰਹਿਮਤ ਬਖਸ਼ੇ ਕਿ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਸਫਲ ਆਯੋਜਨ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹਰ ਮੁਲਕ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਾਮੀ ਖਿਡਾਰੀ ਜੋ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਲਾਗੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੇਡ ਕੈਰੀਅਰ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਫਿਟਨੈਸ ਲੈਵਲ ਦੀ ਲੈਅ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਟੈਨਿਸ ਸਟਾਰ ਲਿਓਂਡਰ ਪੇਸ ਜੋ 7 ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ 1996 ਐਟਲਾਂਟਾ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਵੀ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਰ ਟੋਕੀਓ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਖੇਡ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣੀ ਸੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਚੈਂਪੀਅਨ ਅਤੇ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ

ਵਿੱਚ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ ਮੈਰੀ ਕੌਮ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਚੈਨੀਏ ਤਾਪੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਖਿਡਾਰਨ ਤਾਈ ਤਜੂ ਜਿੰਗ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰਨ ਸੂਸਾਨਾਹ ਟਾਊਨਸੈਂਡ, 28 ਸਾਲਾ ਓਲੰਪਿਕ ਜੇਤੂ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਖਿਡਾਰਨ ਬੈਕੀ ਡੋਨੀ ਅਤੇ ਤਾਇਕਵਾਂਡੋ ਦਾ ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਦੇ ਵਾਰ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਜਾਦੇ ਜੋਨਸ, ਹਾਲੈਂਡ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕਪਤਾਨ ਬਿੱਲੀ ਬੱਕਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੈਨਲਟੀ ਕਾਰਨਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਰੁਪਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹੋਰ ਕਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਖੇਡ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਕੇ ਸ਼ਾਨਮੰਤੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਕੀ ਇਹ ਖਿਡਾਰੀ ਹੋਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਫਿਟਨੈਸ ਲੈਵਲ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਗੇ ਇਹ ਤਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਮਿਹਨਤ ਮਸ਼ੱਕਤ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਕੋਸਦੇ ਹੋਏ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮੁਲਤਵੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੇ ਕਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਜੋਏ ਸੁਪਨੇ ਚਕਨਾਚੁਰ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਫੁੱਫੇ ਰੁਸਤਮ ਬਣਨ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਰਹਿਮਤ ਕਰੇ ਕਿ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਟੋਕੀਓ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਹਾਂਕੁੰਭ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪੰਨਾ ਬਣ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜੇ ਕਿ ਲੋਕ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ 2020 ਦੀ ਗਾਥਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣ। ਰੱਬ ਰਾਖਾ।

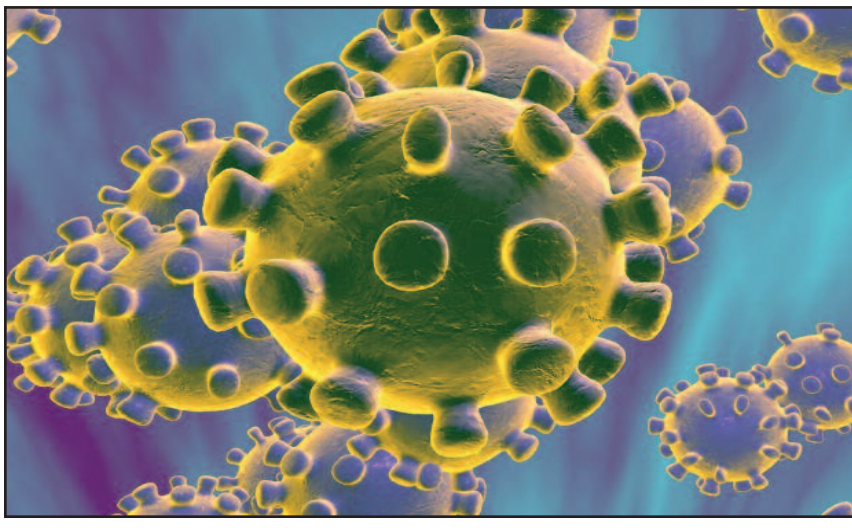
ਕੀ ਸਾਡੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਲੈ ਬੈਠੇਗਾ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਡਰ?

ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਾ-ਇਲਾਜ਼ ਬਿਮਾਰੀ ਕਰੋਨਾ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਆਗੂ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦਾ ਤਾਣ-ਬਾਣਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾੜੀ ਲੋਕ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਲਗੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਡਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਦੇਰ ਸਵੇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜ਼ਖਮ ਕਈ ਪੀੜੀਆਂ ਤੱਕ ਰਿਸਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਜਿੱਥੇ

ਮਾਨਵ ਬੰਬ ਵਰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਕ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਹੰਢਾਉਂਦਾ ਹੈ ਦੂਜਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤਿਰਸਕਾਰ ਦਾ। ਲੋਕ ਉਸ ਗਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਇਸਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਮੌਤ ਕਰੋਨਾ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰੀ ਲੈਕੇ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਕ ਕੁ-ਦਰਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਆਮ ਲੋਕ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਨਜ਼ਰੀਆ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜਾਨ ਬੁਝ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਲੈਕੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬੀ

ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੱਧੂ (ਡਾ.)
91-93554-70427

ਸਾਡੀ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਨਿਘਾਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਕਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਖੜੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੋਝੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਸਮਾਜ ਆਦੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ ਹੁਣ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਜ ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਢਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਡਰ ਸਾਡੇ ਜ਼ਹਿਨ ਉਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਕਰਾਤਮਕ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਸਕਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਖੰਘ ਖਾਸੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਨੂੰ

ਸਮਾਜ ਜਿਸਦੇ ਕਿ ਲਗਭਗ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੈਣ ਭਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹਾ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਹੋਣੇ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਗੁਨਹਗਾਰ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਕੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਮਸਾਨ ਘਾਟ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਦਸਤਕ ਨੇ ਇਸ ਕਦਰ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਰਿਸਤੇ ਨਾਤੇ, ਮੂੰਹ ਲਿਹਾਜ਼ ਸਭ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਰ ਸਵੇਰ ਆਪਣਾ ਪਿੱਛਾ ਛੁਡਾ ਲਵਾਂਗੇ ਜੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਟੁੱਟ ਨੂੰ ਹਢਾਵਾਂਗੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜੀ ਲਈ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਡਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕੀ ਸਾਡੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਲੈ ਬੈਠੇਗਾ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਡਰ?

ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ-ਸੁੱਖ ਉਮਰਪੁਰਾ

ਬਟਾਲਾ (ਬਰਨਾਲ) ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣੀ ਪਹਿਚਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਚਾਨਕ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ. ਕੌਮ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਦਮ ਸ੍ਰੀ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਸੀ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਸੁਰੀਲੀ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤਰ ਮੁਗਧ ਆਵਾਜ਼ ਸਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹਰ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਹਰ ਕੋਈ ਲੁੱਟਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ. ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਸਿੱਖ ਬਰਾਦਰੀ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਜਦ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਈ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ. ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਫੈਲੀ ਭਿਆਨਕ ਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੈਦ ਸੀ. ਪਰ ਦਿਲੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪਦਮ ਸ੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ. ਇਹਨਾਂ ਗਮਗੀਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਐਸ ਸੀ ਵਿੰਗ ਦੇ ਮਾਝਾ ਜੋਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖ ਉਮਰਪੁਰਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੌਖੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਦੇ ਗੇਟ ਨੂੰ ਤਾਲੇ ਲਗਾਉਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ. ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਗੱਲ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰੀ ਫੈਲੀ ਕਰੋਨਾ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਰ ਇਸ ਨਿਖੇਧੀ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਖਾ ਉਹ ਭਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਬਾਹਰੀ ਐਸਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ. ਐਸ ਸੀ ਵਿੰਗ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਤੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਸਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਗੇ. ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹਰਕਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਵੀ ਨਾ ਸਕੇ. ਸੁੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰੀ ਫੈਲੀ ਕਰੋਨਾ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਠੀਕ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਇੱਕ ਲਾਮਬੰਦੀ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ. ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਠੋਸ ਵਿਛੜੀ ਆਤਮਾ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਪ ਕਰੇ।

ਚਿੱਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਲਹੂ ਭਰਾਵੇ...

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬਾ
91-92179-71379

ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਹੀ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਕੋਠਿਆਂ 'ਤੇ ਦੇ ਮੰਜੇ ਜੋੜ ਕੇ ਲਗਾਏ ਸਪੀਕਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਦਾ ਉਸਤਾਦ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮੂਲਾ ਜੱਟ ਦਾ ਗੀਤ 'ਚਿੱਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਲਹੂ ਭਰਾਵੇ, ਚਿੱਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਲਹੂ' ਮੈਂ ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਉਦੋਂ ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੀਤੀ ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਰਤਨੀਏ, ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਅਵਾਰਡ ਵਿਜੇਤਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਹੋਈ ਮੌਤ ਤੋਂ

ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਪੱਤ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਇਹ ਕੋਈ ਸਧਾਰਨ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਮਨੁੱਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤਹਿਤ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਤਾਏ, ਤ੍ਰਿਸਕਾਰੇ ਤੇ ਨਪੀੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1539 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤਿ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ 'ਪੀਰ' ਕਹਿ ਕੇ

ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਭਾਰੂ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਖ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਯਤਨ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲਾ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਵੱਲ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵੱਲ ਖਿਸਕ ਚੁੱਕੇ ਲੋਕ ਮੁੜ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵੱਲ ਪਰਤਣ ਲੱਗੇ। ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰੈੱਸ' ਦੀ

ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਾਪਰਨਾ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੀ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮੇਂ ਜਿਹੜੀ ਜਲੀਲਤਾ ਮਿਲੀ, ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਣ ਕਥਿਤ ਨੀਵੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣਾ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਹਿੰਦੂ ਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਆਪਣੀ 51 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ 52 ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ ਜਦਕਿ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਵੇਰਕਾ ਦੇ ਸਮਸਾਨਘਾਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਮੁੜ ਇਸ ਗੀਤ ਦੀ ਯਾਦ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਵੇਰਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸਮਸਾਨਘਾਟ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਕੀਤੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ-ਪਰੋਖੇ ਕਰਕੇ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਤਵੱਜੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀ ਦੀ ਸਾਡੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈਸੀਅਤ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਰਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਵਿੱਚ ਯਮੂਲਾ ਜੱਟ ਦੇ ਗੀਤ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਡਿੱਗ ਰਿਹਾ ਇਖ਼ਲਾਕ ਵੀ ਸਮਝ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਤਿਕਾਰਦੇ ਸਨ ਜਦਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਗੁਰੂ' ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਅਕੀਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹਨ। ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਤੇ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰੱਬੀ ਰੂਹ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਸਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਉਰਦੂ, ਅਰਬੀ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਗੂ ਸਵਾਮੀ ਦਿਆ ਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਾਇਆ। ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1886 ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਪੱਥਰ ਦੇ ਛਾਪੇ ਤੇ 'ਖਾਲਸਾ ਅਖ਼ਬਾਰ' ਵੀ ਛਾਪਦੇ ਰਹੇ। ਪਰ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਤੀ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਸ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਰੁਲਦੀ ਰਹੀ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰ ਰਹੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਹਬੀ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਜੀ 18ਮਾਰਚ 1887 ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ 'ਚੋਂ ਸੇਕ ਦਿੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਲਗਭਗ 108 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗ਼ਲਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮੁੜ ਸਾਲ 1995 ਵਿੱਚ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 98 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਮੁੜ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ। ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਹੀ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਅਨਮੋਲ ਹੀਰੋ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਕੌੜੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਨਾਲ

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵੇਰਕਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਕਰੀਬ ਸੱਤ-ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਰੁਲਦੀ ਰਹੀ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਸਾਨ ਘਾਟ (ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸਾਹਿਬ), ਫਿਰ ਦੁਰਗਿਆਨਾ ਸ਼ਿਵਪੁਰੀ ਸਮਸਾਨਘਾਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਰੀ ਨਾਂਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੇਰਕਾ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇੱਥੇ ਵੀ ਵੇਰਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਗ਼ੈਰ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪੰਥ ਦਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਹ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਆ ਖੜੇ ਹਾਂ ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਇਹ ਆਤਮ ਪੜਚੋਲ ਦਾ ਵਕਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਰ ਰਹਿਤ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਕੀ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਬੁਰਗਿਣਤੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਲਹੂ ਚਿੱਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ? ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਖੜਕੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਖੰਨੇ ?

ਗਰਾਊਂਡਾਂ ਵਿਰਾਨ, ਖਿਡਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ, ਕਰੋਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਮਹਿਮਾਨ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਪਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਪੇਜ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪੰਨਾ ਮੁੱਖ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪੰਨਾ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਾਂ ਨੇ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦਾ ਖੇਡ ਪੰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦਾ ਖੇਡ ਪੰਨਾ ਬੰਦ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋੜੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਖੇਡ ਸਟੋਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੰਮ ਚਲਾਉ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨਾਲ ਬੋੜਾ ਬਹੁਤਾ ਆਪਣਾ ਬੁੱਤ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਫੈਲੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਖੇਡ ਸਿਸਟਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਰ ਖੇਤਰ ਜਾਮ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਖਿਡਾਰੀ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਡਰ ਦਾ ਪ੍ਰਫੁੱਲਾਂ ਹੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਬਣ ਕੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਮਹਾਂਕੁੰਭ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਇੱਕ ਦਹਾਕਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਲਈ ਅਤੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ ਹੈ ਯਾਨੀ ਜਾਪਾਨ ਟੋਕਿਓ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਜੋ ਜੁਲਾਈ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਇਸ ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਹੁਣ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 2021 ਵਿੱਚ ਜੁਲਾਈ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣਗੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਧਰੀਆਂ ਧਰਾਈਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਟੋਕਿਓ ਓਲੰਪਿਕ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖੇਡਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿੱਬਲਡਨ ਟੈਨਿਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ,ਯੂਰੋ ਕੱਪ ਫੁੱਟਬਾਲ, ਸੁਲਤਾਨ ਅਜ਼ਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਹਾਕੀ ਕੱਪ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਕਰੋਨਾ

ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਮੁਲਤਵੀ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖੇਡ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਆਲਮ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਇਸ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਪੰਨੇ ਵੀ ਗਾਇਬ ਹੋ

ਅਗਲੇ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਧਾਕ ਜਮਾਉਣੀ ਸੀ। 1980 ਮਾਸਕੋ ਓਲੰਪਿਕ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਪੱਖੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਬਾਈਕਾਟ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖੇਡ ਕੈਰੀਅਰ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਫਿਰ 1984 ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ

ਗਏ ਸਨ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ,ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਫੁੱਟਬਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖੇਡ ਕੈਰੀਅਰ ਵੀ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਕੀ ਦੇ ਜਾਦੂਗਰ ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਨੇ ਤਿੰਨ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡੀਆਂ (1928 -1932-1936)ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ ਜੇਕਰ ਦੂਸਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਓਲੰਪਿਕਸ (1940-44)ਹੋਰ ਖੇਡ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਦੇ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੀਆਂ ਖੇਡ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਹੋ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋਰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਣਾ ਸੀ।1936 ਬਰਲਿਨ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਅਮਰੀਕਨ ਅਥਲੀਟ ਜੈਸੀ ਓਵਨਜ਼ ਨੇ ਵੀ

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਉਸ ਪੱਖੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਬਾਈਕਾਟ ਨੇ ਵੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਅਤੇ 1947 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਹਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ 2020 ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇੱਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਲੇ ਪਲੇਗ ਅਤੇ ਹੈਜ਼ੇ ਆਦਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੁਣ ਵੀ ਸਾਡੇ ਜਿਹਨ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ

ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ
ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ
98143-00722

ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਖੇਡ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਜੋ ਅਪਰੈਲ ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਲੱਗਭੱਗ ਵੀ 20 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਕਾਫੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਝੱਲਣੀ ਪਈ,ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਖੇਡ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਵਿਸਰ ਗਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਖੇਡ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੈਮਰੇ ਕਿੱਲੀਆਂ ਤੇ ਟੰਗਣੇ ਪੈ ਗਏ ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਾਡੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਇਹੋ ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਪੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨਾਲ ਆਏ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤਿਆਨਾਸ ਹੋਵੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਚਹਿਲ ਪਹਿਲ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਹੀ ਪਟਤੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਵੇ , ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚੌਣਕਾਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ,ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਪੰਨੇ ਮੁੜ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਨ, ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਖੇਡ ਮਹਾਂਕੁੰਭ ਹੋਣ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵੱਜੇ ,ਕੋਈ ਜਿੱਤੇ ,ਕੋਈ ਹਾਰੇ, ਦੁਨੀਆ ਨਜ਼ਾਰੇ ਮਾਣੇ ,ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ ਹਰ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਇਹੋ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ "ਗੋ ਬੈਕ, ਖੇਡ ਦੁਨੀਆ ਕਮਬੈਕ " ਦਾਤਾ ਭਲੀ ਕਰੇਗਾ , ਰੱਬ ਰਾਖਾ।

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੰਵਾਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾ ਜੀਵਨ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ

ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਜਨਮ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1891 ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਾਂਤ (ਹੁਣ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ) ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਨਗਰ ਅਤੇ ਸੈਨਿਕ ਛਾਉਣੀ ਮਊ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਪ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਰਾਮਜੀ ਮਾਲੋਜੀ ਸਕਪਾਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀਮਾਬਾਈ ਮੁਰਬਾਦਕਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੀ 14ਵੀਂ ਔਲਾਦ ਸਨ। ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਜਾਤਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਮਊ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਛੂਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਤਿ ਅਧਾਰਤ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਆਪ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੁੰਬਈ ਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਅੰਬੇਡਕਰ ਐਲਫਿੰਸਟੋਲ ਰੋਡ ਸਥਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਲਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਣੇ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਤਿ ਅਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭੇਦਭਾਵ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੋਸਤ ਅਧਿਆਪਕ ਮਹਾਂਦੇਵ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਅਪਣੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ। ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਲਫਿੰਸਟੋਲ ਕਾਲਜ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਦਾਖਿਲਾ ਲਿਆ। ਸੰਨ 1912 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀ ਏ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬੜੋਦਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਨੇ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਏ., ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ., ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਐਲ.ਐਲ.ਡੀ., ਡੀ.ਲਿਟ, ਬਾਰ.ਐਟ ਲਾਅ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਆਪ ਦਾ ਵਿਆਹ ਲੱਗਭੱਗ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਰਾਮਾ ਬਾਈ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪ ਦੇ। ਘਰ ਪੰਜ ਬੱਚਿਆਂ ਜਸਵੰਤ ਰਾਓ, ਗੰਗਾਧਰ, ਰਮੇਸ਼, ਇੰਦੂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਰਤਨ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਪਰ ਜਸਵੰਤ ਰਾਓ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਰ ਗਏ। ਮਈ 1935 ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਰਾਮਾ ਬਾਈ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬੜੋਦਾ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਇੱਥੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਛੂਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਤਕਰਾ ਹੀ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੰਬਈ ਦੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਥੇ ਵੀ ਅਛੂਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ

ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾ ਲਈ ਹੀ ਰਾਖਵੇਂ ਸਨ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਦ ਸਾਊਥਏਸਟ ਸਮਿਤੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਈ ਸੀ ਐਸ ਦੀਆਂ 11 ਪੋਸਟਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 4 ਹਿੰਦੂਆਂ ਲਈ, 4 ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ, 2 ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਐਂਗਲੋ ਇੰਡ-ਅਨ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਅਲੱਗ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਪਰੰਤੂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਇਸ ਮੰਗ ਦਾ ਸੱਖਣੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੋਸਟ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਨਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਾਨਣ ਲਈ ਸਾਇਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸਦਾ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ, ਆਦਿਧਰਮ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਆਗੂ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੂਗੋਵਾਲੀਆ ਆਦਿ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਜਥੇਵੰਦੀਆਂ ਨੇ ਅਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਆਂ। ਕਈ ਹਿੰਦੂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। 17 ਅਗਸਤ 1932 ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿਤਾ ਜਿਸਦਾ ਕਈ ਕੱਟੜ ਹਿੰਦੂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਮੋਹਨ ਦਾਸ ਕਰਮ ਚੰਦ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖਲਬਲੀ ਮਚ ਗਈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਦਬਾਏ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਅੰਤ 24 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸਨੂੰ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 1936 ਵਿੱਚ ਅਜ਼ਾਦ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1937 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 15 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਅਛੂਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲਕੇ ਲਿਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੂਕ ਨਾਇਕ-ਗੁੰਗਿਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹਿਸ਼ਕ੍ਰਿਤ ਹਿਤਕਾਰਨੀ ਸਭਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਵਿ-ਦਾਅ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਮਿਤੀ ਅਤੇ ਵਾਇਸਰਾਇ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਲਈ ਲੇਬਰ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। 29 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਸਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ 6 ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਪੰਡਿਤ ਗੋਬਿੰਦ ਵਲਭ ਪੰਤ, ਕੇ ਐਮ ਮੁਨਸ਼ੀ ਸਾਬਕ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰ ਬੰਬੇ, ਅਲਾਦੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ ਅਈਅਰ ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ, ਐਨ ਗੋਪਾਲਾਸਵਾਮੀ ਐਇਗਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਬੀ ਐਲ ਮਿਤਰ ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਦਉੱਲਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਡੀ ਪੀ ਖੈਤਾਨ ਉੱਘੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਖੈਤਾਨ ਵਪਾਰਿਕ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਸਰ ਬੈਨੇਗਲ ਨਾਰਸਿੰਗ ਰਾਓ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ 1950-54 ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਆਂ ਜਸਟਿਸ ਰਹੇ ਹਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਡਰਾਫਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ 04 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਸਭਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 26

ਨਵੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ। 1951 ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਜੋਕਿ ਕਰੋੜਾਂ ਅਛੂਤਾਂ ਵਾਂਗ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੋਟ ਪਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਤਾ। 1952 ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜੀ ਪਰ ਇਹ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ। ਮਾਰਚ 1952 ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਜਿਦਗੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਹ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਗੱਲਤ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਵਾਜ਼ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਕਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤੇ। 25 ਦਸੰਬਰ, 1927 ਨੂੰ ਮਨੂੰ ਸਮੁਤੀ ਨੂੰ ਜਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 13 ਅਕਤੂਬਰ, 1935 ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਮਰਨਗੇ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਰਹਿਵਾਰ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋਕਿ ਸਭਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਕੁੱਝ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਕਾਰਨ ਆਪ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਂ ਅਪਣਾ ਸਕੇ। 1955 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋਧ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਸਾਬੀਆ ਸਮੇਤ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਪਣਾਇਆ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 6 ਦਸੰਬਰ 1956 ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 1992 ਵਿੱਚ ਆਪਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1992 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1991 ਦਾ ਸਾਲ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰਾਂ ਅੱਜ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ
91-9417563054

ਕੋਰੋਨਾ ਕੁਦਰਤੀ ਕਹਿਰ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਹੇਠ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੰਧਾਂ ਚ ਕੈਦ ਚ ਸਹਿਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਬਲਕਿ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਭਰੇ ਦਿਨ ਕੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਧੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ, ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ, ਨੇੜੇ ਲੱਗਣ, ਘਰ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਖੇਲ ਦੇਖੋ ਇੱਕ ਕੋਰੋਨਾ ਜੀਵ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਖੋਜੀਆਂ, ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ, ਜੋਤਿਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ, ਵਸਤੂ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਆਦਿ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਪਰੇ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਖਿਲਵਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰ, ਨਦੀਆਂ, ਨਾਲੇ, ਧਰਤੀ, ਵਾਤਾਵਰਨ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਰਨ ਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਨਸਪਤੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਆਤ ਹੇਠ ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਸ਼ੂਆਂ, ਪੰਛੀਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਰੈਣ ਬਸੇਰੇ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੁੱਭਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਖੁਦ ਡਾਢੇ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਆਬੋ ਹਵਾ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਭਰਪੂਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਚ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਛੀਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ, ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਸੁਖਾਲੀ ਨਹੀਂ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਸਾਇਦ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਜੀਵਾਂ ਚੋਂ ਖੱਬੀ ਖਾਨ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰਾ ਬਣਿਆ ਅੱਜ ਸਭ ਕਾਸੇ ਤੋਂ ਬੇਵੱਸ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਘਰਾਂ ਚ ਦੜੇ ਬੈਠੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਸਕਣ ਦੀ ਖੁੱਲ ਨਹੀਂ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ, ਪੰਛੀਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰਿਆਂ ਚ ਕੈਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਇਦ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਦੇ ਧਰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ, ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ ਧਾਹ ਪਾਉਣ, ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਚ ਜਾਣ, ਚੰਦਰਮਾ ਤੇ ਜਾਣ, ਅਵਾਜਾਈ ਦੇ

ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ, ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਾਅਵਾ, ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੂਰੀਆਂ, ਡਾਕਟਰੀ ਖੋਜਾਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਵਾਸਤੂਸ਼ਾਸਤਰ, ਚਾਣਕਿਆ ਵਿਧੀਆਂ, ਟੇਵੇ ਆਦਿ ਸਭ ਦਾਅਵੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਜੀਵ ਕੋਰੋਨਾ

ਮੂੰਹ ਚਿਤਾਉਂਦੇ ਉਸਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਚ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਹਿਜਤਾ, ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਸਬਰ ਭਰਪੂਰ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਰੱਬ ਦੇ ਰੰਗ ਦੋਖੇ ਅੱਜ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ, ਰੱਬ ਦੇ ਘਰਾਂ, ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਖੌਤੀ ਰਹਿਣਗਾਹਾਂ, ਡੋਰਿਆਂ, ਪੂਜਾ ਘਰਾਂ ਆਦਿ ਸਭ ਨੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਭੇੜ ਲਏ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਅਮਲਾ, ਨਰਸਾਂ ਆਦਿ ਸਭ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਡਰਤਾ, ਬੇਝਿਜਕ ਅਤੇ ਬੇ ਡਰ ਹੋਕੇ ਰੱਬ ਬਣਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਲਾਏ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੇ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਘੜੀ ਚ ਇੱਕ ਰਹਿਬਰ ਦਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਆਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ

ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿ-ਰਮੋਰ ਆਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਬਿਨ ਭੁੱਖਾਂ ਨਾ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਾਗ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤਵਰ ਸ਼ਕਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪੇ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਸਖਤਾਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦੀ ਜੇਕਰ ਪੜਚੋਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਬਕ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰੱਖਤ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਜੀਵ, ਜੰਤੂਆਂ, ਪੰਛੀਆਂ ਆਦਿ ਕੁਦਰਤੀ ਰਹਿਣ ਬਸੇਰੇ ਬਣ ਸਕਣ। ਕੁਦਰਤੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ
91-97797-08257

ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ 'ਸੰਸਥਾ' ਜਾਂ ਵਰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ 1699 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ 'ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ' ਜਾਂ 'ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ' ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀ ਸੋਚ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੋਚ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਮੱਧਯੁਗੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਂਦਾ ਤੇ ਲੋਕਰਾਜੀ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀ 'ਪੰਚਾਇਤੀ ਸੰਸਥਾ' ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਾਲੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੰਜ ਜਾਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ 'ਸੰਸਥਾ' ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ 'ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ' ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਬੁਲਾਅ ਕੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਗੁਰਮੱਤੇ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਈਸਾ ਮਸੀਹ ਜੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ, ਆਪਣੇ ਇਸ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਵਿਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅੱਲਾਹ ਦਾ ਇਲਹਾਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਰੱਬੀ ਇਲਹਾਮ ਨੂੰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਚੇਲੇ ਭਾਵ 'ਪੰਜ ਪੀਰ' ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਗਯਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਬੋਧ-ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਭਿਕਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਲਈ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਠੀਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਵਰਤੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ 'ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ' ਜਾਂ 'ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ' ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪੰਜ-ਗੁਰਮੁੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ 'ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ' ਵਿਚ 'ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪੰਚਾਂ ਕਾ ਗੁਰ ਏਕ ਧਿਆਨ' ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਚ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਪੰਚ ਮਿਲੇ ਪਰਪੰਚ ਤਜਿ..
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੋਹਨਿ ਗੁਰਭਾਈ॥

ਇੱਥੇ ਪੰਚ ਤੋਂ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਿਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਭਾਵ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਚ ਹਨ। ਉਹੀ ਪੰਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਅਧਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ 'ਪੰਚ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ- 'ਪੰਚ' ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਮ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤੀ ਨਾਮ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੈ ਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਤ ਆ ਗਈ ਹੈ।'

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਟੁਕਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਰੂਪ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਧਿਆਤਮਕ ਉਪਾਸਨਾ ਉਪਰ ਬਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪੰਜ ਅਧਿਆਤਮਕ-ਗਿਆਨੀ, ਭਾਈ ਪੈਤਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਲੰਗਾਹ ਜੀ, ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਪਿਰਾਣਾ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਜੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗਿਆਨੀ ਭਾਵ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਉਦਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਦੀਵਾਨ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਸਨ।

ਇਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਉਕਤ ਪੰਜ ਜਾਂ ਪੰਜ-ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਰੂਪ ਉਤੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਆਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਚਰਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਰੂਪ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗਿਆਨੀ ਭਾਵ ਪੰਜ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਰੂਪ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ, ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਜਾ ਕੇ ਇਹ 'ਸੰਸਥਾ' ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੀ।

ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਤੇ ਕਰਾਰੀ ਚੋਟ ਮਾਰੀ। ਪੰਜੇ ਪਿਆਰੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੋਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਖੱਤਰੀ, ਜਾਟ, ਝੀਵਰ, ਫੀਬਾ ਤੇ ਨਾਹੀ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਨ। (ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਹ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਸਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਖੱਤਰੀ ਸੀ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਹਸਤਨਾਪੁਰ (ਦਿੱਲੀ) ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਾਟ, ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਗਨਨਾਥ ਪੁਰੀ ਦੇ ਵਾਸੀ ਸਨ ਤੇ ਝਿਉਰ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਮੁਹਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਤੇ ਜਾਤ ਦੇ ਫੀਬਾ ਸਨ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਿਦਰ ਸ਼ਹਿਰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਨਾਈ ਸੀ) ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਦੈਆ ਰਾਮ ਸੋਪਤੀ ਖਤਰੀ ਬਾਸੀ ਲਾਹੌਰ ਖਲਾ ਹੁਆ। ਪਾਛੇ ਮੁਹਕਮ ਚੰਦ ਫੀਮਾ ਬਾਸੀ ਦਵਾਰਕਾ, ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਨਾਈ ਬਾਸੀ ਬਿਦਰ (ਜਫਰਾਬਾਦ), ਧਰਮ ਚੰਦ ਜਵੰਦਾ ਜਾਟ ਵਾਸੀ ਹਸਤਨਾਪੁਰ (ਦਿੱਲੀ), ਹਿੰਮਤ ਚੰਦ ਝੀਵਰ ਵਾਸੀ ਜਗਨਨਾਥ ਬਾਰੇ ਬਾਰੀ ਖਲੇ ਹੁਏ।। (ਹਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ)॥

ਖੱਤਰੀ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰੇ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਦਲਿਤ ਜਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਖੱਤਰੀ ਵੀ ਕੋਈ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬੇ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਹਿਮ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ 'ਸੰਸਥਾ' ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਜਾਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਏਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਹਿ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਚੇਰੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੰਤਵ, ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਚੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲਹਿਰ

ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਨੀਚਾ ਅੰਦਰ ਨੀਚ ਜਾਤ ਨੀਚੀ ਹੂੰ ਅਤਿ ਨੀਚ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਬਿ ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ॥
ਜਿਥੇ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਤਿਥੇ ਨਦਰ ਤੇਰੀ ਬਖਸ਼ੀਸ॥

'ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ' ਵਿਚੋਂ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਟੁਕ:

ਫਕਤ ਜਾਤੀ ਫਕਤੁ ਨਾਉ॥
ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਇਕਾ ਛਾਉ॥

ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਧਨਾ ਵਾਸਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਤੋਂ ਬੈਠਣਾ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਛਕਣਾ ਸੀ। ਇਹੋ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪ ਦਲਿਤ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ। ਇਹੋ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਉਭਰਦੀ ਹੈ: "ਗਰੀਬੀ ਗਦਾ ਹਮਾਰੀ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਪੰਥ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇਣੀ ਤੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਉੱਚੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੇ ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਲਖਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰੱਜ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨਾਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਡਰਾਇਆ:

ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਡਰਾਇਆ॥
ਆਪੋ ਦੇਸੁ ਨਾ ਦੇਈ ਕਰਤਾ ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲੁ ਚੜਾਇਆ॥
ਰਾਜੇ ਸੀਹ ਮਕਦਮ ਕੁਤੇ॥ ਜਾਇ ਜਗਾਇਨ ਬੈਠੇ ਸੁਤੇ॥
ਰਾਜੇ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮ ਨੂੰ ਕੁੱਤੇ ਤੱਕ ਆਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰੂਹ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਉਕਤ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਆਧਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ

ਪਿਛੋਕੜ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰਨ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਸੋਧ ਲੈਣ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜ਼ਾਲਮ, ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਰਸਤਾ ਛੱਡ ਦੇਵੇ ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਹਿੱਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਾਵੇ। ਐਸੇ ਯੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਜਦਾ ਕੀਤਾ: 'ਨਮੋ ਜੁੱਧ ਜਦੋ।' ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ 'ਜਫਰਨਾਮੇ' ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀਲੇ-ਵਸੀਲੇ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸ਼ਸਤਰ ਚੁੱਕਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ: ਚੁੱਕਾਰ ਅਜ ਹਮਾ ਹੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤਾ॥
ਹਲਾਲ ਅਸਤ ਬੁਰਦਬ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਦਸਤ॥

ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉੱਚੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੀ। ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਵਿਦਿਅਕ ਸਨ ਤੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪੱਛੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਾਣੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਗਰਿਤ ਹੋ ਸਕਣ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਜਿਹੜੇ ਕਥਿਤ ਦਲਿਤ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਸਿਖਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਰੋਜ਼ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਦਾ ਜੋ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਏਕਾ-ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖੀ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਇਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਬਹੁ-ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦੀ

ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿਸਤ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿਸਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ: 'ਇਹੁ ਜਗੁ ਸਚੈ ਕੀ ਹੈ ਕੋਠਤੀ, ਸਚੈ ਕਾ ਵਿਚ ਵਾਸ' ਨੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਤਕਤਾ ਆਧਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰੋ. ਐਚ. ਐਲ. ਕਪੂਰ

ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਹਿਤ ਵਰਗ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ, ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੇ ਸੋਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ ਰੱਜ ਕੇ ਕੀਤੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਕਰਮਾਂ-ਕਾਂਡਾਂ, ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਲੁੱਟਿਆ। ਰਿਗਵੇਦ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਰਮ ਹਸਤੀ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ, ਕਸ਼ਤਰੀ ਭੁਜਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਵੈਸ਼ ਪੱਟਾਂ 'ਚੋਂ ਤੇ ਸੂਦਰ ਪੈਰਾਂ 'ਚੋਂ ਜਨਮੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ, ਜਹਾਲਤ ਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਧੁਰੋਂ ਲਿਖੀ ਆਈ ਦੱਸ ਕੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਇਕੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਾਂ ਤੇ ਉਹ ਸਾਡਾ ਪਿਤਾ ਹੈ:

ਏਕ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਿਕ॥
ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਰਚਨਾ 'ਅਕਾਲ-ਉਸਤਤ' ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਕੇਵਲ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਸਗੋਂ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਮਾਨਵ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਾਤ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜਾਤ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ:

ਹਿੰਦੂ ਤੁਕਕ ਕੋਉ ਰਾਫਜੀ ਇਮਾਮਸਾਫੀ॥
ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ॥
ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੋਨਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਮਰਜੀਵਤਿਆਂ ਨੇ ਸੀਸ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਫਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਅ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਰਾਬਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਸਦਾ ਲਈ ਪੰਥ ਲਾ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ।

ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵੇਲੇ ਨਾਨਕ ਪੰਥੀ ਹੋਣ ਲਈ ਸ: ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਛਿੱਬਰ ਦੇ 'ਬੰਸਾਵਲੀਨਾਮਾ ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕਾ' ਅਨੁਸਾਰ ਚਰਣ-ਪਾਹੁਲ ਪੰਜਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧੋਣ, ਵਰਤਾਉਣ ਦੀ ਰੀਤੀ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੋਈ। ਪਰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਣਾ ਵੇਲੇ ਚਰਣ-ਪਾਹੁਲ ਦੀ ਥਾਂ ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਨਕ ਪੰਥੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੰਜ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਕਥਿਤ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਏਕਾ-ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰੋਹਿਤ ਵਰਗ ਪਾਸ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮੂਲ ਤਿੰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਰਤ ਕਰਨਾ, ਵੰਡ ਛਕਣਾ ਤੇ ਨਾਮ ਜੱਪਣਾ ਨੇ ਮਾਨਵੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਲੋਕ ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲੱਗੇ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਪਾਪ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਨੇਕ-ਨੀਤੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਦਸਵੰਧ ਕੱਢ ਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸੁਰਤੀ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼ਸਤਰਧਾਰੀ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਸਤਰਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪਿੱਛੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚੇਤਨਤਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣੇ ਵੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੋਚ ਦੇ ਲਿਖਾਇਕ ਹਨ। ਖਾਲਸਾ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਰਹਿਤ-ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੰਦੋਨਜ਼ਰ ਕਿਰਪਾਨ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਸਤਰ ਪਹਿਨਣਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਅਟੱਟ ਰਿਸ਼ਤਾ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 22 'ਤੇ)

ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ

ਅਜੋਕੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਦੇ ਯੁੱਗ 'ਚ ਮਿੱਟੀ ਵਾਲੇ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਗੈਸੀ ਤੇ ਬਿਜਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਮਿੱਟੀ ਵਾਲਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁਣ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰੀਗਰ ਵੀ ਹੁਣ ਟਾਂਵੇ-ਟਾਂਵੇ ਤੇ ਉਂਗਲਾਂ 'ਤੇ ਗਿਣਨ ਜੋਗੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਗਿਣਵੇ-ਚੁਣਵੇ ਰਹਿ ਗਏ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ। ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਹਸਤਕਲਾ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਲੋਪ ਹੋ ਰਹੇ ਇਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਤਤਪਰ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਰਾਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀਵਾਲਾ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਮਾਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਮਨ 'ਚ ਵਸਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵਧੀਆ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਣਾ ਕੇ ਖੂਬ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਜਲਵਾ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਬੱਕਦੇ।

ਪੰਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਥ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਹਸਤ ਕਲਾ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ 200 ਤੋਂ 300 ਰੁਪਏ ਤੱਕ

ਹੋਏ ਘੜੇ ਉੱਪਰ ਰੋਜਾਨਾ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਵਾਰ ਦੇ ਕੇ ਤਿਆਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਇਹ ਵਾਰ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚਿੱਬ ਨਾ

ਬਣਾਉਣਾ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲਾ ਕੇ ਸੋਹਦੀ ਦਿੱਖ ਵਾਲਾ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਇਕ ਕਲਾ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਹ ਹਸਤ ਕਲਾ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ 'ਚੋਂ ਮਿਲਿਆ। ਵਧੀਆ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ 'ਚ ਅੱਜ ਸਭ ਹਸਤ ਕਲਾਵਾਂ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵੀ ਹੱਥੀ ਕੰਮ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੱਥੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹਸਤ ਕਲਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੰਧ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣੇ, ਦਰੀਆਂ, ਖੇਸ, ਚਾਦਰਾਂ ਬਣਾਣਾ, ਲੱਕੜ 'ਤੇ ਮੀਨਾਕਾਰੀ ਕਰਨੀ, ਮੁਰਤੀਕਾਰੀ ਆਦਿ ਹਸਤ ਕਲਾਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਹਸਤ ਕਲਾ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਯੂੜ 'ਚ ਲੁਪਤ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਉਮਰ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਤਤਪਰ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ, ਇਸ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਬਖਸ਼ੇ।

ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ
91-98763-22677

ਮਿਹਨਤਨਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਇਕ ਵਧੀਆ ਸੋਮਾ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਗੀ ਕਾਲੀ ਚਿਉਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚੋਂ ਜਾਂ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਜਿਥੋਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਸ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਤੂੜੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਘਾਣੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੈ ਜਾਣ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਖੜੋ ਕੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪਾਸਾ ਵੱਡਾ-ਛੋਟਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਟੇਵਾ-ਮੇਵਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਟੇਵਾ-ਮੇਵਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਨੀ ਹੋਈ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮੋਰਨੀਆਂ, ਘੁੰਗੀਆਂ, ਗਟਾਰਾਂ, ਫੁੱਲ-ਬੂਟੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਕਿੱਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੱਕਣ ਲਈ ਧੁੱਪੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਸ ਉੱਪਰ ਪਾਂਡੂ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਪਰੋਲਾ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੌਕੇ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਜੜ੍ਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ

ਜਣ ਘਾਣੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਮੱਖਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਲਾਇਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਘੜੇ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਅੱਧ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਸ ਉੱਪਰ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਟੁੱਟੇ

ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ "ਛਾਨਣੇ"

ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੋ ਰਲਵੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛਾਨਣਾ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਛਾਨਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਜਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਘਰ ਵਿਚ ਛਾਨਣਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਮਸ਼ੀਨ ਛਾਨਣੇ ਨੇ ਲੰਮਾਂ ਸਮਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹਰ ਘਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਮੋਬਾਇਲ, ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਛਾਨਣੇ ਦੀ ਕੀਤੀ। ਛਾਨਣੇ ਨੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਤੇ ਲੰਮਾਂ ਸਮਾਂ ਛਾਨਣੇ ਨੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਛਾਨਣੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ- ਐਡਾ ਸਾਡਾ ਕੋਠੜਾ, ਅੱਸੀ ਨੱਬੇ ਬਾਰ, ਵੱਸੇ ਅੰਦਰ ਗੋਦੜਾ, ਝੂਟੇ ਦੇਵੇ ਨਾਰ।

ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਛਾਨਣੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛੋਲਿਆਂ ਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਛਾਨਣੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸੀ। ਛਾਨਣੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਆਮ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਛਾਨਣੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਛਾਨਣੇ 'ਚ ਰਲਵੇ-ਮਿਲਵੇ ਕਣਕ ਤੇ ਛੋਲਿਆਂ ਦੇ ਦਾਣੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਫਿਰ ਛਾਨਣੇ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਗਿੱਠ ਦੇ ਗਿੱਠ ਉੱਪਰ ਕਰਕੇ ਸੱਜੇ-ਖੱਬੇ ਹਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬਰੀਕ ਦਾਣੇ ਯਾਨੀ ਕਿ ਕਣਕ ਦੇ ਦਾਣੇ ਛੋਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਛੋਲਿਆਂ ਦੇ ਮੋਟੇ ਦਾਣੇ ਛਾਨਣੇ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਹੋਰ ਅਨਾਜ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਾਨਣੇ ਨਾਲ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਛਾਨਣੇ ਦੇ ਛੋਕਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਨਾਜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੱਖਰੀ-ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੀਕ ਗੋਲ ਛੋਕਾਂ ਵਾਲੇ, ਚੌੜੀਆਂ ਗੋਲ ਛੋਕਾਂ ਵਾਲੇ, ਚੌਰਸ ਲੰਮੀਆਂ ਛੋਕਾਂ ਵਾਲੇ ਆਦਿ। ਛਾਨਣੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਤੀ ਬਣਾਉਣੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਛਾਨਣਾ ਲੋਹੇ ਦੀ ਚਾਦਰ ਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਛਾਨਣਾ ਬਣਾਉਣਾ ਕਾਫੀ ਮੋਹਨਤ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਹੁਣ ਗੱਡੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਧੰਦਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਪਟ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਦੇ ਯੁੱਗ 'ਚ ਛਾਨਣੇ ਦੀ ਕਦਰ ਘਟ ਗਈ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਹ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਸੰਦ ਕਿਸੇ-ਕਿਸੇ ਘਰ ਮਿਲ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਤੂੜੀ ਵਾਲੇ ਕੋਠਿਆਂ ਵਿਚ

ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਜੰਗ ਲੱਗ-ਲੱਗ ਨਕਾਰਾ ਹੋ ਗਏ ਨੇ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਬਾੜ ਸਮਝ ਕਬਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਯੁੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੰਦ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਅਲੋਪ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਖੇਤੀ-ਧੰਦੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦ-ਜਾਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਯੁੱਗ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੱਚਤ ਵੀ ਜਰੂਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਹੱਡ-ਭੰਨਵੀਂ ਮਿਹਨਤ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਰਵਾਇਤੀ ਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਾਹ ਸੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਵਰਗ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਕੜ 'ਚ ਜਕੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਹੱਥੀ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਕੰਮ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਵਿਚ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕੰਮ ਹੱਥੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੰਮ

ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਰਲਵੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਬੀਜੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ-ਬਹੁਤੀਆਂ ਬੀਜੀਆਂ ਵੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਿਬੜਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਮਸ਼ੀਨੀ ਖੇਤੀ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨ ਸੰਦ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸੰਦ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹੋਰਨਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਦਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁਣ ਛਾਨਣੇ ਵੀ ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

- ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ

ਭਾਈ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਸ, ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪਿੰਡ ਮਹਿੰਦਪੁਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਲਾਭ ਹੀਰਾ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਦਿਲਵਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਸਾਥ ਤੇ ਸਦਕਾ ਆਪ ਨੇ ਢਾਡੀ ਕਲਾ 'ਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਜੀਤ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਹੁਸਨ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਿੱਦਿਆ ਸਿੱਖਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਦੋਨਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਬੜੇ ਸ਼ੌਕ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਪ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਢਾਡੀ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੜਮਜਾਰਾ ਅਤੇ ਸਾਰੰਗੀ ਵਾਦਕ ਭਾਈ ਲੱਛਮਣ ਸਿੰਘ ਚੋਪੜਾ ਪੈਲੀ ਵਾਲੇ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਢਾਡੀ ਸਵ: ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੌਕੀ ਦੇ ਜਥੇ ਵਿਚ ਵੀਹ ਸਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਢਾਡੀ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਦੇ ਜਥੇ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ) ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜਥਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਜਥੇ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਪਿਆਰ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਆਪ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਨਿਆਂ 'ਚ ਢਾਡੀ ਕਲਾ ਦੀਆਂ ਖੁਸਬੋਆਂ ਨੂੰ ਬਿਖੇਰਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ-ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਢਾਡੀ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਦਾ ਜਥਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਆਪ ਦਾ "ਭਾਈ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ" ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟ ਕੇ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦਾ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਆਪ ਦੇ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ "ਚਮਕਦੇ ਤਾਰੇ" ਵਿਚ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਗਈ। ਭਾਈ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਕੈਸਿਟ "ਰੰਗਤ ਦੀ ਬਲੀ" ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਣਾ-ਮੂੰਹੀ ਪਿਆਰ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਕੈਸਿਟ ਨੂੰ ਐੱਚ-ਵਨ-ਵਾਈ ਇੰਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਰੀਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੈਸਿਟ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਹਨੀ ਹਰਦੀਪ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਥਾ ਕਈ ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ ਵੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 'ਕੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਖੱਟਿਆ', 'ਪੁੱਤਰਾ ਤੈਨੂੰ ਜੰਮਕੇ ਵੇ', 'ਬਿਨਾਂ ਵੀਜੇ ਤੋਂ ਨਨਕਾਣਾ', 'ਧੰਨ-ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ' (ਕੰਪਨੀ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀ ਗੁਰਬਾਣੀ), 'ਪੁੱਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੌਜੀ', 'ਨਾਅਰਾ ਇੰਨਕਲਾਬ ਦਾ', 'ਧੀਆਂ', 'ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਕਰਕੇ ਤਿਆਗ ਵੀਰਿਓ, ਪਹਿਰਾ ਦਿਓ ਭਿੰਡਰਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ', 'ਰਾਖੀ ਕੌਮ ਦੀ', 'ਮਾਂ ਤੇ ਪਿਉ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁੱਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਏ ਨਾ' (ਗੀਤਕਾਰ ਜ਼ਿੰਦ ਸਵਾਤਾ) ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਢਾਡੀ ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਭਾਈ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਦੇ ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਿਦਵਾਨ, ਸਮਝਦਾਰ, ਸੁਲਝੇ ਤੇ ਪਿਆਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਆਪਣੀ ਹਮਸਫਰ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਖੁੱਲਦਿਲੇ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲਾ ਤੇ ਹਰ ਇਕ ਨਾਲ ਯਾਰੀ ਗੰਢ ਬਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਬੇਟੇ ਜਸਕਰਨ

ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਤਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਘਰ ਦੀ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਸ ਮਾਲਕ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਦਿਨ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਥੇ 'ਚ ਢਾਡੀ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਮਹਿੰਦਪੁਰੀ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਢਾਡੀ ਸਵ: ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਦਿਲਵਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਤੇ 18 ਵਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਗਏ), ਢਾਡੀ

ਭਾਈ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੜਮਜਾਰਾ (ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤਕਾਰ) ਅਤੇ ਸਾਰੰਗੀ ਮਾਸਟਰ ਭਾਈ ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫਿਰ ਸਿੰਘਲ ਮਜਾਰਾ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਮਨਮੋਹਣ ਵਾਰਿਸ ਦੇ ਗਾਏ ਗਾਏ 'ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰ' 'ਚ ਸਾਰੰਗੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ) ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

- ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ

ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲਿਸਟ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਜੱਥਾ- ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਰਮਾਣਾ

ਕਵੀਸ਼ਰ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 21 ਫਰਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਵਿਦਿਆ ਦੇਵੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਪਿਤਾ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪਿੰਡ ਨਰਮਾਣਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਬਨੋਰਾ ਖੁਰਦ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ) ਨੇ ਕਵੀ ਪੰਡਿਤ ਮਿਲਖ ਰਾਜ ਪਾਸੋਂ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਵਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਡਿਤ ਮਿਲਖ ਰਾਜ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਸੰਗਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ, ਪਰ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੀ ਚੇਤਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗ ਗਈ, ਜੋ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਥਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੋਈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਪ ਖਰਾਦ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿੱਖਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆਪ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਫਿਰ ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਡੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿੱਖਣ ਨੱਗ ਪਏ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਲਗਾਵ ਰੱਖਿਆ। ਇਥੋਂ ਹੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਸਦਕਾ ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਸਕੇ ਭਰਾ ਕਵੀਸ਼ਰ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪਿੰਡ ਕੈਦੂਪੁਰ ਦੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਭਾਈ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਜਿਹੇ ਨਾਮੀ ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਆਪਣਾ ਜਥਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਆਪ ਨੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਫਕੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਫੱਕਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਸਤਾਦ ਧਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਕੇ ਛੰਦਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਬਰੀਕੀਆਂ, ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਅਤੇ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਢੰਗ ਸਿੱਖੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪ ਨੇ ਭਾਈ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਕੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜਥਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਜਥੇ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਭਰਵਾ ਪਿਆਰ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਜਥੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। 1997 ਵਿਚ ਆਪ ਤੇ ਆਪ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਜਗਤਾਰ

ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀਸ਼ਰ ਨਸੀਬ ਚੰਦ ਪਾਤੜਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਗਾਉਣ ਲੱਗੇ ਪਏ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦਸ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਗਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। 2007 ਵਿਚ ਆਪ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ

'ਚ ਅਣਖੀ ਸੂਰਮਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਧੰਨਾ ਭਗਤ, ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮੈਕ ਖਾ ਗਈ, ਰਾਜਾ ਜਗਦੇਵ, ਧਰੂ ਭਗਤ, ਪੰਜਾਬ ਉੱਜੜਦਾ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਸੁੱਚਾ ਸੂਰਮਾ, ਬਾਬੇ ਕਸਰ ਮਸਰ ਨੀ ਛੱਡਦੇ, ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ, ਰੂਪ ਬਸੰਤ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਆਦਿ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਰਮਾਣਾ ਦੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਜਾਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ

ਮਰਾਉਂਦੇ ਮਾਪੇ", "ਬੇਪੱਤ ਕੀਤਾ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਨੇ, ਕਿਹੜੇ ਹਾਲੀ ਜੀਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਲ ਪਲ ਯਾਦ ਨੇ", "ਹਾੜ੍ਹਾ ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਦਿਓ ਹਾਕਮੋਂ, ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਨਾ ਕਰੋ ਤਿਆਰੀਆਂ", "ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਰੱਖ 'ਤਾ ਉਜਾੜ ਕੇ ਬੇਈਮਾਨ ਚਿੱਟਿਆ", "ਮੇਰੇ ਪਿਆ ਪੰਜਾਬ, ਭੁੱਬਾਂ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ", "ਸੋਹਣੀ ਪੰਗ ਬੰਨ੍ਹ ਵੀਰਨਾ", "ਜੀਹਨੂੰ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਕਹੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਸਾਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਨੀ ਨਜ਼ਰ ਕਿਤੇ ਹੱਸਦਾ।" ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਕਵੀਸ਼ਰ ਪੰਡਿਤ ਮੁਖ ਰਾਮ, ਫਕੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਫੱਕਰ, ਮਿਲਖ ਰਾਜ ਨਰਮਾਣਾ, ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀਅਰਕ, ਭੰਗੂ ਫਲੋੜੇ ਵਾਲਾ, ਹਰਪਾਲ ਸ਼ਮਲਾ, ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਬਾਰਨ ਆਦਿ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਉਸਦੇ ਜਥੇ ਵਿਚ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਆਂ ਕਲਾਂ, ਭਾਈ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਉੱਭਾ, ਭਾਈ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਾਮੀਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਕਲਾ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੜੇ ਹੀ ਮਿਲਾਪੜੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸੋਚ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਅਤੇ ਸਭ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਰਮਾਣਾ ਦਾ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਇਸ ਜੱਥੇ ਨੂੰ ਅੱਠ ਵਾਰ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ, ਉਸਤਾਦ ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਫਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਆਪ ਦਾ ਸਾਥ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੱਕੜਵਾਲ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। 2011 ਵਿਚ ਆਪ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜਥਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਆਂ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ ਜਥੇ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਨ। ਜਿਸ ਨੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸਥਾਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕਦਮ-ਦਰ-ਕਦਮ ਵਧਾਏ ਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਟੇਜਾਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਟੇਜਾਂ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਰਦਰਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਜਲੰਧਰ ਤੇ ਐੱਫ ਐੱਮ ਰੇਡੀਓ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸੰਗੀਤਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕੈਸਿਟਾਂ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ, "ਕਰਕੇ ਐਡੋ ਪਾਪ ਪਾਪਣਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਪਛਤਾਉਣਗੀਆਂ, ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਮਾਰੋਗੇ ਤਾਂ ਨੂੰਹਾਂ ਕਿਥੋਂ ਆਉਣਗੀਆਂ", "ਐਸਾ ਗੀਤ ਗਾਓ ਵੀਰੋ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਓ, ਜਿਹੜਾ ਅਸਲੀ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੇ", "ਤੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਡਾਹਵੇ ਹੱਥ ਰਿਮੋਟ", "ਔਰਤ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਆਇਐ", "ਖ਼ਬਖ਼ਸ਼ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਵਾ ਦੇ, ਸਮੇਂ ਦੀਏ ਸਰਕਾਰੇ", "ਖਰਚ ਕਰੁੰਗਾ ਜੇਹੜਾ ਵੋਟ ਓਸਨੂੰ ਪਾਵਾਂਗੇ", "ਅਮਲੀ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨਾਲ ਨੌਕ ਝੋਕ", "ਮੈਂ ਦੇਖੇ ਨੇ ਮਾਂਜੇ ਹੋਏ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ", "ਜੇ ਤੂੰ ਲੈਣਾ ਏਸ ਜ਼ਿੰਦ ਦਾ ਏ ਨਜ਼ਾਰਾ, 'ਗੁਨਾ ਖਾਲੀ ਪਰਨੋਟ ਉੱਤੇ ਲਾਈ ਨਾ", "ਅੱਗ ਵਰਗਾ ਰੰਗ ਮੇਰਾ, ਮੈਂ ਅੱਗ ਵਾਗੂੰ ਫੁਕ ਦੀ ਆਂ", "ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮੈਕ ਖਾ ਗਈ, ਧੀਆਂ ਕੁੱਖ 'ਚ

ਡਾ. ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ
91-98763-22677

ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇ- ਬੀਬੀ ਖਾਲਸਾ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਕੀਰਤਨੀਏ ਬੀਬੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਇਥੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਚ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜਹਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਭਾਵੇਂ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਬੇਅਦਬੀ ਉਸਦੀ

ਮਿਤਕ ਦੇਹ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮੂਹ ਰਾਗੀ ਢਾਡੀ ਇਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਕਹਿਰ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਛੱਡ ਕੇ ਅਜੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਹੀ ਰਹਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ।

ਜਾਪਾਨ ਨੇ ਟੋਕੀਓ ਤੇ ਛੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਐਲਾਨੀ

ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿੰਜੋ ਐਬੋ ਨੇ ਟੋਕੀਓ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਛੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਪੇਨ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਦਿਨ 'ਚ 743 ਮੌਤਾਂ ਨਾਲ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦਮ ਤੋੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 14 ਹਜ਼ਾਰ ਨੇੜੇ ਚੁੱਕ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 10,800 ਤੋਂ ਵੱਧ

ਲੋਕ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 3.66 ਲੱਖ ਨੂੰ ਟੱਪ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 13.50 ਲੱਖ ਲੋਕ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹਨ ਤੇ 76 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਜਹਾਨੋਂ ਕੂਚ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਨੇ ਅੱਜਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਧੁਰਾ ਰਹੇ ਵੂਹਾਨ ਨੂੰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ।

SUNSHINE AUTO CARE INC.

DBA

PHILLIPS AUTO CARE

Auto Services:

- ★ Oil Change Services
- ★ Factory Scheduled Maintenance
- ★ Transmission Repair / Replacement
- ★ 4WD Repairs Clutch Replacement
- ★ Power Door Lock & Windows Repairs
- ★ Electrical / Battery Service & Repair
- ★ Engine Diagnostic Service
- ★ Air Conditioning Service & Repair
- ★ Cooling System Service & Repair
- ★ Major Engine Repair
- ★ Brake Repairs
- ★ And Much More...

Trucks & Trailers Services:

- ★ DPF Filter Cleaning
- ★ Clutch
- ★ Transmission
- ★ New / Use Tires
- ★ Oil changes
- ★ Wheel Balancing
- ★ Truck & Trailer Repair
- ★ All Major & Minor Repairs
- ★ We Do Aluminium Welding
- ★ Computer Check
- ★ Differential
- ★ Inspections
- ★ Van/Reefer Work

hablamos español

We Speak English, Spanish & Punjabi

We Provide Towing &
24/7 Mobile Road Services
For All Autos, Trucks & Trailers

Open
Monday to Saturday

ACCEPTED HERE

We Provide All Autos,
Trucks & Trailers Repair

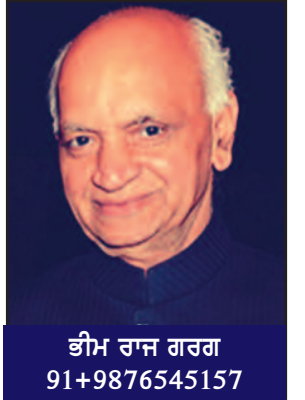
Contact: Deep Suman: (408) 561-1846, (209) 239-1551 (24/7 Available)

Address: 1003 Moffat Blvd, Manteca CA 95336

ਓਏ ਜੱਟਾ ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ, ਕਣਕਾਂ ਦੀ ਮੁੱਕ ਗਈ ਰਾਖੀ...

ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ

ਡੀਮ ਰਾਜ ਗਰਗ
91+9876545157

ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਚਾਅ ਮਲਾਰ, ਸੱਧਰਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਹਾਸਿਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮਾਣਮੱਤਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ 1699 ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਨੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ, ਡੱਲਾ ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਈ ਪਾਰੋ ਪਰਮਹੰਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਨ 1567 ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਨ, ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ "ਗੁਰੂ ਦਾ ਲੰਗਰ" ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਬਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਸਾਖ ਸੰਮਤ 1756, ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੇਸਗੜ੍ਹ 'ਚ ਜੁੜੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਸਿੱਖ ਮਰਜੀਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖੰਡੇ ਬਾਣੇ ਦਾ ਪਾਹੁਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਛਕਾ ਕੇ ਸਿੰਘ ਸਜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਹੱਥੋਂ ਆਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਤੇ ਇੰਜ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਨਵੇਕਲੀ ਤੇ ਅਨੌਖੀ ਪਹਿਚਾਣ।

ਹਿਸਾਬ ਕੱਟ ਕੇ, ਸੰਮਾਂ ਵਾਲੀ ਡਾਗਾਂ ਉਤੇ ਤੇਲ ਲਾਇਕੇ, ਕੱ- ਛੇਮਾਰ ਵੰਝਲੀ ਅਨੰਦ ਛਾ ਗਿਆ, ਮਾਰਦਾ ਦਮਾਮੇ ਜੱਟ ਮੇਲੇ ਆ ਗਿਆ..

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਰੀਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਦੀਵਾਲੀ, ਈਦ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ

ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਮਤਵਾਲੀ ਮੀਰਾ" (12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1940), ਗਵਾਂਢੀ (8 ਅਪ੍ਰੈਲ 1942), ਲੱਛੀ (8 ਅਪ੍ਰੈਲ 1949), "ਮਦਾਰੀ" (13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950), ਸ਼ਾਹਜੀ (4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1954), ਨਿੱਕੀ (11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958), "ਬਿੱਲੋ" (13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961), "ਵਲਾਇਤ

ਪਾਸ" (13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962), ਗੀਤ ਬਹਾਰਾਂ ਦੇ (3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964), ਸੱਪਣੀ (2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1965), ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੁੜੀ (28 ਮਾਰਚ, 1969), ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ (3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970), ਮਾਂ ਦਾ ਲਾਡਲਾ (6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973), ਦਾਜ (1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1977), ਦਰਾਣੀ ਜਠਾਣੀ (13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1979), ਸਹਿਤੀ ਮੁਰਾਦ (4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980), ਰੇਸ਼ਮਾ (11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1986), ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਤੇ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ (29 ਮਾਰਚ, 1985), ਕਿ ਬਣਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ (27 ਮਾਰਚ 1987), ਜੋਸ਼ ਜਵਾਨੀ ਦਾ (1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1993), ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ (28 ਮਾਰਚ 1997), ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟ ਮਰੇ (2 ਅਪ੍ਰੈਲ 1998), ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ (10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1998), ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤਾ (10 ਅਪ੍ਰੈਲ 2009), ਮਿਰਜ਼ਾ ਦ ਉਨਤੋਲਡ ਸਟੋਰੀ (6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2012), ਸਾਡਾ ਹਕ (5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2013) ਅਤੇ ਰੱਬ ਮਾਫ ਕਰੀ (4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2014) ਅਨੇਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਕਣਕਾਂ ਦੀ ਮੁੱਕ ਗਈ ਰਾਖੀ..ਓ ਜੱਟਾ ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ
ਜਿੱਥੇ ਰੁੱਤ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਦੀ ਮਸਤ ਬਹਾਰਾਂ.....
ਪਾ ਭੰਗੜੇ ਨੱਚਦੇ ਨੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਗੱਭਰੂ ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ..

ਦਾ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਤੇ ਸਲਮਾਨ ਖਾਨ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਈਦ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਮੁਕਰਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਬਾਬਤ ਝਗੜਾ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਖਾਸਕਰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਨ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਪਲੇਠੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ "ਇਸ਼ਕੋ-ਪੰਜਾਬ" ਉਰਫ "ਮਿਰਜ਼ਾ-ਸਾਹਿਬ" ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਨਿਰੰਜਨ ਟਾਕੀਜ਼ ਵਿਖੇ 29 ਮਾਰਚ, 1935 ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਫਿਲਮ "ਸ਼ੀਲਾ" ਉਰਫ "ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁੜੀ" ਵੀ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਨੇੜੇ 26 ਮਾਰਚ, 1937 ਨੂੰ ਪੈਲੇਸ ਸਿਨੇਮਾ,

ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਤੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਭੰਗੜਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਸ਼ੀਲਾ ਉਰਫ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁੜੀ (1936) ਦਾ ਗੀਤ 'ਖਸਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਗਿਆ ਘਰ ਨੀ, ਚੱਲ ਮੇਲੇ ਚੱਲੀਏ....' ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਨ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ 'ਯਮਲਾ ਜੱਟ' (1940) ਦੇ ਭੰਗੜਾ ਗੀਤ 'ਕਣਕਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਨੇ, ਬਦਲਾਂ ਚੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੱਸੀਆਂ

ਨੇ..' ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਫਿਲਮ- ਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ ਬੇਗਮ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੀਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਧੁੰਮਾਂ ਪਾ ਦਿ- ਠੀਆਂ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਬਾਅਦ ਭੰਗੜਾ ਗੀਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਮੁਬਾਰਕ' ਅਤੇ 'ਚੌਧਰੀ' ਦੇ ਭੰਗੜਾ ਗੀਤ 'ਦੇ ਪੱਤਰ ਸਹਿਤੂਤਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਿਕ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ਮੰਦੇ ਹਾਲ ਮਸੂਕਾਂ ਦੇ..' ਅਤੇ 'ਸੋਹਣੇ ਪੀਲੇ ਖੇਤ ਨੇ ਮੌਜ ਲਗਾਈ ਆਕੇ ਚੇਤ ਨੇ...' ਸਿਨੇਮਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਸਨ।

ਹੌਲੇ ਹੌਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ 'ਚ ਵਿਸਾਖੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਵੇਂ 'ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ ਓ ਜੱਟਾ ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ... ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਕਿ ਅਜੇ ਤੇਰੇ ਬੰਦ ਨਾ ਬਣੇ..(ਫਿਲਮ ਭਾਇਆ ਜੀ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 1951 ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰ-ਭੂਮੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬੰਬੇ ਨੇ "ਵਸਾਖੀ" ਨਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਇੱਕ ਭੰਗੜੇ ਵਾਲੇ ਗਾਨੇ 'ਨੀ ਕਿਹੜੀ ਏਂ ਤੂੰ ਹਾਕ ਮਾਰਦੀ..ਆਈ ਵਸਾਖੀ ਆਈ ਬੋਲੀਆ..' ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 1950 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਮਾਨਕੇ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੰਗੜੇ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਰੱਖਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਫਿਲਮ 'ਕੌੜੇ ਸਾਹ' ਦਾ ਗੀਤ 'ਵਿਸਾਖੀ ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਮੁੱਕ ਗਈ ਰਾਖੀ...' ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਵਿਸਾਖੀ ਦਿਹਾੜੇ ਇਹ ਗੀਤ ਖੂਬ ਵਜਾਇਆ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ' ਵੈਸਾਖੀ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗੋਲਡਨ ਮੂਵੀਜ਼ ਬੰਬੇ ਨੇ 1958 ਵਿੱਚ 'ਭੰਗੜਾ' ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਗੀਤਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭੰਗੜਾ ਗੀਤ 'ਜੱਟ ਕੁੜੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਮਾਰਾ ਮੋਢੇ ਉਤੇ ਡਾਂਗ ਰੱਖਦਾ...' ਨੇ (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

RE/MAX® Gold Each Office Independently Owned and Operated

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ

Dil Nijjar REALTOR®
CalBRE # 01418648

Honesty Starts From Here

SELL OR BUY Residential • Business • Commercial Lease • Investment Property and Land

Serving in Greater Sacramento area since 2004

Cell: 916-628-2210
Fax: 916-745-3424
Office: 916-285-1000
Email : Dil.Realtor@gmail.com

2081 Arena Blvd #
100 Sacramento, CA 95834

Chicago's Pizza with a Twist

Call: 1-209-398-2221

Parvinder Dhesi

Kulwant Sandhu

1471 B St., Unit B, Livingston, CA 95334

Burnaby (Canada) proclaims April 14 as Dr. B.R. Ambedkar Day of Equality

APRIL 6, 2020, is a historical day for City of Burnaby. It is the day when the Council of the City of Burnaby proclaimed April 14 as the Dr. B.R. Ambedkar Day of Equality. Who was Dr. Ambedkar and what is his relevance to the City of Burnaby, some may ask?

"While Dr. Ambedkar was born in India, his mission for equality is relevant across the globe", says Councillor Sav Dhaliwal who read the proclamation during an open council meeting in Burnaby on April 6.

"We are also proud to have Dr. Ambedkar's portrait enshrined in the deliberation room at the city as a reminder to uphold values of equality when the council is making significant decisions", said Councillor Dhaliwal. Dr. Ambedkar was born in a community of Dalits, formerly known as 'untouchables' in India. After graduating from fine institutions such as London School of Economics and Columbia University, Dr. Ambedkar was given the responsibility to chair the drafting committee of India's Constitution – a legal framework based on pillars of equality, liberty and fraternity.

"We are very pleased with the leadership and support provided by the Burnaby Council and for proclaiming April 14, birthday of Dr. Ambedkar, as the equality day in Burnaby. This gives us all a moment to take a pause and celebrate the contributions of Dr. Ambedkar in evolving India as the world's largest democracy", said Jai Birdi, General Secretary of Chetna Association of Canada. Jai Bhim!

Read more:

www.ambedkartimes.com

Read more:

www.deshdoaba.com

ਓਏ ਜੱਟਾ ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ, ਕਣਕਾਂ ਦੀ ਮੁੱਕ ਗਈ ਰਾਖੀ...

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲੀਆਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ. ਸਾਲ 1960 ਨੂੰ ਜਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਫਿਲਮ 'ਦੇ ਲੱਛਿਆਂ' ਵਿੱਚ ਇਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੋ ਦੋ ਭੰਗੜਾ ਗੀਤ 'ਗੋਰਾ ਰੰਗ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਾਲਾ...' ਤੇ 'ਤੇਰੀ ਕਣਕ ਦੀ ਰਾਖੀ ਮੁੰਡਿਆ ਹੁਣ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬਹਿੰਦੀ...' ਰਖੇ ਗਏ ਸਨ. ਇਸੇ ਸਾਲ ਦੋ ਹੋਰ ਫਿਲਮਾਂ ਪੰਗੜੀ ਸੰਭਾਲ ਜੱਟਾ (ਗੱਲਾਂ ਗੋਰਿਆਂ ਤੇ ਹੱਠ ਗੁਲਾਬੀ...) ਅਤੇ ਯਮਲਾ ਜੱਟ (ਅੱਖ ਲੜੀ ਵੇ ਲੜੀ...) ਵਿੱਚ ਭੰਗੜਾ ਗੀਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ. 1961 ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਮੌਕੇ ਦੋ ਭੰਗੜਾ ਗੀਤ "ਬਿੱਲੋ" (ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਚੱਲੋ...), "ਗੁੱਡੀ" (ਲੱਕ ਪਤਲਾ ਤੇ ਗਾਗਰ ਭਾਰੀ...) ਅਤੇ "ਜੱਟੀ" (ਗੁੱਤ ਤੇਰੀ ਅੰਬਰਸਰ ਦੀ...) ਰਖੇ ਗਏ ਸਨ. 1962 ਦੀ ਫਿਲਮ "ਚੌਧਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ" ਦੇ ਭੰਗੜੇ ਗੀਤ 'ਅੱਤੀ ਮਾਰਕੇ ਨੱਚੀ ਜਦੋਂ ਬੰਦੇ..' ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਛੱਡੋ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ/ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਭੁਚਾਲ ਲੈ ਆਂਦਾ ਸੀ.

ਫਿਲਮ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਢੋਲਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਭੰਗੜਾ ਗੀਤ 'ਤੇਰਾ

ਬੁਮਕਾ ਲਵੇ ਹੁਲਾਰੇ..' ਅਤੇ 'ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੋ ਜਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ...' (ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ. ਫਿਲਮ 'ਜੱਗਾ' ਵਿੱਚ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਪੈਪਸੂ ਗਰੁੱਪ ਸਟਾਈਲ ਭੰਗੜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸਨ. ਮਨੋਹਰ ਦੀਪਕ ਨੇ ਫਿਲਮ "ਖੇਡਣ ਦੇ ਦਿਨ ਚਾਰ" ਵਿੱਚ ਭੰਗੜੇ ਦੀ ਰੁਟੀਨ ਫੋਰਮੇਸ਼ਨ ਚ ਬਦਲਾਵ ਕਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲੇ ਵਾਲੀ ਦਸਤਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰਲਾ ਸੈਲੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਫਲ ਤਜਰਬਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਦੋ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਡਾਇਲਾਗ ਗੀਤ ਵੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ: ਮਹੀਨਾ ਆਇਆ ਵੈਸਾਖ ਦਾ ਮਾਹੀ ਚਲੀਏ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੇਲੇ, ਜਲੇਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਕਰਦਾ (ਦੇ ਲੱਛਿਆਂ); ਫਿਲਮ ਲਾਜੇ ਵਿੱਚ ਹੀਰੋਇਨ ਨਿਸ਼ੀ ਆਖਦੀ ਹੈ.. ਕੱਲ ਵਿਸਾਖੀ ਹੈ ਮੇਲਾ ਵੇਖਣ ਚਲਾਂਗੀ ਅਤੇ ਭੰਗੜਾ ਸੀਨ 'ਜੱਟ ਜੱਟੀ ਨੂੰ ਡਰਾਵਾਣ

ਆਇਆ...' ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਫਿਲਮ ਮਾਮਾਜੀ ਦੇ ਭੰਗੜੇ ਗੀਤ 'ਰੂਪ ਨੂੰ ਹਨੇਰ ਚੜਿਆ...' ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀਰੋਇਨ ਇੰਦਰਾ ਬਿੱਲੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੰਵਾਦ ਬੋਲਦੀ ਹੈ. ਫਿਲਮ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਭੰਗੜਾ 'ਜੈਲਦਾਰਾ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਲੈ..' ਵੀ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਫਿਲਮ ਪਰਦੇਸੀ ਢੋਲਾ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਹੀਰੋ ਰਵਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾ ਪੁੱਤਰ ਇੰਦਰਾ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਵਿਖਾ ਲਿਆ. ਮੇਲੇ ਚ ਜਾਕੇ ਉਹ ਦੋਨੋਂ 'ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੋ ਜਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ...' ਗੀਤ ਤੇ ਭੰਗੜਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ. ਫਿਲਮ ਜੀਜਾ ਜੀ ਦਾ ਡਾਇਲਾਗ 'ਭੋਲੂ ਅੱਜ ਵਿਸਾਖੀ ਏ, ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਵੀ ਸੋਗ' ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਅਹਮੀਅਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਯਤੀਮ ਤੇ ਮਾਸੂਮ ਹੀਰੋ 'ਹੜਿੱਪਾ ਹੜਿੱਪਾ ਨੀ ਚਿੱਟੀਏ ਕਬੂਤਰੀਏ..' ਬੋਲਾਂ ਉਤੇ ਭੰਗੜਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ. ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭੰਗੜਾ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ

ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਕੁੜੀ ਕਰਨਾਲ ਦੀ ਪਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ.. (ਚੰਬੇ ਦੀ ਕਲੀ); ਮੈਂ ਹਾਂ ਜੱਟ ਪੰਜਾਬ ਦਾ.. (ਧਰਤੀ ਵੀਰਾਂ ਦੀ); ਹੋ ਜਮਾਲੋ ਅੰਬਿਆਂ ਨੇ ਪੱਕੀਆਂ.. (ਸੌਂਕਣ ਮੇਲੇ ਦੀ); ਅੱਖਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਕੱਜਲ ਭਰੀਆਂ...(ਇਹ ਧਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ); ਬਾਰੀ ਬਰਸੀ ਖੱਟਣ ਗਿਆ...(ਲਾਈਏ ਤੋੜ ਨਿਭਾਈਏ); ਕਣਕਾਂ ਦੇ ਓਹਲੇ ਨੱਚਦੀ ਫਿਰੋ ਮੋਰਨੀ.... (ਕਣਕਾਂ ਦੇ ਓਹਲੇ); ਲੱਕ ਪਤਲਾ ਤੇ ਰੰਗ ਮਸਤਾਨਾ.... (ਯਮਲਾ ਜੱਟ); ਗੋਰੀਏ ਨੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਲ੍ਹਵਾਂ ਸਾਲ... (ਲੱਛੀ); ਮੈਂ ਆਸ਼ਿਕ ਤੇਰਾ ਸੋਹਣ-ੀਏ....(ਛਮਕ ਛੱਲੋ); ਗੋਰੀਏ ਪਰਾਂਦਾ ਤੇਰਾ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ... (ਜਿੰਦੀ ਯਾਰ ਦੀ); ਮੁੰਡਾ ਜਮ੍ਹੂਗਾ ਡਾਹੀ ਦੇ ਘੁੱਟ ਵਰਗਾ.. (ਮਾਹੀ ਮੁੰਡਾ); ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਨੇ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕੀਤੀ...(ਚਸਕਾ); ਧਾਵੇ ਧਾਵੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਨੱਚ ਕੁੜੀਏ... (ਰਾਣੋ); ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਬਈ ਫੁਲਕੇ ਟਰੱਕ ਹੋ ਗਈ... (ਵੇਹੜਾ ਲੰਬੜਾਂ ਦਾ); ਚਿੱਟੀ ਜੱਟੀ ਦੁੱਧ ਵਰਗੀ... (ਅੰਬਰੀ) ਆਦਿ.

****

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਿ ਮਾਨਸਿਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਰੀ
91-98158-02070

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਈ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਬੀਮਾਰੀ 'ਕੋਰੋਨਾ' ਬਾਰੇ ਵੱਟਸਐਪ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੱਚ-ਘਰਤੀਆਂ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਭਰਪੂਰ, ਝੂਠੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਨਸਿਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਫੈਲ ਗਈ ਕਿ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਸੁਤਿਆਂ ਕਈ ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਬਣ ਗਏ। 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਕਾਰਨ ਬਿਨਾਂ ਵਜਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਡਾਕਟਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ 95 ਫੀਸਦੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਨਾਲੋਂ ਇੰਟਰਨੈਟ ਡਾਟਾ ਸਸਤਾ ਹੈ। ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਖਪਤ 40 ਫੀਸਦੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੂਚਨਾ ਤੰਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਚਾਰ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਸੁਭ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਛੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਮੇ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਸਟੋਰੀਏ ਇਸ ਸੰਕਟ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁਕਦਿਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਸਟੋਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਆਈਟਮ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦੇ ਕੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਪੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਵੱਡਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੀਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ, ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਦਵਾਈਆਂ ਕਰਿਆਨੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਉਹ ਲੋਕ ਖਰੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਪਰ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਦੇਸੀ, ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਲੇ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦਾ

ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਦਵਾਈ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਵੱਟਸਐਪ ਉੱਤੇ ਸੁਣੇ ਟੋਟਕੇ ਅਪਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਐਲੋਪੈਥੀ ਇਲਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਵੈਕਸਿਨ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਮਾਹਿਰਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੀਡੀਏ ਵੱਲੋਂ ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਦਹਿਸ਼ਤ

ਫੈਲਾਉਣਾ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਚੇਤੰਨ, ਸਿਆਣੇ, ਸੁਝਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਰੇਆਮ ਫੈਲਣਾ, ਕੁਝ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਨਾ ਫੈਲਣਾ, ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੈਕਟਰ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕੋਈ ਜੰਗ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਇਹ ਸੋਝੀਵਾਨ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਤਵਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸੰਕਟ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਅਗਲੇ ਦੋ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਲੇਕਿਨ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਤਾਂ ਬਚ ਜਾਣਗੇ, ਗਰੀਬੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਕਾਰਨ ਜੋ ਮਾਨਸਿਕ ਕਸ਼ਟ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣੇ ਪੈਣਗੇ, ਉਹ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ।

ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਕਡਾਊਨ

ਕਾਰਨ ਅਨੇਕਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੰਦ ਹਨ। ਹਵਾਈ ਉਡਾਣਾਂ, ਬੱਸਾਂ, ਰੇਲਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਖਬਰਾਂ ਕਾਰਨ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਵਜਾ ਅਤੰਕ ਫੈਲਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ 'ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ' ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸਨਸਨੀਯੋਜ ਖਬਰਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਅੱਧ ਕੱਚੇ ਗਿਆਨ, ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੰਕਟ ਖੜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਚੇਚਕ ਅਤੇ ਪੋਲੀਓ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੀ ਲੜਾਈ 'ਚ ਜੇਤੂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਲਾਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਸੀ। ਪਰ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਗਲ ਮਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਲੜਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਅਰਿਆਂ, ਗੱਲਾਂ, ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੱਸਲੇ ਨਾਲ, ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੱਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ, ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ 'ਚ ਜੇਕਰ ਸੁਚੱਜਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਤੇ ਹਾਕਮ, ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਬੁਝ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 8.80 ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਨਾਜ ਜਾਂ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਬੁਝ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਭੈੜੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਨਿਕੰਮੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਹੈ।

ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡਾ ਵਰਤਾਓ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ

ਪਾਣੀ ਮਿਲਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਖੇਤਾਂ ਲਈ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਸਤੇ 70 ਫੀਸਦੀ ਪਾਣੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਲੋੜ ਸਿਰਫ਼ 15 ਤੋਂ 20 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ ਲਈ 15 ਫੀਸਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੇਲਿਹਾਜ਼ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2030 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰ 'ਤੇ ਜ਼ੀਰੋ' ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਗੇ। ਚੇਨੱਈ, ਮੇਰਠ ਅਤੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਜਿਹੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਇੰਨਾ ਨੀਵਾਂ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਤਕਾਲ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਪੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਅਗਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਰ ਪਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂ ਜਲ ਸੰਕਟ, "ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ" ਵਾਂਗਰ ਡਰਾ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਹਾਏ-ਹਾਏ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ 'ਪਾਣੀ ਸੰਕਟ' 'ਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਕਟ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਕਸ਼ਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਪਰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਵਿਗਾੜ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਬਿਲ ਜੁਆਏ ਨੇ ਕਹੇ ਹਨ, ਹੁਣ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, 'ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।'

ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਪੂਰਨ ਚੀਜ਼ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਧੱਕੜ ਰਫ਼ਤਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੁਗਣੀ, ਫਿਰ ਚੌਗੁਣੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਤੋਂ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਡਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਆਤੰਕੀ ਡਰਾਵੇ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਾਲੀ ਤੋਂ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ

ਇੱਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਪਾਲੀ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਮੰਡ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੱਝਾਂ ਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਨਾਲ ਢੇਅ ਲਾਈ ਬੈਠਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿੱਠੀ ਤੇ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੀਰ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਰਾਹਗੀਰ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਛੋਟੇ ਜਹੇ ਪਾਲੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਜਦ ਬਾਲ ਗਾਉਂਦਾ ਗਾਉਂਦਾ ਚੁੱਪ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਰਾਹਗੀਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ "ਵਾਹ" ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। "ਤੇਰੀਆਂ ਮੱਝਾਂ ਕਿਧਰੇ ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੀਆਂ ਸ਼ੇਰਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਏਧਰ ਹੱਕ ਲਿਆ?" ਇੱਕ ਰਾਹਗੀਰ ਬੋਲਿਆ। "ਇਹ ਵੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ, ਸੇ ਓਨੀ ਕੁ ਦੂਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਤਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੀ ਰਹੇ", ਪਾਲੀ ਹੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ। "ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਣਾ ਸ਼ੇਰਾ", ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਦਾ ਓਥੋਂ ਜਾਣ ਦਾ ਚਿੱਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਸੱਸੀ ਦੇ ਕੁਝ ਬੈਂਤ ਸੁਣਾਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਬਾਬੇ ਇਸ ਬਾਲ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਕੇ ਹੀਰ, ਸੋਹਣੀ, ਸੱਸੀ ਸੁਣਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਕਿਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਿਹਾ, "ਪੁੱਤਰਾ ਜੇ ਤੂੰ ਰਾਗ ਵਿੱਦਿਆ ਕਿਸੇ ਉਸਤਾਦ ਕੋਲੋਂ ਸਿਖ ਲਵੇਂ ਤਾਂ ਸੋਨੇ 'ਤੇ ਸੁਹਾਗਾ ਹੋ ਜਾਉ" ਉਸ ਬਾਲ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਹੀਦ ਸਿਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁੰਦਰੀ ਬਾਲ ਨੂੰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ,

"ਪੁੱਤਰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਖਰਚਾ, ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਾਂ ਹੋ ਹੀ ਜਾਉ?" ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ, ਪ੍ਰਿ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਾਜ਼ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ, "ਬੇਟਾ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾ" ਪਾਲੀ ਬਾਲ ਨੇ ਉੱਚੀ ਹੋਕ ਵਿੱਚ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, "ਕਲਗੀਧਰ ਪੰਥ ਪਿਆਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਵਜਾ ਕੇ ਤੁਰ ਚੱਲਿਆ, ਚਮਕੌਰ ਗੜੀ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੇਚਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਤੁਰ ਚੱਲਿਆ" "ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ?!", ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਬੋਲੇ। "ਚੰਨ ਮਾਤਾ ਗੁਜ਼ਰੀ ਦਾ ਸੁੱਤਾ ਕੰਡਿਆਂ ਦੀ ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ,

ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਤੇਗ ਲਾ ਲਈ ਜਦ ਯਾਦ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਆਈ", ਬਾਲ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੀਤ ਗਾਇਆ। ਉਸ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਸਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਾਲੇ ਗੁਣੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਭੋਲੇ ਬਾਲ ਦਾ ਗੁਣ ਪਛਾਣਿਆਂ ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਤੇ ਉਸੇ ਪਾਲੀ ਬਾਲ ਦੀ ਗਾਈ ਹੋਈ ਸਿਰਫ 'ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ' ਦੀ ਟੇਪ ਦੀਆਂ ਹੀ ਸੰਨ 2012 ਤਕ ਕੁਲ 60 ਲੱਖ ਕਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਕੰਢੇ ਮੱਝਾਂ ਚਾਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਇਸੇ ਪਾਲੀ ਬਾਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੋਲ ਸਨ, "ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਦੇ ਘਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਨਮਾਨ ਕਿਸੇ ਲਈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ"।

- ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫਰੀਦਕੋਟ

ਬੰਦੇ ਖਾਤਿਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਔਖੇਰਾ

ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀਆਂ ਇਸ ਸਤਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀਆਂ:- "ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦੇ ਖਾਤਿਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਔਖੇਰਾ, ਬੱਸ ਚਾਹੀਦੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਉੱਤੇ ਪੈੜਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋਰ।" ਇਨਸਾਨ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਅਤੇ ਜਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮਿਹਨਤ, ਹਿੰਮਤ, ਹੌਸਲੇ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਅਸਮਾਨੀ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਲੱਖਾਂ ਮੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਨਾਪ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਤੂਫਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਦੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਡੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਹਿਣ ਮੋੜਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਹਿੰਮਤ, ਲਗਨ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਹੌਸਲੇ ਦੀ ਦਾਦ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਬੇਆਬਾਦ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰਤੋੜ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਹਿਯੋਗ ਖੇਤੀ ਚ ਬਣਾ ਕੇ ਹਰੇ ਭਰੇ ਖੇਤਾਂ ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਦੇ

ਸਿਰਤ ਅੱਗੇ ਪਰਬਤ ਝੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਆਣੇ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, "ਹਿੰਮਤ ਦਾ ਹਮਾਇਤੀ ਰੱਬ ਹੈ" ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ "ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ, ਵੰਡ ਛਕੋ" ਵੀ ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਚ ਜੁਟਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਹਿੰਮਤ ਹਾਰ ਕੇ ਬੈਠੇ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧੇ ਬਹਾਦਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਚ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਚੋਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦੇ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਉੱਭਰ ਕੇ ਉਪਰਲੀਆਂ ਸਫ਼ਾਂ ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਤੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪੜਾਈ ਸਦਕਾ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਸੇਵਾਦਾਰਨੀ, ਨੌਕਰਾਣੀ, ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਾਲਕ, ਕਿਸਾਨ, ਗਰੀਬ ਆਦਿ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਈ ਐ ਐਸ, ਪੀ ਸੀ ਐਸ, ਆਈ ਪੀ ਐਸ ਹਨ। ਬੱਸ ਇਨਸਾਨ ਅੰਦਰ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: ਹਿੰਮਤ ਕਰੋ ਇਨਸਾਨ

ਤੋਂ ਕਿਆ ਕਾਮ ਹੈ ਮੁਮਕਿਨ ਵੇ ਕੌਨ ਸਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ। ਬਸਤਰਤੇ ਇਨਸਾਨ ਅੰਦਰ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਂਘ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। "ਹਾਸ਼ਿਮ ਫਤਿਹ ਨਸੀਬ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਿੰਮਤ ਯਾਰ ਬਣਾਈ" ਦੇ ਅਸੂਲ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਕਰਤੀ ਅਤੇ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਉਦਮ ਦੇ ਧਾਰਣੀ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਇਕ ਹਨ: ਬੇਹਿੰਮਤੇ ਸ਼ਿਕਵਾ ਕਰਨ ਹਮੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਰਾਂ ਤੇ, ਉਡਣ ਵਾਲੇ ਉਗ ਪੈਂਦੇ ਨੇ ਸੀਨੇ ਪਾੜਕੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ। ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: "ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਸੁਣੋ, ਨਵੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ

ਲੱਭੋ, ਸ਼ੁਰੂ ਲੋਕ ਹੱਸਣਗੇ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਚ ਪਛਤਾਉਣਗੇ ਕਿ ਕਾਸ ਅਸੀ ਵੀ ਇਹ ਰਸਤਾ ਚੁਣਿਆ ਹੁੰਦਾ।" ਅਸਮਾਨੀ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਜਗਜ਼, ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜੇ, ਅਸਮਾਨ ਛੂਹਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਲੰਬੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਸੁਰੰਗਾਂ, ਫਲਾਈਓਵਰ, ਸੜਕਾਂ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਮਸੀਨਰੀ, ਟ੍ਰੇਨਾਂ, ਵਹੀਕਲਜ਼ ਆਦਿ ਸਭ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਕਦਰ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਮਿਹਨਤ, ਹੌਸਲਾ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ, ਚੁਸਤੀ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਪਾਕੀਜ਼ਗੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਚ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤਹਿ ਕਰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਮਲ ਹਨ।

ਬੰਦੇ ਖਾਤਿਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਔਖੇਰਾ
91-97797-08257

‘ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ’ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਹੜਾ ਮਜਾਕ? ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ!

ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ ਬਾਗ ਵਿਖਾ ਕੇ ਅਪੀਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਤੋ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਤਾਉ। ਅਸੀਂ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿੱਚ ਦਸੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ‘ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ’ ਹਵਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਗ ਭਗ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਵਾਇਦੇ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਤੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਦਾ ਘਰ ਭਰਨ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੰਦੀ ਸਿਆਸਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਜਿੱਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਪੈਸਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਮੂਠੀਆਂ ਤਰਤੀਬਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੈਸਾ ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਟੈਕਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਹੀਂ ਦੋਹੀਂ ਹੱਥੀ ਲੁਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਲੜਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਮਨ ਲਉ ਜੇ ਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਰੋੜ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਘਟੋ ਘਟ ਦਸ- ਪੰਦਰਾਂ ਕਰੋੜ ਪਿਛਲੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਇੱਕਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਲਉ ਕਿ ਕਿਤਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਨਤੀਜਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਇਹ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਆਮ ਜੰਨਤਾ ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੱਤੁਪ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਚਾਹੇ ਉਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਕਿੱਨੇ ਭੱਤੇ, ਬਿੱਜਲੀ, ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ, ਹਵਾਈ, ਰੇਲ ਸਫਰ ਮੁੱਫਤ, ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਿੱਨੇ ਹੀ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਆਜ ਰਹਿਤ ਤੇ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਲੁੱਟ ਖੱਸੁਟ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ? ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੀਮਤ ਜਿਹੀ ਤਨਖਾਹ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਆਪ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕਟਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦਾ ਪੈਸਾ ਸਰਕਾਰ ਖੁੱਦ ਭਰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੁਣ ‘ਲੋਕ ਸੇਵਾ’ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ‘ਲਾਹੇਵੰਦਾ’ ਪੰਦਾ ਬਣ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਕੋਈ ਪੜਾਈ, ਨਾ ਹੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ ਬਸ ਝੂਠ ਬੋਲਣ, ਫਰੋਬ ਕਰਨ ਦਾ ‘ਆਰਟ’ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਧੜਾ ਧੜਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਕਿੰਨੇ ਮਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਭਾਵੇਂ ਕਰੇ ਨਾ ਕਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਕੇਸ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦਰਜ ਹੋਣ ? ਤੁਸੀਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤੇ ਨਾਲੇ ਨਾਲ ਗੰਢਿਆਂ ਦੇ ਗੰਢੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਮਜਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਉੱਤੇ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਕੇਸ ਹੋਣ ਤੇ ਸ਼ਕ ਤੇ ਝੱਟ ਹੀ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਕੇ ਘਰ ਬਿਠਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਧ ਪਚੋਧੀ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਟਬੋਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ

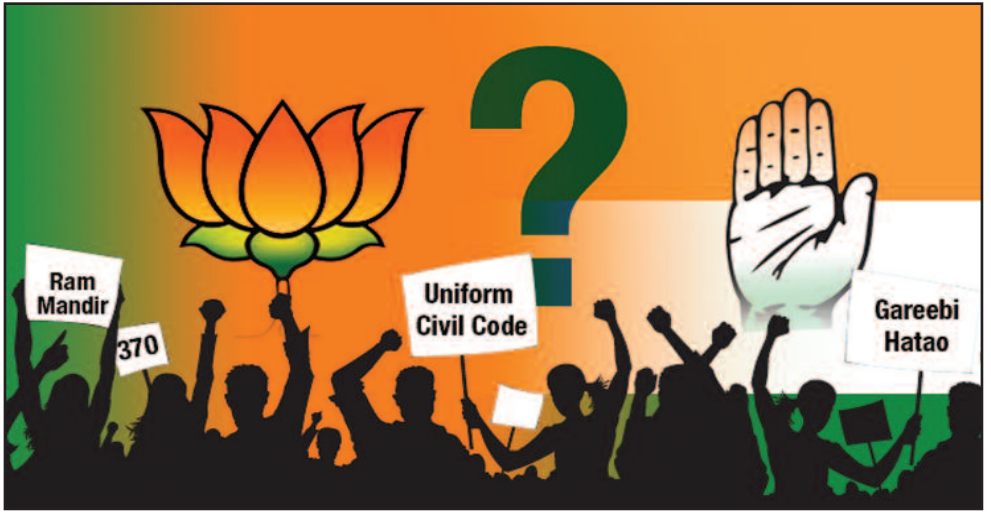
ਹੱਦ ਦਰਜੇ ਦੀ ਨਜਾਇਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਬਣੀ ਜਾਉ ਉਨੀ ਵਾਰੀ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਗੰਢੇ ਤੇ ਗੰਢੇ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ। ਕਿੰਨੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸ੍ਰੀ ਅੱਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਆਪ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਸ੍ਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਾਂਗੂ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਇਸੇ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅੱਟਲ

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕਹੇ ਸ਼ਬਦ ‘ਤੰਗ ਆਮਦ ਬਜੰਗ ਆਮਦ’ ਸੱਚ ਹੋ ਜਾਣ। ਸੋਚਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ? ਇਸ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਬ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ‘ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ’ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਪਾਰਟੀ

ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੱਥ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂ ਤੇ ਵੋਟਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਾਬ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਲਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਮੁਕਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਬਾਮੁਸ਼ਕਤ ਕੈਦ ਦੇ

ਜੰਗ ਸਿੰਘ
91-94170-95965

ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਸੇਵਾ ਮੁਕੱਤ ਹੋਣ ਤਕ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅੱਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਲਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਚੋੜੇ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿੱਲ ਕਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਭੱਤੇ ਵਧਾ ਲਉ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਚਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਨਾਲ ਬਿਓਰੋਕੇਟ ਅਫਸਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਦਰ ਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਮਿਲਣ ਜਾ ਨਾਂ ਮਿਲਣ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਉੱਚ ਅਫਸਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਮੇਤ ਮੈਡੀਕਲ ਬਿਲਾਂ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਕਢਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੜੀ ਤੰਗੀ ਤੁਰਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ! ਹੈ ਨਾ, ਕਿੰਨਾ ਵਧੀਆਂ ਨਿਜਾਮ ਜਦੋਂ ਚੋਰ ਤੇ ਕੁੱਤੀ ਰਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੋਣੀ ਯਕੀਨੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਇਹ ਪਾੜਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਬਲ ਕਿ ਵਧੇਰਾ ਹੀ ਵਧੇਰਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜੋ ਅੱਜ ਕਲ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮੀਰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਤੇ ਗਰੀਬ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਹਾਲਤ ਅਤਿ ਦੀ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੇ ਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਆਂ ਪਾਲਕਾ ਨੇ ਨਾਜੁਕ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਬਜ ਤੇ ਸਹੀ ਹੱਥ ਨਾ ਰਖਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਨਿਭਾਈ ਤਾਂ ਕਧਰੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦਸਮ

ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੁਲੀਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸਵਤ ਲੈਣੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮਜਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਰਿਸਵਤ ਲੈਣ ਦਿਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਇਕਸਾਰ ਆਪ ਕਰਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗਰਾਂਟਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਮਰੱਥਕਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕਾਣੇ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਣਗੇ।

ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਆਂਪਾਲਕਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਿਆਂ ਪਾਲਕਾ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰਤੱਖ ਝਲਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਨਿਆਂਪਾਲਕਾ ਦਾ ਬੀਜ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਸੁਝਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਦਬਦਬਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਜੋ ਕੁਝ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੁੱਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਦੀ ਮਾਲਕ ਤੇ ਸੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਨਿਆਂਪਾਲਕਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋ ਕਿਨਕਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਦਰਦ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਮੀਰ ਜਰੂਰ ਜਾਗੇਗੀ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੁੱਖਣੀ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਰੂਰ ਅਗੇ ਆਏਗੀ। ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਕਾ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਆਪਣਾ ਅਕਸ ਸਾਫ ਸੁੱਬਰਾ ਬਣਾ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੁਰਅੱਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕੇ?

ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਨਿਆਂਪਾਲਕਾ ਵਲੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸਖਤ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਖਤਰਨਾਕ ਬਰੂਹਾਂ ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸੁਧਰਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਬ ਉੱਚ ਨਿਆਂ ਪਾਲਕਾ ਯੋਗ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੁਝ ਸੰਵਾਰੇਗੀ ਜਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਹਾਲਤ ਭਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਰਾਹ ਤਰਾਹ ਕਰਦੀ ਮਰਦੀ ਨੂੰ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਕੇ ਵੇਖਦੀ ਰਹੇਗੀ?

ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ : ਬੀਬੀ ਰਮਿੰਦਰ ਰੱਮੀ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਓਸ ਧਾਰਮਿਕ ਰੂਹ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਭਾਤ ਫੇਰੀਆਂ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੀਰਤਨ, ਪਾਠ, ਕਵਿਤਾ ਆਦਿ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੌਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਇਸ ਗੁੜਤੀ ਸਦਕਾ ਸਿੱਖ-ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰਥ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਖੜਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਮਿਲਿਆ। ਮੇਰੀ ਮੁਰਾਦ ਹੈ, ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਰਮਿੰਦਰ ਰੱਮੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ-ਸਮਾਜਿਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਨਾ ਖੱਟ ਰਹੀ ਬੀਬੀ ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਾਲੀਆਂ ਜੀ ਤੋਂ। ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਜੰਮਪਲ ਅਤੇ ਅੱਜ ਕੱਲ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ਲਾਈ ਬੈਠੀ ਬੀਬੀ ਰਮਿੰਦਰ ਰੱਮੀ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘‘ਮੈਂ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਸਪੀਚ-ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ, ਉਥੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਰਟੀਕਲ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੰਦੀ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਫਿਰ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਫਸਟ ਆਉਣ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਐਮ. ਏ. ਅਤੇ ਪੀ- ਐਚ. ਡੀ. ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸੀ। ਪਰ, ਸੱਭ ਕੁਝ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੀ ਸ਼ਾਦੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਬੀ. ਏ. ਫਾਈਨਲ ਦੇ ਪੇਪਰ ਵੀ ਮੈਂ ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬਾਦ ਹੀ ਦਿੱਤੇ।’’

ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ ਜੀ ਦੀ ਛਵੀ ਇਸ ਤਰਾਂ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਣਾ। ਗੋਰਾ ਚਿੱਟਾ ਰੰਗ। ਸਫੈਦ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਪਗੜੀ। ‘‘ਟਰੀ ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ-ਕੈਂਪ’’ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ‘‘ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ’’ ਦਾ ਦਫਤਰ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਵੀ ਦੇਖੇ। ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਨਾਵਲਿਸਟ ਦੀ ਸਮਾਧ ਵੀ ਦੇਖੀ।’’ ਚੰਡੀਗੜ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਬੇਟਾ 14 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਸੈਕਟਰ-37 ਸੀ ਦੇ ‘‘ਇਸਤਰੀ ਸਤਿਸੰਗ’’ ਦੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀ ਰੱਮੀ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲਗਨ ਫਿਰ ਮਚਲ ਉਠੀ। 1993 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ ਵਿੱਚ ‘‘ਸਮੂਹ ਇਸਤਰੀ ਸਤਿਸੰਗ ਸੰਸਥਾ’’ ਬਣਾ ਕੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿਸਿਜ਼ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਜੀ ਅਤੇ ਸੈਕਟਰੀ ਜਨਰਲ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬੀਬੀ ਰਮਿੰਦਰ ਰੱਮੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ। ਫਿਰ, ਚੰਡੀਗੜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੇਅਰ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ‘‘ਸਿੱਖ ਨਾਰੀ ਮੰਚ ਰਜਿ.’’ ਦੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲੈਵਲ ਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਰੱਮੀ ਜੀ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਮਾਜ-ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਨਗਿਣਤ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੈਕਟਰ- 37 ਸੀ ਦੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਿਫਟਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸਿਲਾਈ-ਕਢਾਈ ਸੈਂਟਰ, ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਕਢਾਈ ਲਈ ਪਾਵਰ-ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਹਨ, ‘‘ਇਸਤਰੀ ਸਤਿਸੰਗ’’ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਠੀਆਂ ਕਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ। ਫਿਰ, ਬੇਟਾ ਤੇ ਨੂੰ ਹ ਰਾਣੀ 2007 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਰੱਮੀ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਆਣ-ਜਾਣ ਕਨੇਡਾ ਦਾ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ। ...ਬੀਬੀ ਰਮਿੰਦਰ ਰੱਮੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਮੈਂ ਰਿਣੀ ਹਾਂ, ਪਰਮਜੀਤ ਦਿਉਲ ਦੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਕਨੇਡਾ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਜੂਨ 2017 ਵਿੱਚ, ‘‘ਦਿਸਾ ਔਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ’’ ਦੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਜੋ 43 ਸਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬਾ ਮਿਲਿਆ, ਖੱਟੇ-ਮਿੱਠੇ ਅਨੁਭਵ, ਦਰਦ ਪੀੜਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਸੱਭ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰ ਕਲਮ ਪਕੜ ਲਈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਦੋਸਤ ਤੇ ਕਵਿੱਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਜੀ, ...ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਮਿਲੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਦੋਸਤ, ਮੇਰੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।’’ ਰੱਬ ਕਰੇ ! ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕਣ, ਰਮਿੰਦਰ ਰੱਮੀ, ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਿਆਂ ਕਰਦੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਵੇ !

ਪ੍ਰੀਤਮ ਲੁਧਿਆਣਵੀ
9876428641

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

1950 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਕਹਿਲਾਂਦੇ ਹਨ। 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵੱਡੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਹੋਈਆਂ। 1854 ਦਾ ਬ੍ਰੈਡ ਸਟਰੀਟ ਹੈਜ਼ਾ ਫੈਲਣਾ ਅਜੋਕੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸੀ। ਮਲੇਰੀਆ ਅਤੇ ਤਪਦਿਕ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸੂਖਮ ਵਿਸਾਣੂਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ 1880 ਅਤੇ 1882 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੰਮ ਹੋਇਆ। 1920 ਵਿੱਚ ਬੀ ਸੀ ਜੀ ਟੀਕਾ ਟੀਬੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ, ਪੈਨਸਲੀਨ ਆਦਿ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਦ 1945 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। 1948 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਗੈਨਜ਼ੋਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੈਜ਼ਾ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਲ 1947 ਅਤੇ 1948 ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਨੇ ਸਮੂਹ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਮਿਲਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਸਬੰਧੀ ਅਪਣੀ ਮਾਡਲ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1978 ਦੇ ਅਲਮਾ ਆਟਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਸਾਲ 2000 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜੋਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਖੱਧਰ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਵੱਡੀਆਂ ਚਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚਿਆਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਂਵਾਂ, ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਪ੍ਰਜਨਣ ਸਿਹਤ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ 2016-2030 ਲਈ ਸਥਿਰ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਏਜੰਡਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 25 ਸਤੰਬਰ 2015 ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਦੇ 193 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ 2030 ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। 2015 ਵਿੱਚ ਟੂ ਸੇਵ ਹਿਊਮਨਿਟੀ ਨਾਮ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ

ਵਿੱਚ ਸਭਤੋਂ ਵੱਧ ਦਬਾਅ ਪਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਵਿਗਿਆਨ, ਟੀਕਾਕਰਣ, ਸਿਹਤ ਕਵਰੇਜ, ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਖੋਜ ਵਿਧੀ, ਮੋਸਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਦਿ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਵਾਈਆਂ ਸਬੰਧੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਖੋਜ ਦੀ ਮੀਡੀਆ ਕਵਰੇਜ ਲਈ 2015 ਵਿੱਚ ਗਲੋਬਲ ਸਰਜਰੀ ਲਈ ਲੈਸਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਜੀਕਲ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਘੱਟ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੀ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਰਜੀਕਲ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਲੱਗਭੱਗ ਪੰਜ ਬਿਲੀਅਨ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲੈਸਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 2030 ਤੱਕ ਸਰਜੀਕਲ ਤੌਰ ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਖਰਾਬ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੈਰ ਸੰਚਾਰੀ ਰੋਗਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਫਿਸਦੀ ਮੌਤਾਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਧੇ ਸਹਿਰੀਕਰਣ, ਉਦਯੋਗੀਕਰਣ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਕਾਫੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 1970-1975 ਵਿੱਚ ਔਸਤਨ ਉਮਰ 49.7 ਸਾਲ ਸੀ ਜੋਕਿ 2010-2014 ਵਿੱਚ ਵੱਧਕੇ 67.9 ਸਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਣਗਿਣਤ ਰੋਗਾਂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀਆਂ ਦੇ ਬਾਬਜੂਦ ਕਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਏ ਦਿਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸਭ ਲਈ

ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਫੈਲੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਦਲਾਓ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਵੁਹਾਨ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁਣ ਲੱਗਭੱਗ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ 10 ਜਨਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਲੱਗਭੱਗ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਚੀਨ, ਅਮਰੀਕਾ, ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਦਿ ਜੋਕਿ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹਨ ਵੀ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਅੱਗੇ ਲਾਚਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਿਤ ਵਿਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਪੈਰਾਮੈਡੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਇਸਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ 29 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮਈ 2020 ਤੱਕ ਲੱਗਭੱਗ 13 ਲੱਖ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋਕਿ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਦੇ ਬਚਾਓ ਲਈ 24 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 21 ਦਿਨ ਲਈ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਲਾਕਡਾਊਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁੱਝ ਰਾਜਾਂ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਫਿਊ ਤੱਕ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 2008-2009 ਤੋਂ ਲੈਕੇ 2019-2020 ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਜੀ ਡੀ ਪੀ ਦਾ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਬਜਟ 1.2 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਲੈਕੇ 1.6 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋਕਿ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭੂਟਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ

ਉਪਲੱਭਦ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਅਨੁਸਾਰ 1000 ਵਿਅੱਕਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ 01 ਡਾਕਟਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 1404 ਵਿਅੱਕਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ 01 ਡਾਕਟਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਜੋਕਿ ਪਿੱਛਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਪਿੱਛਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਖੱਸਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੱਗਭੱਗ 10926 ਵਿਅੱਕਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ 01 ਡਾਕਟਰ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸਾਲ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 1950 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਿਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ ਦਾ ਹਰ ਸਾਲ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ 2020 ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਦਾਈਆਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮੱਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਸਮੱਰਥਨ ਕਰੋ। ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦਿਨ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ ਮੇਕੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਕ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੋਚਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹੇ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣੀ ਠੋਸ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਜਿਸਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਹੀ ਹੱਲ ਹੈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਭਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ
91-9417563054

ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਰਗੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨੇ ਖੋਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਪੋਲ

ਅੱਜ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਚੀਨ ਦੇ ਵੁਹਾਨ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁਣ ਲੱਗਭੱਗ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ 10 ਜਨਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 1127528 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲੱਗਭੱਗ 59949 ਵਿਅੱਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ 29 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਗਿਣਤੀ 3210 ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 86 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ 09 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲੱਗਭੱਗ 59 ਵਿਅੱਕਤੀ ਪਾਜ਼ਿਟਿਵ ਮਿਲੇ ਹਨ ਅਤੇ 5 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਚੀਨ, ਅਮਰੀਕਾ, ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਦਿ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਅੱਗੇ ਹਨ ਵੀ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਅੱਗੇ ਲਾਚਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹਨ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਹੀ ਹੱਲ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਦੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ 22 ਮਾਰਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਲਾਕਡਾਊਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ 24 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 21 ਦਿਨ ਲਈ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਲਾਕਡਾਊਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਫਿਊ ਤੱਕ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅੱਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮੇਤ

ਗਏ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ। ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸਵਰਗੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਪੋਲ ਖੋਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਫੌਨ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਾਫ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕੁੱਝ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਸ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਵੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਵਰਗੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੇ ਦੁੱਖ ਮਨਾਇਆ ਹੈ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਂਗਰਸੀ ਕੌਂਸਲਰ ਦੇ ਪਤੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਿਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੀ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੁੱਝ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਨਰਸਿੰਗ ਸਟਾਫ ਆਦਿ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਨ ਉਪਲੱਭਦ ਨਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਸਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਾਪਰਨਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਬਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਵਾਰ ਪੋਲ ਖੁੱਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਭਦ ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਠੋਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲਘਣਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅੱਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਠੋਸ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਮਿਲਕੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। - ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ

ਅਮਰੀਕੀ ਬਰਖਾਸਤ ਜਲ ਸੈਨਾ ਕਮਾਂਡਰ ਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਪੌਜ਼ਿਟਿਵ

ਕੋਰੋਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਲ ਸੈਨਿਕਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਕਾਰਨ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਮਰੀਕੀ ਜਹਾਜ਼ਵਾਹਕ ਜੰਗੀ ਬੋਤੇ ਯੂਐੱਸਐੱਸ ਰੁਜ਼ਵੈਲਟ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਕੈਪਟਨ ਬ੍ਰੈਟ ਕ੍ਰੋਜ਼ੀਅਰ ਵੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ ਪੌਜ਼ਿਟਿਵ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਐਸਪਰ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਉਂ ਆਲੋਚਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਨਮਾਨਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਅਣਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੇਠਲੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਆਮ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਜੰਗੀ ਬੋਤੇ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬੋਤੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕ੍ਰੋਜ਼ੀਅਰ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਲੀਕ ਹੋਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਫਿਲਹਾਲ ਕੋਈ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਲੜ ਰਹੇ, ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਲ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦਾ ਮਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਂਟਾਗਨ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਜਨਤਕ ਕਰ ਕੇ ਕ੍ਰੋਜ਼ੀਅਰ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

BHAI NIRMAL SINGH JI KHALSA

ਕਰੋਨਾ

ਇੱਕੋ ਕਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਟਿਕਕੇ ਬਹਿਜਾ।
ਪੁੱਠੇ ਨਾ ਹੁਣ ਕਰ ਤੂੰ ਕਾਰੇ ਟਿਕਕੇ ਬਹਿਜਾ।

ਤੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲੇ ਤਾਰੇ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਨੇ
ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਤੂੰ ਸਮਝ ਇਸ਼ਾਰੇ ਟਿਕਕੇ ਬਹਿਜਾ।

ਸਾਗਰ ਅੰਦਰ ਹਲਚਲ ਮੱਚੀ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ
ਕਰਨੀ ਜੇ ਤੂੰ ਪਹੁੰਚ ਕਿਨਾਰੇ ਟਿਕਕੇ ਬਹਿਜਾ।

ਨਾ ਹੀ ਮੰਗਲ ਨਾ ਹੀ ਬੁੱਧ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਆਖੇ
ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਉਣੇ ਤਾਰੇ ਟਿਕਕੇ ਬਹਿਜਾ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮੇਰੇ ਮੇਰੇ
ਕੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਕੇ ਤੁਰਗੇ ਸਾਰੇ ਟਿਕਕੇ ਬਹਿਜਾ।

ਵਕਤ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਹੈ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਫਿਰ
ਪੱਲੇ ਬਚਣੇ ਹੰਝੂ ਖਾਰੇ ਟਿਕਕੇ ਬਹਿਜਾ।

ਚੱਪੂ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਸਾਰੇ ਜੇਕਰ ਬਚਣਾ
ਨਹੀਂ ਤੇ ਕਿਸਤੀ ਲਊ ਹੁਲਾਰੇ ਟਿਕਕੇ ਬਹਿਜਾ।

ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਟਿੱਚ ਜਾਣਦੇ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਸਭ
ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਚਿਤਵੇਂ ਸਾਰੇ ਟਿਕਕੇ ਬਹਿਜਾ।

ਹਰਦੀਪ ਬਿਰਦੀ
9041600900

ਜਮਦੂਤ ਕਰੋਨਾ ਆਇਆ ਹੈ

ਦਤ ਵੱਟ ਜਮਾਨਾ ਕੱਟ ਬੰਦੇ,
ਜਮਦੂਤ ਕਰੋਨਾ ਆਇਆ ਹੈ।
ਨਾ ਆ ਮੋਹਰੇਂ ਏਹਦੇ ਡੱਟ ਬੰਦੇ,
ਜਮਦੂਤ ਕਰੋਨਾ ਆਇਆ ਹੈ।

ਗਏ ਮਿਤਰ ਮਿਲਣੇ ਹੱਟ ਬੰਦੇ,
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ।
ਕੱਸ ਮਾਸਕ ਲਈ ਤੂੰ ਝੱਟ ਬੰਦੇ,
ਜਮਦੂਤ ਕਰੋਨਾ ਆਇਆ ਹੈ।

ਜੀਅ ਘਰ ਦੇ ਬੈਠਣ ਅੱਡ ਬੰਦੇ,
ਬਿਸਤਰ ਪਤਨੀ ਵੱਖਰਾ ਲਾਇਆ ਹੈ।
ਦੇਈ ਘੁੰਮਣਾ ਫਰਨਾ ਛੱਡ ਬੰਦੇ,
ਜਮਦੂਤ ਕਰੋਨਾ ਆਇਆ ਹੈ।

ਚੀਜ਼ ਧੋਅ-ਸੰਵਾਰ ਕੇ ਖਾ ਬੰਦੇ,
ਜਮਦੂਤ ਦੀਂ ਏਸ ਤੇ ਛਾਇਆ ਹੈ।
ਨਾ ਹੋਵੀ ਬੇਪੁਵਾਹ ਬੰਦੇ,
ਜਮਦੂਤ ਕਰੋਨਾ ਆਇਆ ਹੈ।

ਹੱਥ ਲਗਿਆਂ ਲੈਂਦਾ ਖਿਚ ਬੰਦੇ,
ਇਹਨੇ ਐਸਾ ਚੱਕਰ ਚਲਾਇਆ ਹੈ।
ਕਰਦਾ ਨਾਲ ਬੀਮਾਰੀ ਗਿਚ ਬੰਦੇ,
ਜਮਦੂਤ ਕਰੋਨਾ ਆਇਆ ਹੈ।

ਰੱਖ ਹਿੰਮਤ ਬੱਚ ਕੇ ਲੜ ਬੰਦੇ,
ਵਾਇਰਸ ਭੈੜਾ ਏਹਨੇ ਫੈਲਾਇਆ ਹੈ।
ਲੁੱਕ-ਛਿਪ ਕੇ ਲਈਏ ਫੜ ਬੰਦੇ,
ਜਮਦੂਤ ਕਰੋਨਾ ਆਇਆ ਹੈ।

- ਰਬਿੰਦਰ
ਸ਼ਰਮਾ

ਅਯਾਲੀ (ਆਜੜੀ)

ਲੇਖਕ-ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾੜ੍ਹਕ
ਸ਼ਾਬਾ ਤੇਰੇ ਅਯਾਲੀ ਬਾਬਾ !
ਧੰਨ ਤੂੰ, ਤੇ ਧੰਨ ਤੇਰਾ ਦਾਬਾ।

ਭੇਡਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਚਰਨ ਹਜਾਰਾਂ
ਬੁੱਢੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ।
ਕੋਈ ਚਿੱਟੀ ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਕਾਲੀ

ਕੋਈ ਘੋਨੀ ਕੋਈ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੀ।
'ਤਾੜ' ਤੇਰੀ ਹੈ ਸਭ ਦੇ ਉਤੇ
ਘੇਰੀ ਰੱਖਦੇ 'ਤੇਰੇ ਕੁੱਤੇ'।

ਆ ਗਈ ਕਿਧਰੋਂ ਰੱਬ ਸਬੱਬੀ
ਡੱਬ ਤੇਰੀ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਦੀ ਡੱਬੀ।
ਸਭ ਨੂੰ 'ਠੱਪੇ' ਲਾਈ ਜਾਵੇਂ

'ਆਪਣਾ ਰੰਗ' ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇਂ।
ਲਗ ਗਈ ਤੇਰੀ ਜਿਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੀ
ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਫੇਰ ਬਿਗਾਨੀ।

ਇਧਰ ਉਧਰ ਹੋ ਵੀ ਜਾਵੇ
'ਬਿੱਲਾ' ਤੇਰਾ ਤੁਰਤ ਫੜਾਵੇ।
ਜਾਦੂ ਤੇਰੀ ਲੰਮੀ ਛੜ ਦਾ

ਦੂਰੋਂ ਪਿਆ ਸੰਭਾਲਾਂ ਕਰਦਾ।
ਸੁਣਨ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾ ਤੇਰਾ
ਜੋੜ ਜੋੜ ਸਿਰ ਘੱਤਣ ਘੇਰਾ।

ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੱਲੇ ਨਾ ਕੋਈ ਬੋਲੇ

ਨਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨੱਸਣ ਦਾ ਟੋਲੇ।
ਜੋ ਕੁਝ ਕਰੋਂ,ਕਮਾਈ ਜਾਵਣ
ਜੋ ਕੁਝ ਦੋਵੇਂ,ਖਾਈ ਜਾਵਣ।

ਵਧਦਾ ਜਾਏ ਇੰਜੜ ਤੇਰਾ
ਵਾੜਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਇ ਚੁੜੇਰਾ।
ਸਮਾਂ ਵੇਖ, ਤੂੰ ਕੈਂਚੀ ਵਾਹੋਂ

ਉਂਨ ਸਭਸ ਦੀ ਫੜ ਫੜ ਲਾਹੋਂ।
ਪਈਆਂ ਪਾਉਣ ਚੀਕ ਚਿਹਾੜਾ
ਤੂੰ ਮੁੰਨੀ ਜਾਹ ਪਾ ਪਾ 'ਭਾੜਾ'।

ਏਹੋ ਹੀ 'ਰੁਜਗਾਰ' ਹੈ ਤੇਰਾ
ਉਂਨ ਦੀ ਖਾਤਰ 'ਪਿਆਰ' ਹੈ ਤੇਰਾ!

(ਪ੍ਰੀਤ-ਲੜੀ,
ਜੂਨ1937 ਸਫਾ20-21)

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ'
91-81950-25579

ਭੁੱਲਾਂ ਬਖਸ਼ਾ ਲਈਏ..

ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਵੀਰੋ ਅੱਜ ਜੋ ਸੰਕਟ ਆਇਆ ਏ,
ਔਖੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਏ!

ਦੁਨੀਆਂ ਅੱਜ ਵੀ ਮਾਣ ਕਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੇਰਾਂ ਤੇ,
ਅਣਖੀ ਯੋਧੇ ਸੂਰਬੀਰ ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਦਲੇਰਾਂ ਤੇ!

ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਔਖਾ ਜੀਵਨ ਸਾਡਾ ਏ,
ਦੁੱਖ ਦਰਿੰਦਰ ਦੂਰ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਡਾਹੜਾ ਏ।

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਚਲ ਕੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਲਈਏ,
ਬਖਸ਼ਣਹਾਰਾ ਬਖਸ਼ ਦੇਉ ਭੁੱਲਾਂ ਬਖਸ਼ਾ ਲਈਏ।

ਮਨਜਿੰਦਰ ਤਨੇਜਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾਰ
91-98154-47848

ਔਰਤ !
ਸੁਣ ਔਰਤ !!
ਤੂੰ ਤੇ ਜਨਣੀ ਹੈਂ !
ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ !!
ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ !
ਪੀਰਾਂ ਫਕੀਰਾਂ ਤੇ !!
ਦੀ !!!
ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਮਹਾਨ ਹੱਸਤੀਆਂ ਨੂੰ !
ਤੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ !!

ਤੇਰੀ ਇਸ ਹੱਦ ਦੇ !
ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਨਾਮ ਨੇ !!
ਮਾਂ ਧੀ ਨੂੰਹ ਬੇਟੀ ਭੈਣ !

ਤੂੰ ਮਮਤਾ ਦੀ ਮੂਰਤ ਹੈਂ !!
ਬੱਤੀ ਗੁਣ ਸੁੱਲਖਣੀ ਨਾਰ ਹੈਂ !!!

ਤੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ !
ਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈਂ !!
ਤੂੰ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਬਾਈ ਜਾਂ !
ਭੋਗਣ ਦੀ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ !!

ਹੁਣ ਮਰਦ ਦੇ ਪੈਰ ਦੀ!
ਜੁੱਤੀ ਨਹੀਂ ਬਨਣਾ !!
ਹੁਣ ਉਹ ਉਸਦਾ ਹਮਸਫ਼ਰ ਤੇ !
ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਜ ਬਨਣਾ !!
ਲੋਚਦੀ ਹੈ !!!

ਤੂੰ ਹੁਣ ਗਰਦਨ ਝੁਕਾ ਕੇ ਨਹੀਂ !
ਗਰਦਨ ਤਨ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਸਿੱਖ !!
ਤੂੰ ਹੁਣ ਦੱਬੀ ਹੋਈ !
ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਬਨਣਾ !!
ਜੁਆਲਾਮੁੱਖੀ ਬਣ !!!

ਕੱਦ ਤੱਕ ਝੂਠੇ ਬੰਧਨ ਤੇ !
ਝੂਠੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਿੱਚ !
ਜਕੜੀ ਰਹੋਗੀ !!
ਜੇ ਤੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਨਸ਼ੀਲਤਾ !
ਤੇ ਮਮਤਾ ਦੀ ਮੂਰਤ ਹੈਂ !!
ਵਕਤ ਆਉਣ ਤੇ ਚੰਡੀ !
ਬਨਣਾ ਵੀ ਸਿੱਖ ਲੈ !!

ਰਾਣੀ ਝਾਂਸੀ ਲੱਛਮੀ ਬਾਈ
ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਦਲੇਰ ਕੌਰ !
ਇਹ ਸੱਭ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਸਨ !!
ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਤੇ !
ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਔਰਤਾਂ !!
ਤੇ ਤੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ !
ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਔਰਤ !!
ਤੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈਂ

ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਬੁੱਧੀ ਵਿਵੇਕ!
ਨਿਮਰਤਾ ਯੋਗਤਾ ਜਿਹੇ !!
ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਰ ਨੇ ਤੂੰ !
ਇਹਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪੀ ਪਰਾਂ !!
ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਡਣਾ ਸਿੱਖ !!
ਸਫਲਤਾ ਤੇਰੇ ਕਦਮ ਚੁੰਮੇਗੀ !!!
ਸੁਣ ਔਰਤ !
ਸੁਣ ਔਰਤ !!

ਹਰਮਿੰਦਰ
ਰਾਮੀ

ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ 'ਸੰਸਥਾ' ਜਾਂ ਵਰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

(ਸਫਾ 14 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਨਵ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦਾ ਇਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕੌਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਸ਼ੇਰ ਹਨ ਨਾਮ ਨਾਲ ਲੱਗਣ ਤੇ ਮਨੋਬਲ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਤੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਜੁਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਨੀਚੀ ਹੂੰ ਅਤਿ ਨੀਚ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਯੋਧਾ ਕੌਮ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਏਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਕਤ ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ' ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਆ-ਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਦੀ ਲੋਕਰਾਜੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵਰਤਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸੋਚ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਧਦੇ ਫੁੱਲਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਸੋਚ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੀ।

ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਪ੍ਰਥਾ ਉਤੇ ਕਰਾਰੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਸਭ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਚੀ ਜਾਂ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦਾ ਇਸ ਉਤੇ ਏਕਾ-ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਤੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ' ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲੈਂਦੇ, ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਏਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ, ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ, ਭਰਮਾਂ ਵਹਿਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ, ਔਰਤ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵਧਾਇਆ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨਤੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨਾ, ਇਕੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣਾ ਤੇ ਇਕੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਿਤਾ ਮੰਨਣਾ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਤੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣਾ ਇਕ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਇਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਮਾਨਵ ਨੂੰ ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮਕ ਰੂਪ ਵੀ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਵੀ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦਾ ਲਖਾਇਕ ਹੈ। ਲੋਕ ਰਾਜੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਸ਼ਟ-ਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਏਨੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣ, ਅਣਖੋਕ ਘਾਲਣਾਵਾਂ ਘਾਲਣ ਤੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ 'ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ' ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਬੁੱਧ ਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਹੈ। ਸਭ ਬੋਧੀ ਜਾਂ ਇਸਾਈ ਹੀ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਜਾਤੀ ਸੂਚਕ ਅਲੱਕਾਰ ਲਗਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪੁਕਾਰਦੇ। ਸੱਚ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਦਵਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਿਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਹੁੰਦੇ।

ਇੰਝ ਹੋਣਾ ਇਹ ਸਾਡੀ ਸੌਤੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਜਾਤਾਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਭੇਟ ਕਰਕੇ 'ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ' ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਭਾਵ 'ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ' ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੰਝ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਜਾਤ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਰ ਵਰਗ ਆਪਣੇ ਵਰਗ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। 'ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਕਿੱਥੇ ਖਲੋਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ? ਇਹ ਸਭ ਵਰਗਵਾਦ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ? ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ 'ਸੰਸਥਾ'

ਜਾਂ 'ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵਰਗਵਾਦ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਵਰਗਵਾਦ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਹੀ ਕਸੂਰ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਖਾਤਰ ਪਿੱਠ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਟੱਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਕਿਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ? ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਏਕਾ-ਅਧਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ?

ਆਓ! ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ, ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ, ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ, ਇਕ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ, ਇਨਕਲਾਬੀ ਯੋਧੇ, ਵਿਦਵਾ ਦੇ ਮੁਜੱਸਮੇ ਤੇ ਇਕ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਉਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਠੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਸੋਚ ਮੁਤਾਬਕ ਹੱਲ ਕਰੀਏ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਵਰਸ ਨੂੰ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੈ ਆਈਏ, ਤਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਨਾਅਰਾ 'ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ' ਤੇ 'ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ' ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। 'ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ' ਜਾਂ 'ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ' ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਇਕ 'ਸੰਸਥਾ' ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਰਗਵਾਦ ਦਾ ਹੈ। ਵਰਗਵਾਦ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵੇਲੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ।

Thinking of Buying or Selling a Home? I Can Help!

COMMERCIAL & RESIDENTIAL REAL ESTATE

JOHN SINGH BANGA

Honest & Experienced Realtor

916-271-5404

banga.realtor@gmail.com
www.banga.bhhser.com

CALBRE#01397975
R MLS

FOR OVER 15 YEARS
A TOP PRODUCER

BERKSHIRE HATHAWAY HomeServices Elite Real Estate

Buying or Selling any Business? Call Now 916-271-5404

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ / ਬੇ-ਏਰੀਆ ਵਿਚ ਘਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ 916-271-5404

Indian Restaurant For Sale In Stockton
All Equipment & Fixtures Included
Listing Price: \$149,900

Smoke Shop for Sale in Sacramento
Monthly Gross Sales: \$50K
Listing Price: \$89,000

Gas Station, Liquor Store, Deli, & Laundromat!
In Contra Costa County, CA
Listing Price: \$1,200,000

Auto Repair & Lube Shop
Lot Size: 2000, Rent is ONLY \$1500/mo.
Listing Price to \$149,000
Sacramento, CA

Liquor Store for Sale in Santa Clara
Monthly Gross Sale: \$90K
Listing Price: \$649,000 plus Inventory

Subway for Sale in Sacramento
Listing Price: \$224,900

Indian Restaurant for Sale in Sacramento
Listing Price: \$149,000

Coffee Shop for Sale
Monthly Gross Sales: \$25,000
Listing Price: \$150,000

7Eleven
7 Eleven Store For Sale in Antioch, CA
Listing Price: \$550,000

3 Bedroom 1 Bath Home on 10 Acre Lot
Listing Price: \$1,500,000

BERKSHIRE HATHAWAY HomeServices Elite Real Estate

BERKSHIRE HATHAWAY

Elite Real Estate Home Services

BUYING YOUR FIRST INVESTMENT PROPERTY

Have you been thinking of buying Rental Properties?

Call me and I can help you buy Rental properties in Sacramento Area with positive Cash in your pocket every month. Tenants are paying off your rental property for you and putting extra money in your pocket! What else do you want! Everyday investors are buying a home to rent in Sacramento because there is high demand for rentals in Sacramento. If you want to invest in rental properties! Call me at 916-271-5404 or email me at banga.realtor@gmail.com

OFFICE: 7412 ELSIE AVE., SACRAMENTO, CA 95828

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

**Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365**

**50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase**

**IN HOUSE
FINANCING AVAILIABLE
www.kbusedautosales.com**

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

**K&K AUTO REPAIR
and Car Wash
63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045**

**Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702**

**20% OFF LABOUR
on your next qualifying service**

Car Care You Can Trust

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ
ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:

530-824-5134

ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99+ Labor
Recap Truck Tire	\$ 249+ Labor
Recap Trailer Tires and Kind	\$ 199+ Labor

Call:

650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021

Across the Street from TA Truck Stop

LUCAS OIL LUCAS INJECTOR CLEANER \$28.99

Ambedkar Times

Weekly

Editor-in-Chief: Prem Kumar Chumber

Contact: 001-916-947-8920

Fax: 916-238-1393

E-mail: chumbermedia@yahoo.com, editor@ambedkartimes.com

VOL- 12

ISSUE- 4

April 8, 2020

California (USA)

www.ambedkartimes.com

Standing with the Federal and States Governments of the United State of America's Fight against the Covid-19

Prem K. Chumber

Editor-in-Chief: www.ambedkartimes.com

Covid-19 pandemic is not the only worldwide health crisis that is being currently faced by mankind. Humanity at large had passed through many such similar catastrophic phases during its known history so far. What mankind learnt during such terrible times is the perennial lesson that with rational mind and collective measures, we can overcome any such crisis irrespective of its severity and range. What we need urgently to confront this pandemic is to leave behind our personal interests and join hands with the Federal and States Governments of The United States of America with all our strength and firm resolve to fight the invisible common enemy to its finish.

We also need to follow sincerely the legal and social injunctions to strengthen the US fight against Covid-19 pandemic. It is time to remind ourselves that if we fall, we fall together, and our safety is also collective. We must understand that we will not be completely safe till the remaining last effected person is cured of Coronavirus infection. In such critical circumstances, can we think only in terms of our individualized self/family/caste/faith-based interests only? Can we save ourselves in our homes singularly while storing mindlessly too much provision-items of daily use? We must realize that when Titanic ship was sinking, self-interest lost its meaning to one and all on board. In our life ship of society too, we also must understand that we will sail and sink together. If it is so, then we should not hesitate to do our maximum to fight this pandemic as is desired of us by our society and the Government.

We put on record our sincere thanks to the Federal and States Governments of the United States of America, its Army, Police, Doctors and the entire medical staff including the Fire Department who have been valiantly fighting the Covid-19 pandemic from the front for the last few weeks day and night. "Ambedkar Times" (English) and Desh Doaba (Punjabi) Weekly Newspapers on its own behalf as well as all of its supporters, contributors, readers and sympathizers assure to contribute regularly through these Forums to support this fight against Covid-19 pandemic.

Reading Corona Pandemic with Dr Ambedkar: Caste vs Nation

The world is currently passing through a cataclysm, with the Covid-19 pandemic - first identified in China - now afflicting the entire globe. It continues to rampage unbridled, in the absence of any vaccine to impede its deadly spread. At the social level this terrible malady has clearly shown that socially constructed boundaries of caste, class, and creed go unrecognized by such a contagion. It refuses to distinguish between the so-called upper and lower castes, or the rich and poor, as it scythes through societies. Thus Nature has taught us, in its own unique but harsh way, an unforgettable lesson of unity in diversity, and to similarly defy such social divisions. No doubt, that poor lower castes, daily wagers, slum dwellers, and hapless migrants in general, have been suffering the most, but the affluent - who are disproportionately from the 'upper' castes - have not been spared by this tiny but monstrous virus either. It has become clear to all and sundry that freedom is indivisible; so is the burden of oppressive social divisions. There is no doubt that our susceptibility to Covid-19 is common across all social, economic and cultural boundaries. Our sorrows and pleasures are also common. So why do we sequester ourselves in discriminatory caste/class/ faith/ gender boundaries? Can our caste/class/faith/ gender save us from the likes of the Corona virus?

To face boldly such Corona pandemics like natural onslaughts, we need to free ourselves from oppressive boundaries of social exclusion. However, if we dismantle our fabricated boundaries of caste based exclusion and structures of social oppression and end our over-exploitative approach to Mother Nature, then surely, the latter will reciprocate in its innate benign way. We have already seen the beginnings of this, though in some pockets, in the last couple of decades. We can feel a stark difference in our environment just a little after self-imposed restraint as a preventive measure against the spread of Corona virus. As Covid-19 afflicts us physically, so social discrimination afflicts us mentally, hollowing out our society, and leaving us more vulnerable. Let us leave behind caste binaries, and unite and empower ourselves as a society. This could be the only way to overcome not only such pandemics, but to proceed on to

strengthen ourselves and achieve the real freedom which Dr Ambedkar had appropriately called the soul of a nation, entailing as it does Equality and Fraternity to ultimately get rid of our society from the centuries old endemic of social exclusion.

All scientific advancements, as generally projected, have failed so far to control the Corona pandemic. The purpose here is not to underrate science per se, but the way it has been developed and used, needs to be looked a bit more seriously. No doubt, for an instance, we have been able to overcome food crisis in our country with the adoption of new agrarian technology under the rubric of green revolution. But at the same time, we have also despoiled our soil and groundwater sources, and contaminated our food products in the mad race to achieve ever more yields through the overdose of varied chemicals. Man has created many more such crises in different domains in the world. However, no worldwide crisis till date had totally locked down the entire world as witnessed currently. Deaths are reported from all parts of the world. The whole world is seized by the fear of this pandemic of Covid-19. Equipment to fight the deadly pandemic has fallen severely short. Hospitals are refusing to admit some, especially the elderly patients. It is alleged that there are no more ventilators to provide relief to the sick. Moreover, disposing of dead bodies has become a crisis within a crisis. Food shortages further aggravate the misery. The State apparatuses are becoming increasingly oppressive in their endeavors to keep recalcitrant populations indoors. A vicious spiral is evolving with the passage of every day - more patients, less hospitals, less food, and more resistance to staying indoors. Fears are rising that if lockdowns are allowed to continue for some more days then law and order problems will inevitably arise.

During such times of crises in the past, the psychological respite of religion used to provide some solace. Unfortunately, Covid-19 has pushed religions of various nomenclatures into oblivion - at least for the time being. None were competent to face its poisonous fangs. This last resort of the masses has also betrayed them in their hour of need. It has taught a lesson, in a way, to all those who had shut their doors to the so-

called low-est-of-the-low on the one hand, and to kaf-firs, on the o t h e r . Both science and religion seem to be on the run. The

doors of all religious centers throughout the world have been shut for the fear of the further spread of the Corona. And science is still groping in the dark to find a suitable remedy for this worldwide ailment. Scattered voices can be heard, frequently echoed, that humans played with nature, and now, it seems, nature is taking a swipe at them and their avaricious civilization. That they are being tutored that they are not alone, and that other living beings have inalienable rights to our planet too - and these swipes are becoming both increasingly frequent and potent, in the shape of tornadoes, floods, pandemics, heatwaves, etc.

In the face of the evident inability of science and religion, what option(s) are left for humans to face the challenge? It is suggested that we have to realize our true calling. Though envisioning themselves to be the apex of all biological life as we do, humans should aspire to live in a happy equilibrium with the earth, its other creatures, and its fauna and flora. In this holistic approach, if any part of (this) indivisible nature is allowed to atrophy, it would have ever larger and more violent impacts on its remaining parts. Covid-19 is the outcome of that unmindful consumption of this biodiversity by insatiable human lust. It is a warning to be heeded by humanity collectively. We human beings are the originators and drivers of the choking pollution all around. Forests are disappearing at an alarming speed, and so are aquifers; and life in the oceans is struggling against annihilation. The heavy hand of extinction was never more visible since the advent of human civilization.

Religion mired in its own political economy has also been failing humanity to connect with its true nature. Instead of teaching the lesson that all humans are similar, its protagonists are busy sowing the seeds of social binaries, prejudices and false hopes. And science instead of

Contd. on next page

Prof. (Dr.) Ronki Ram
Fellow & Dean (Faculty of Arts),
Shaheed Bhagat Singh Chair Professor,
Panjab University, Chandigarh (India)
E-mail: ronkiram@yahoo.co.in
Mob: +91-9878682160

Reading Corona Pandemic with Dr Ambedkar: Caste vs Nation

Continue from 1st page

becoming a savior/liberator of mankind has been enslaved by the corporate profit ethic, and instrumentalised for exploiting the entire planetary ecosystem to the hilt. Even as humans are the culprits, then it is also only they themselves who can save themselves; and for this they need to turn inward, listening and responding to their inner conscience. They must realize that all living creatures, whether of land or sea, also have a natural claim on the resources of our planet. They are not just resources themselves, to be consumed by humans. They are also children of Nature, and to smite them means to smite Nature itself. We already see signs of its rising rage, and continuing down this path means risking incalculable and irreparable environmental degradation, and pandemic led decimation of human life. Our science should not be a tool to transmute Nature for petty conveniences. So, what have we to learn from this time of pandemic? We need to be extra cautious against the nefarious spread of this deadly virus, and to be socially well-connected to come together and confront this common enemy of the mankind. We have been asked to practice social distancing, but in the Indian context social distancing is not merely an injunction to be observed tran-

siently till the Covid-19 has run its course. Caste and creed have long been creating social distancing in our society, but of a type which pandemics do not recognise. We are quite used to the practice of keeping social distance from the so-called lower castes. The centuries old evil of caste based social exclusion has done great damage to our country. Despite consistent opposition to this deeply entrenched social malady during divergent social reform movements spearheaded by saints, sufis, gurus, and statesmen at different intervals, mapping the long historical span of the existence of India itself, caste based social segregations and boycotting of the ex-untouchable castes continue to survive, though subtly, even today. Many of its historically oppressed victims still live in segregated neighborhoods in the vicinity of mainstream villages in the vast rural areas of our country, even after many decades of independence (Ram 2016:32-39). Purifying utensils in fire, considered polluted after the use by ex-untouchables, was a common practice until not so late in our caste-ridden society, as was removal of the stain of pollution through a touch of an ex-untouchable by taking a dip in a holy sarover (pond)/river and/or with a sprinkle of holy water. What we need today during the deadly health crisis

of Covid-19 contagious malady is to practice not only physical distancing (to use this term in place of social distancing) in common with the rest of the world, but also - to coin a phrase - 'social proximity', i.e. the feeling of social cohesiveness to put our emotional, cultural, social and material resources together for common use. This feeling of cohesiveness is what Dr Ambedkar called fraternity for the foundation of a strong nation. One aspect of this fraternity or social cohesiveness would be a sense of collective concern manifesting in a far stronger compliance with both moral and legal injunctions for the greater public good. In the present Covid-19 situation, for an instance, physical distancing and self-isolation would have been much more likely to be both appreciated and implemented at the individual level had fraternity been all prevalent in our society. For the realization of the intrinsic purpose of physical distancing and social-isolation, i.e. to save the mankind from the rage of the current pandemic, we need a cohesively strong society. Such a socially cohesive strong society in turn depends on the depth of fraternity in its social interaction. Furthermore, fraternity implicitly sows the seeds of equality and greater liberty. If the centrality of fraternity is accepted, then the underlying wisdom in the vi-

sion of Dr Ambedkar, which emphasized the interconnectedness of liberty, equality and fraternity for the emergence of social democracy in India, becomes clear. The more socially cohesive we are, the more capable we would be to face the current and any such future challenge. Dr Ambedkar rightly said that caste is antithetical to nation. It does not only divide labour but also labourers. A caste-ridden society prevents, or at least hinders, the flourishing of fraternity. For a sustainable rooting of social democracy in India, caste needs to be stamped out entirely. Fraternity and caste cannot coexist. Fraternity is foundational for a sound social democracy. It is in this crucial context, we need to assure ourselves that this temporary alleviative and precautionary measure of physical distancing (social) to fight Covid-19 pandemic should not be allowed to further intensify the already existing subtle caste-based social boundaries in our social set up. The real strength of a nation to boldly face any challenge, natural or whatever, as emphasized by Dr Ambedkar, depends on the bedrock of social cohesiveness - fraternity.

References - Ram, Ronki (2016), "Sacralising Dalit Peripheries: Ravidass Deras and Dalit Assertion in Punjab" *Economic and Political Weekly*, Vol, LI, No. 1, pp. 32-39.

April 14 - Dr. B.R. Ambedkar Day of Equality - Proclaimed by City of Burnaby (Canada)

The City of Burnaby in Canada has taken the lead to celebrate equality and equitable world order, as a multi-racial society. In a Proclamation made by the City of Burnaby on April 6, 2020, was decided and proclaimed that April 14, the birth anniversary of Dr. B.R. Ambedkar, will be commemorated as "Dr. B.R. Ambedkar Day of Equality. This thoughtful gesture, it seems, will set the ball rolling to get the Day declared as "International Day of Equality" by the international community in the days to come to realize the lofty goals of bringing about equality to strengthen the resolve of living in peace and harmony. The City of Burnaby deserves all praise and appreciation in this regard. The Proclamation reads:

"Whereas Canada is a multicultural diverse country; and Whereas concerns about inequality and inequity continue to be experienced globally and efforts to eradicate inequalities need to be supported and strengthened; and, Whereas Dr. BR Ambedkar, born in India, on April 14, 1891, in a community of Dalits (previously known as 'untouchables'), arose through the ranks and chaired the drafting committee of the Constituent Assembly to make and enact the new constitution of India; and Whereas Indian Constitution stipulates the lofty ideals of Equality, Liberty, and Fraternity was made, enacted and adopted in 1950; and Whereas the dedicated efforts and vision of Dr. Ambedkar to bring about

a just social and economic order should be celebrated not only in India but rest of the world as well.

NOW THEREFORE I, MIKE HURLEY,
MAYOR OF BURNABY,
DO HEREBY PROCLAIM APRIL 14
AS

"DR. B.R. AMBEDKAR DAY OF
EQUALITY "

Councilor Sav Dhaliwal of the Council of City of Burnaby in association and cooperation with Chetna Association of Canada under the leadership of Jai Birdi and his colleagues played a good role in decision of the Burnaby City. They deserve to be congratulated for this great job to honour the greatest son of India, Babasaheb Ambedkar. While reading the Proclamation, Councilor Sav Dhaliwal rightly said, "While Dr. Ambedkar was born in India, his mission for equality is relevant across the globe". He added, "We are also proud to have Dr. Ambedkar's portrait enshrined in the deliberation room at the city as a reminder to uphold values of equality when the council is making significant decisions".

It will not be out of place to give a brief background to the proposal of "International Day of Equality" with a view to solicit wider support to issue. The proposal was made by Ambassador Ramesh Chander to the Government of India through the then Minister of External

Affairs, Sushma Swaraj in May, 2015 when Government of PM Narendra Modi decided to officially celebrate the 125th birth anniversary of Dr. B.R. Ambedkar. It was duly acknowledged by the UNES Division of the Ministry of External Affairs. Ambassador Ramesh Chander approached the stake holders and solicited their support in the matter. Many outfits and individuals like the Chetna Association of Canada, Federation of Ambedkar and Buddhist Associations of UK, Ambedkar Mission Society and Ambedkar Bhawan Trust of Jalandhar and also Forum of Schedule Caste MPs and MLAs of India under the patronage of the then Speaker of Punjab Assembly Sardar Charanjit Singh Atwal.

They all, it was a matter of satisfaction, extended due help and supported the proposal. The Forum made a demarche to PM Narendra Modi in November, 2015 and requested him to make a demarche to the UN in turn to declare April 14 as "International Day of Equality. In pursuance of these efforts, the 125th birth anniversary of the great leader, Babasaheb Ambedkar, was celebrated on April 14, 2016 at the UN in New York where the proposal of "International Day of Equality was duly registered with the UN and the international community. Ambassador Ramesh Chander and the other stake holder in the matter, ever since, have been reminding the Government of India and other authorities off and on

Ramesh Chander Ambassador - I.F.S. (Retired)
91-99885-10940

to get April 14 declared as 'International Day of Equality. Some of the media organs like the "Ambedkar Times" (California, USA), "Desh Doaba" (California, USA) and The Bheem Patrika (Punjab, India) extended their whole hearted support to the proposal of "International Day of Equality"

"The City of Burnaby has shown us the way. I am confident that the Government of India, the UN and the international community will consider and work together to celebrate Equality to bring about peace and harmony in the strife torn world", said Ambassador Ramesh Chander in a message to the Mayor of the City of Burnaby through Jai Birdi, Secretary General of Chetna Association of Canada.

CORONA is not a laughing matter – The lighter side- 1

ਅਸਲ ਚ ਥਾਲੀ ਪੀਏ ਫੈਲ
ਘੰਟੀਆਂ ਵਜਵਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਏਹ ਚੈੱਕ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਆਓਂਦੀਆ
ਲੋਕ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਚ
ਕਿਨੇ ਕ ਲੋਕ ਮੁਰਖ ਬਣਨ ਨੂੰ
ਤਿਆਰ ਆ ਅਜੇ ਵੀ।

H S SOKHI

Corona Virus – Covid – 19 has engulfed the whole world. As of today, March 31, 2020 more than 10 lakh people have been found positive and more than 30,000 have lost their lives. Many countries, both in the developed and developing world, are living in lockdown or even curfew. People are living in confinement and isolation as required and advised by the medical experts and the administrations. There is no option. We are to live with the situation to fight the deadly virus. While confined in their homes, some people are providing a lighter side of the situation both by way of cutting jokes and giving some

funny and interesting messages. There is no harm as long as we take care of the sensitivities of our fellow citizens and maintain the social harmony. I thought of collating some these inputs for the benefit of people confined to their homes to fight the Covid -19 laughingly.

1. कोरोना से लड़ने के लिए अमेरिका ने भारत से माँगे 10 लाख थाली-चमचे, मोटी बोले... इन्हें बजाने के लिए जाहति कहा से लाओगे...
2. 21 दफि 24 घंटे बीबी के साथ गुजरना क्या होता है। तुम क्या जानो
3. I am not good at computer skills. Please bear with me for the jumbled presentations.

नरेंद्र बाबू

Ramesh Chander Ambassador - I.F.S. (Retired)
91-99885-10940

CORONA is not a laughing matter – The lighter side- 2

This is my second take on the subject. Let us have a look on the developing situation on the pandemic in India. The authorities are, it seems, are doing well with all the limitations given the size of the country and problems of under development. We need to aware of these realities. It is a matter of satisfaction to note that so far we have succeeded in warding us from the third stage that is the 'community spread' in our country. The odds and dangers are huge. The incidents like the TablighiMarkaz at Nizamuddin and MajnuKaTilla Gurdwara are disturbing. If

we do not control such blatant happenings, we will invite big troubles for ourselves and the society at large. There is no point in blame game. The concerned community leaders should be mindful. The authorities should be vigilant and pro-active and stern action should be taken to punish the guilty and responsible. Kindly don't bring in communal considerations in handling such cases. The second point I will like to make it that we should not resort to avoidable scare. My friend Retired IAS officer T. R. Sarangal has rightly mentioned in Facebook Timeline

about the positive aspects of the campaign against corona virus mentioning the positive results and recoveries – If winter comes, can spring be far behind.

Let us come to the lighter side of the matter. How the lovers manage their tender feelings in the lockdown and curfew. Feelings of love will prevail – Corona or no Corona:

कर दया हमने भी इज़हार मुहबबत फ़ोन पर;
लाख रुपये की बात थी; एक रुपए में हो गई!

In a restaurant in Europe, the following dating intention was displayed to beat the 'social distancing'

"Single man w/TP seeks a single woman w/hand sanitizer for good clean fun"

Mirza Galib must be happy with the lockdown. He always longed for "Fur-satkeRaas Din":-

दलि ढूँढता है फरि वही फुरशत के यत ;
बैठे रहें तशाबुदे जाना कएि हुए!

We would defeat the COVID – 19 as somebody said, "Corona would not last long as it is made in China"

Let us look forward. Be careful and alert.

CORONA is not a laughing matter – The lighter side- 3

The lighter side of the Corona virus has been received well, if I go by the feed back of my readers. Let me reiterate that the idea is not to lessen or undermine the gravity of the issue but to divert our attention to the fact that we are to fight the menace with grit but laughingly. Otherwise situation could be as admitted by a hapless husband in a European country, "It's been almost a week I and wife are working from home due to corona virus situation. I think we will kill each other before the virus does!"

The situation remains grim but under control in India. The number of positive cases have doubled in 5 days and reached about 2000 with about 50 deaths.

We need to be careful and alert to ward of the danger of community spread. Governments and authorities are doing their best. We must cooperate with them while sitting at home. There is no other way.

There are reports of exploitation of the situation for momentary gains. I was dismayed to hear DC of Jalandhar Varinder Sharma, an able and dedicated administrator that Artias (Businessmen) of Sabji Mandi have threatened to go on strike on flimsy grounds. Their action would create avoidable problems for the public.

I am confident DC Sahib will be able to persuade the businessmen to cooperate and not exploit the situation.

Otherwise, they are to be brought to book in the larger interests of the people. There is no dearth of such people. A sample leave application by a shirker would explain:

A perfect Leave Application

Dear HR

I am suffering from corona virus and request you to grant me paid leave for 20 days. Otherwise I will come to office.....

Under the lockdown, people have been advised to work from home. With a view to lighten the situation, the pilot of a flight speaking from the cockpit said, "This is your pilot speaking. I am working from home today." There was a big laughter.

One of my friend philosopher and guide in Jalandhar, a renowned poet with Takhallus (Nom de plume) – JOSH conveyed his appreciation for my blogs on the lighter side of the Corona Virus and narrated a lighter version of a request to the Pradhan Sewak to act invoking the Corona – 6 Saal Mein to Kuch Nahin Kia; Ab to Kuch KARO NA.

Please stay at home. One of friends, Pooja has sent me an advice, a traditional one, emanated from the game of LUDO while sitting at home:

लूडो खेलते खेलते एक सीख मल्लि आज.....

लूडो के खेल का एक नयिम है कजिो गोटी घर में है
उसे कोई नहीं मार सकता।

आज हमारी ज़िदंगी में भी यही नयिम लागू हो रहा है।
कृपया घर पर ही सुरक्षित रहें।

CORONA is not a laughing matter – The lighter side- 4

We need to fight the Corona Virus with foresight and determination. It was reiterated by PM Narendra Modi today, April 3, in his video message to the 'Janta Janardhan' of India in his 3rd or 4th public address in a fortnight. There is alternative but to stand together and give support to our leadership while maintaining the much needed 'Social Distancing' – the "Rambaan" to fight the menace of virus as described by PM Modi. Let us light the 'Lamp of Hope' on April 5 at 9 in the evening for 9 minutes to express and demonstrate solidarity among ourselves as advised by our leader.

The disturbing incidents of attacks/violence against the frontline warriors like the doctors, nurses, para-medical staff, safai karamcharis, police etc. should stop immediately. The opinion makers including the media should be mindful and should not give communal colour to such unfortunate happenings. The Dharmgurus have a special responsibility to advise their followers

to behave. It is a national emergency and a human tragedy. Let us fight the war against the virus calmly while sitting at home. The Punjabi way of Quarantine is well explained by Chitra and Jagjit in a Punjabi song (Tappe):

Kothe Te aa Mahia; Milna Tan Mil Ake;

Nahin Tan Khasmma Nu Kha Mahia!

Oh ki lena-e mitran ton;

Milan ta aa jaban,

Dar lagda-e shitrn ton.

The term 'Social distancing' is much in use with regard to Corona virus. We Punjabis are good to explain the things on their own. A rustic Punjabi asked what is this 'Social Distancing'? It was explained as "Tan-Doori" by a smart one by saying that keep physical distance while eating Tandoori chicken. My son Rupesh has sent yet another Punjabi gem on the social distancing, "Villagers in Punjab are still wondering who the hell is Social Distan Singh?" One of my diplomatic colleagues and

friends, Ambassador Zile Singh made a good comment on my one of the blogs on the subject which I quote "Good. It has been rightly said, "Hanste hanste marna sheeko. Rote rote jeena. Kam se kam garibon ka khyal Cro Na."

Now is the time to come to the positive side of the emerging situation due to lockdown. The nature has its own way. There are reports that now the snow clad mountains of Himachal are visible from Jalandhar because the sky is clear. There is no pollution in the atmosphere. Great but how long it will remain? The other day my daughter Vaishali sent me yet another take on the subject giving the message on the other positive side effect of the deadly virus. I reproduce as 'Food for Thought' –
बTRAFFIC is gone.
GAS is affordable.
BILLS are extended.
KIDS are at home with their FAMILIES.
PARENTS are home taking care of their

CHILDREN.

FAST FOOD replaced by HOME COOKED MEALS, hectic SCHEDULES replaced by NAPS.

The AIR seems CLEANER, the WORLD QUIETER.

PEOPLE are conscious about HYGIENE and HEALTH again.

WE finally listen to authorities and head home when they say so.

MONEY doesn't seem to make the WORLD GO ROUND anymore.

WE now have TIME

And Finally, WE become more closer to GOD & more evidently praising him every day of our LIVES.

It seems like this COVID-19 is a RESET BUTTON for HUMANITY!

Deepika Mahesh Sharma's post on Facebook

One more day of the lockdown has gone. Let us hope for the best and look forward – JAAN HAI TO JAHAN HAI.

K.C. Sulekh

Former Editor of Ujala
Secretary SCF, Punjab

Fight the Disease Head on

By asking the people of India to switch off the lights en masse on the 5th of April at 9pm for 9 minutes and light the candles and Diyas instead, the Prime Minister seems to have gone beyond his brief as PM of Welfare and egalitarian country like India. The purpose of the show, as stated officially, is to spread the light of the Nation's collective resolve to fight the Covid pandemic.

One fails to understand as to how the simple act of lighting lamps and candles at one's doorsteps at night time would help either to shoo away or frighten

away the monstrous Evil.

The resolve or the strong will of the Nation has to be demonstrated not by the light of the candles or diyas but by conscious and resolute action i.e. by strictly following the well-thought-out guidelines already laid down and widely advertised like unfailingly keeping in-doors, by keeping physical distance from each other while being in groups, by frequently washing one's hands and by strictly observing the precautions of sanitization and hygienic health. In this

context, the Editor of the Tribune have rightly drawn the attention of the authorities that be apropos his Editorial "The Invisible People" (Tribune: April 4) to the miserable plight of thousands of people stranded on the roads and thousands of invisible artisans of various discription rendered homeless and jobless unawares due to the sudden lockdown. His stark reminder of the real problem that "beyond plates and lamps overflows the pall of misery caused by 21 day lockdown" may perhaps ring the right tone. # +91 98149 16503

CORONA is not a laughing matter – The lighter side- 5

With a view to demonstrate solidarity in fighting the menace of Corona, we will light the candles, diyas, torches etc. at 9 in the evening for 9 minutes as advised by PM Narendra Modi. It is symbolic action to remain determined and united. Let us not make an issue of it – Allma Iqbal has aptly said:

शक्ति भी शांति भी भक्तों गीत में है;
धरती के बासों की मुक्ती पृथी में है!

India is standing at a crucial juncture in its fight against the deadly virus. The positive cases have crossed the figure of 3500 with more than 75 deaths. The avoidable happenings of Tablighi Jammats and other such incidents have resulted in worrisome increase in cases. The authorities are trying their best to handle the situation with our frontline warriors on lead from the front. Let us concentrate on the fight rather than discussing and blaming each other. Media should stop this useless exercise and

abandon their approach of creating unnecessary noises which are often acrimonious and divisive. It will serve no purpose.

I continue on the lighter side of the fight against Corona to address the resultant tension and depression in the days of lockdown and confinement. People sitting idle at home; give various remedies to kill time and boredom – रामायण के एक पात्र का अनुसरण करके हम कोरोना को 100% मात दे सकते हैं. और वो पात्र है कुम्भकर्ण . It was suggested by someone after seeing the Ramayana serial on Doordarshan. One Suresh of Delhi lamented in his post at the Facebook -क्या करें और कहाँ जाएं, यही तो जदिगी भर का रेना है.....घर में बैठी शेरनी है और बाहर बैठा कोरोना है। Yet another gem to pass time at home given by one Ankit of Jabalpur - कोरोना वायरस का शत्रुया इलाज 100 ग्राम सौंफ लें और 100 ग्राम जीरा लें, दोनों को मिला लें... ..और फरि दोनों को अलग करें। बस घर से बाहर न निकलें। Obviously,

tipplers are a harassed lot these days. The wine/alcohol shops are close. The stocks at home have dwindled. People wish to have some sort of Langar for them also. Somebody tried to cajole the suppliers - Parle-G ने 3 करोड़ बसिकुट donate करिे lockdown में... Royal Stag, Blenders pride वाले सुन रहे हो हयमखोये...daily के customer है हम तुम्हारे.

Don't worry; 21 days of lockdown will be over. We should not mind even if the lockdown is extended, if need be, for some more time. It is a matter of gratification to note that, Inshalla, we are on the way to defeat Corona. I conclude this by sharing a beautiful poetic expression by one my Facebook friends, Paramjit of NCR and follow native of Jalandhar:

मल्लिने... मल्लिने... फरि मल्लिने दोस्तों...
बस, ये बीच का आग का दरिया पार कर लेने दो...
फरि पड़ेंगी सावन की रमिझमि....

फरि होगी बूंदों की अठखेलियाँ...
फरि होगी हमारी मसूती....
मल्लिने... मल्लिने... फरि मल्लिने दोस्तों...
जरा इस दुश्मन को घर बैठे हरा लेने दो...
फरि से होगी हमारी महफलियाँ...
फरि से होगी हमारी पार्टीयाँ...
फरि खचिवाएंगे हम तस्वीरें....

मल्लिने... मल्लिने... जल्द ही मल्लिने दोस्तों...
बस, ये जंग मलिकर जीत लेने दो...
जदिगी को फरि से पट्टी पर आने दो...
फरि से होगी हमारी खलिखलिहटें...
फरि से होगी हमारी धमाचौकडियाँ...
फरि से खाएंगे हम एक दूजे की बनाई टेस्टी डशिज....

मल्लिने... मल्लिने... फरि मल्लिने दोस्तों...
बस, चंद दलों की बात है...
अभी ये अंधेरी रात है...
मगर जल्दी ही चाँद मुस्कुराएगा...
चाँदनी गीत गायेगी...
और दिन का सूरज देगा एक नई ऊर्जा...
मल्लिने... मल्लिने... जल्द ही मल्लिने दोस्तों !!

CORONA is not a laughing matter – The lighter side- 6

Today, April 6, is the 13th day of the national lockdown to combat Corona Virus. Let it be the 13van of the Virus, in traditional parlance on the demise of someone. In India the death toll has crossed 100. The authorities are fully geared to handle the situation. It is time that 'we the people of India' stand up and do our bit to help ourselves. India is still struggling to ward off the danger of community spread. The doctors and para-medical staff are on the receiving end but still determined to do their best even in the absence of much desired protective kits and other tools of their profession. The authorities must pay immediate attention to these requirements. PM Narendra Modi has done well in generating much needed

awareness and sense of solidarity among the people by way symbolic gestures of "clapping or thali bajao" on March 22 and 'lighting of lamps' on April 5 with a mixed response of both approval and criticism. Today I could not refrain myself from commenting a post in Facebook criticizing PM Modi for these "gimmicks". I said," But one thing is a hard reality, he is the PM of a country of 130 crore people. Enjoys an absolute majority in the parliament that too successively for the second time. What Gandhi said about Ambedkar "You can criticize Ambedkar but you cannot ignore him". It is true for Modi also."

PM Modi's initiative to speak to Former Presidents, PMs and leaders of the opposition and to the floor leaders in

the parliament is also appreciable. He should have done it before – Der Ayat Daroost Ayat.

The lighter side of the situation continued to beat the boredom of lockdown and confinement. PM Modi is the most sought after personality who is targeted in the process. On PM Modi's call for put off the electric lights and light the lamps or candles, somebody mischievously elaborated – 'Dhyaan rakhna light band karke diya lagakar balcony main jaana hai... bedroom ch nahi... Modi ji ne Ghar ch Chirag jalane ko bola hai ghar mein chirag lane ko nahi.' The housewives are a harassed lot in the lockdown. Some ladies have made their own notices to control their kitchens at home. Pooja

Khanna has sent me this notice.

The intellectuals sitting at home are not behind to utilize their "Fursat Ke Raat Din" to give free hand to their pens as the legendary Khuswant Singh said, 'No condom has yet been made to fit his pen'. Yesterday, I took the liberty of sharing a poem by my versatile literary friend Paramjit. Today when my friend, philosopher and guide in Jalandhar, Principal Jagdish Chander Joshi, a poet of standing, as usual, recited on phone his latest nazam, I asked for his approval to share the nazam on the prevailing situation in my blog for wider circulation, he kindly agreed. I produce below his beautifully calligraphed piece received on WhatsApp, to our advantage:

CORONA is not a laughing matter – The lighter side- 7

One more day of the lockdown has gone. PM Narendra Modi has categorically stated that battle against the pandemic will be "long" and should be prepared for that. PM Modi's initiatives to remain steadfast and united with high spirits to fight the virus are appreciable but some of us, knowing or otherwise, undermine the purpose by going about in extreme – fireworks, bhangra and dance, rushing to the streets, dhols and so on. We are to learn and back our leadership. There is no other way. The opposition should also stop opposing just for the sake of opposition. I am reminded of an Urdu couplet:-

मुन्करे जात तेरी बहस मुसल्लम;
मगर जूँ वह कुछ और लुमाया है!

The second point which I want to make today is – Stop the so called

noisy and acrimonious Panel Discussions on the TV channels. Some of the TV channels are not concerned with the health of the nation and the fellow citizens. They are preoccupied with their selfish agenda on the dictates of their bosses within or string pullers outside. The on-going debate on the Tablighi Markaz's role and behavior in the spread of Corona Virus has generated avoidable heat and communal tensions in the society. The so called 'free and fair' journalists are competing with themselves for the loaves of nominations to Rajya Sabha or other coveted positions and in the process making fool of themselves. The outfits in power must stop this dirty game forthwith.

Let us sit at home and enjoy the lighter side of the situation being floated

by the positive energy of some of us to lessen and mitigate the resultant boredom and tension of the lockdown. Somebody has admitted that with the home confinement, perhaps, God has granted his wish in all seriousness – Dil dhundhta hai, fir wahi fursat ke raat din..

Prabhu maine to yuhi gungunaya tha...
Aapne to dil pe le liya..
My son Naresh in Sweden has also commented on the situation with somewhat remorse as he always remained a busy man at the cost of comforts of life:

जो कहते थे मरने तक की फुरसत नहीं है
वो आज मरने के डर से फुरसत में बैठे हैं!

The call of PM Narendra Modi to light lamps on April 5 was criticized in some quarters and some worthies even

dug out that it was done commemorate BJP's anniversary by other means. The lighter side cannot take a back seat and a gem came in circulation (courtesy Rajni Tickoo Chopra of Sweden) to celebrate the Lockdown:-

आप मानिये या ना मानिये.. इस मुश्किलि वकूत में भी
हरेक व्शकूतधर में BJP-BJP ही कर रहा है..!
B-बर्तन, J-झाड़ू, P-पोंछा..

Postscript: - Without Comment -
"Violence is not confined to the battlefield. For many women and girls, the threat looms largest where they should be safest. In their own homes. And so I make a new appeal for peace at home — and in homes — around the world," said the UN Secretary-General as reported in the Tribune of April 7, 2020